

21.11.2023

A9-0343/ 001-001

MÓDOSÍTÁSOK 001-001

előterjesztette: Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság

Jelentés

Christian Ehler

A9-0343/2023

A nettó zéró technológiai termékek európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését célzó intézkedési keret (a nettó zéró iparról szóló jogszabály)

Rendeleti javaslat (COM(2023)0161 – C9-0062/2023 – 2023/0081(COD))

Módosítás 1

AZ EURÓPAI PARLAMENT MÓDOSÍTÁSAI*

a Bizottság javaslatához

2023/0081 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

**a nettó zéró technológiai termékek európai gyártási ökoszisztémájának megerősítését
célzó intézkedési keret létrehozásáról (a nettó zéró iparról szóló jogszabály)**

(EGT-vonatkozású szöveg)

* Módosítások: az új vagy módosított szöveget félkövér dőlt betűtípus, a törléseket pedig a **■** jel mutatja.

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

(-1) az európai iparpolitika elsődleges középtávú célkitűzése, hogy lehetővé tegye az uniós ipar számára az energetikai, éghajlatvédelmi, ökológiai és digitális átállás végrehajtását, megőrizve versenyképességét a globális piacon, fenntartva a minőségi európai munkahelyeket és megerősítve innovációs és termelési képességét Európában, különös tekintettel a tiszta technológiákra;

(1) Az Unió elkötelezte magát gazdaságának gyorsított dekarbonizációja és a megújuló energiaforrások ambiciózus bevezetése mellett annak érdekében, hogy 2050-re megvalósuljon a klímasemlegesség vagy (az elnyelések levonása utáni) nettó zéró kibocsátás. Ez a célkitűzés áll az európai zöld megállapodás és az aktualizált uniós iparstratégia középpontjában, továbbá összhangban van az Unió Párizsi Megállapodás³ szerinti globális éghajlat-politikai fellépés iránti kötelezettségvállalásával. A klímasemlegességi cél elérése érdekében az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ kötelező uniós éghajlat-politikai célértéket határoz meg, amelynek értelmében 2030-ig az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-kal kell csökkenteni a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátást. A javasolt

¹ **HL C 349., 2023.9.29., 179. o.**

² **HL C, C/2023/254, 2023.10.26., <http://data.europa.eu/eli/C/2023/254/oj>**

³ A Tanács (EU) 2016/1841 határozata (2016. október 5.) az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezménye keretében létrejött párizsi megállapodásnak az Európai Unió nevében történő megkötéséről (HL L 282., 2016.10.19., 1. o.).

⁴ **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (európai klímarendelet) (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).**

„Irány az 55 %!”¹ intézkedéscsomag célja, hogy teljesítse az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célértékét, és e tekintetben felülvizsgálja és aktualizálja az uniós jogszabályokat.

- (1a) *A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervben felvázoltak szerint az Uniónak intézkedéseket kell hoznia annak biztosítása érdekében, hogy felgyorsítsa saját nettó zéró ipari átalakulását. Ez a rendelet az említett intézkedések részét képezi, és célja az uniós ipari dekarbonizáció üzleti megalapozottságának fokozása.*
- (1b) *Az Unió stratégiai autonómiájának érdekében nagyobb hangsúlyt kell fektetni a technológiák körforgásos jellegére és hosszú élettartamára, hogy megerősödjön az uniós feldolgozóipar rezilienciája, csökkentve a környezeti hatásokat és ezzel hozzájárva a fenntartható versenyképességhez.*
- (2) Az egységes piac megfelelő környezetet biztosít ahhoz, hogy a szükséges mértékben és ütemben lehessen hozzáférni az Unió éghajlatvédelmi törekvéseinek megvalósításához szükséges technológiákhoz, **valamint az európai zöld megállapodás azon ígéretének teljesítéséhez, hogy a dekarbonizációt fenntartható versenyképességgé alakítsa.** Tekintettel a nettó zéró technológiák összetettségére és transznacionális jellegére, az e technológiákhoz való hozzáférést biztosító összehangolatlan nemzeti intézkedések esetében jelentős lenne a versenytorzítás és az egységes piac szétagoltságnak esélye. Ezért az egységes piac működésének védelme érdekében közös uniós jogi keretet kell létrehozni e közös kihívásnak az Unió rezilienciájának és ellátásbiztonságának növelésével történő együttes kezelésére a nettó zéró technológiák területén.
- (2a) *Minden további állami támogatásnak célzottnak és ideiglenesnek kell lennie, és összhangban kell állnia az uniós szakpolitikai célkitűzésekkel, így például a zöld megállapodással és a szociális jogok európai pillérével. Az ilyen finanszírozás – összhangban az EU verseny- és kohéziós politikájával – nem vezethet a tagállamok közötti további egyenlőtlenségekhez.*

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Irány az 55 %!”: Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésének megvalósítása a klímasemlegesség elérése érdekében, COM(2021)0550, 2021.7.14.

- (2b) *A Nemzetközi Energia Ügynökség becslése szerint a tömegesen előállított, kulcsfontosságú tisztaenergia-technológiák globális piacának éves értéke 2030-ra mintegy 650 milliárd dollár, a jelenlegi szint több mint háromszorosa lesz. A nettó zéró ipar világszerte egyre gyorsabb ütemben növekszik, olyannyira, hogy a kereslet esetenként meghaladja a kínálatot. Az Unió ipara egy nyitott, exportorientált, tőkeigényes szociális piacgazdaság része, amely csak akkor képes jólétet biztosítani az uniós polgárok számára, ha versenyképes és nyitott a globális piacon. Az Unió nettó zéró iparra vonatkozó törekvését össze kell hangolni ezzel a realitással, és arra kell törekedni, hogy jelentős globális piaci részesedést szerezzen.*
- (3) Ami a külső szempontokat illeti, *az Unió fokozza arra irányuló erőfeszítéseit, hogy a Párizsi Megállapodás mellett elkötelezett, nyitott, demokratikus partnerekkel egyesítse erőit.* Ami a feltörekvő piacokat és a fejlődő gazdaságokat illeti, az *Unió* a Global Gateway stratégia keretében *kölcsönösen előnyös* partnerségekre fog törekedni, amelyek hozzájárulnak nyersanyagellátási láncának diverzifikálásához, *a globális éghajlatvédelmi célok eléréséhez*, valamint a partnerországoknak a kettős átállásra és a helyi hozzáadott érték fejlesztésére irányuló erőfeszítéseikhez.
- (4) E kötelezettségvállalások teljesítése érdekében az Uniónak fel kell gyorsítania a *nettó zéró energiafelhasználású gazdaságra való átállás ütemét, többek között a tiszta energia energiaszerkezeten belüli arányának növelése, valamint* az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások arányának növelése révén. Ez hozzá fog járulni a 2030-ig tartó időszakra szóló, a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési terv azon *uniós* céljainak eléréséhez, amelyek szerint a felnőttek esetében a foglalkoztatási rátát legalább 78 %-ra, a képzésben való részvételt pedig legalább 60 %-ra kell emelni. Annak biztosításához is hozzá fog járulni, hogy a zöld átállás méltányos és igazságos legyen¹.
- (5) Az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni indokolatlan és jogellenes katonai agresszióját követő magasabb energiaárak erőteljes lendületet adtak az európai zöld megállapodás végrehajtásának felgyorsításához és az energiaunió rezilienciájának megerősítéséhez oly módon, hogy felgyorsítják a tiszta energiára való átállást és megszüntetik az Oroszországi Föderációból exportált fosszilis tüzelőanyagoktól való

¹ A Tanács 2022. június 16-án, az „Irány az 55 %!” intézkedéscsomag részeként elfogadott ajánlása a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról.

függőséget. A REPowerEU terv¹ kulcsszerepet játszik az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni inváziója által okozott nehézségekre és globális energiapiaci zavarokra való reagálásban. A terv célja, hogy felgyorsítsa az energetikai átmenetet az Európai Unióban az Unió gáz- és villamosenergia-fogyasztásának csökkentése, valamint az energiahatékony és alacsony szén-dioxid-kibocsátású megoldások bevezetésére irányuló beruházások fellendítése érdekében. Ez a terv többek között a következő célokat határozza meg: a fotovoltaikus napenergia-kapacitás 2025-ig történő megkétszerezése és 2030-ig 600 GW fotovoltaikus napenergia-kapacitás telepítése; a hőszivattyúk telepítési arányának megkétszerezése; 2030-ig 10 millió tonna megújuló hidrogén Unión belüli előállítás; valamint a biometán termelésének **35 milliárd m³-re történő jelentős növelése 2030-ig**. A terv azt is megállapítja, hogy a REPowerEU céljainak eléréséhez diverzifikálni kell az alacsony szén-dioxid-kibocsátású berendezések és a kritikus fontosságú nyersanyagok kínálatát, csökkenteni kell az ágazati függőségeket, fel kell számolni az ellátási lánc szűk keresztmetszeteit, és bővíteni kell az Unió tisztaenergia-technológiai gyártási kapacitását. Az energiatermelésben, az iparban, az épületekben és a közlekedésben a megújuló energia részarányának növelésére irányuló erőfeszítései részeként a Bizottság azt javasolja, hogy a megújulóenergia-irányelvben meghatározott célértéket 2030-ig 45 %-ra, az energiahatékonyági irányelvben szereplő célértéket pedig 13 %-ra emeljék. Ez 2030-ra a teljes megújulóenergia-termelési kapacitást 1 236 GW-ra emelné, szemben a 2021. évi javaslatban 2030-ra előírányzott 1 067 GW-tal, továbbá a villamosenergia-hálózat időszakosságának kezelése érdekében az akkumulátoros tárolás iránti igény is nőni fog. Hasonlóképpen, a közúti közlekedési ágazat dekarbonizációjával kapcsolatos szakpolitikák, például az (EU) 2019/631 **európai parlamenti és tanácsi** rendelet² és az (EU) 2019/1242 **európai parlamenti és tanácsi** rendelet³ jelentős

¹ ***A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – REPowerEU terv, COM(2022)0230, 2022.5.18.***

² ***Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/631 rendelete (2019. április 17.) az új személygépkocsikra és az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírások meghatározásáról, valamint a 443/2009/EK és az 510/2011/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (átdolgozás) (HL L 111., 2019.4.25., 13. o.).***

³ ***Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1242 rendelete (2019. június 20.) az új nehézgépjárművek szén-dioxid-kibocsátási előírásainak meghatározásáról, valamint***

mértékben fellendítik a közúti közlekedési ágazat további villamosítását, és ezáltal az akkumulátorok iránti kereslet bővülését.

- (6) A nettó zéró kibocsátásra való átállás máris hatalmas ipari, gazdasági és geopolitikai változásokat idéz elő világszerte, amelyek a világ szén-dioxid-mentesítési erőfeszítéseinek előrehaladtával egyre hangsúlyosabbak lesznek. A **klímasemleges, erőforrás-hatékony és nettó zéró gazdaság** felé vezető út komoly lehetőségeket teremt az Unió nettó zéró iparának bővítésére, kihasználva az egységes piac erejét azáltal, hogy előmozdítja a **nettó zéró** kibocsátású technológiákba és ellátási láncokba történő beruházásokat. Ezek a technológiák **szükségesek a nemzeti energia- és klímatekervek célkitűzéseinek megvalósításához, illetve hozzájárulnak az uniós ipar rezilienciájához és versenyképességéhez**, lehetővé téve gazdasági ágazataink dekarbonizációját az energiaellátástól a közlekedésen át egészen az épületekig és az iparig. Egy erős nettó zéró uniós ipar jelentősen hozzájárulhat az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak hatékony eléréséhez, valamint a zöld megállapodás egyéb célkitűzéseinek – például a **minőségi** munkahelyteremtés és **a fenntartható** növekedés – támogatásához azáltal, **hogy exportra és belföldi ellátásra összpontosító ipari bázist teremtsen**.
- (7) Az **uniós** éghajlat- és energiapolitikai célok elérése érdekében prioritásként kell kezelni az energiahatékonyságot. E célok elérésének legolcsóbb, legbiztonságosabb és legtisztább módja az energiatakarékosság. Az energiahatékonyság elsődlegességének elve az uniós energiapolitika egyik általános elve, amely mind a szakpolitikai, mind a beruházási döntések gyakorlati alkalmazása szempontjából fontos. Ezért elengedhetetlen az energiahatékony technológiák – például a hőszivattyúk és az intelligens energiahálózati technológiák – uniós gyártási kapacitásának bővítése, amelyek segítik az EU-t az energiafogyasztás csökkentésében és szabályozásában.
- (8) Az Unió dekarbonizációs célkitűzései, az energiaellátás biztonsága, az energiarendszer digitalizálása és a kereslet villamosítása, például a mobilitás terén, valamint a gyorsított pontok iránti igény az Unióban a villamosenergia-hálózatok hatalmas bővítését teszik szükségessé mind az átvitel, mind az elosztás szintjén. Átviteli szinten nagyfeszültségű egyenáramú (HVDC) rendszerekre van szükség a

az 595/2009/EK és az (EU) 2018/956 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 96/53/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 198., 2019.7.25., 202. o.).

tengeri energiák összekapcsolásához; míg az elosztás szintjén a villamosenergia-szolgáltatók összekapcsolása és a keresletoldali rugalmasság kezelése az innovatív hálózati technológiákba, például az elektromos járművek intelligens töltésébe (EVSC), az energiahatékony épületekbe és az ipar automatizálásába, az intelligens vezérlésbe, a fejlett fogyasztásmérő-infrastruktúrába (AMI) és az otthoni energiagazdálkodási rendszerekbe (HEMS) történő beruházásokra épül. A rugalmasság, az intelligens töltés és az intelligens épületek **és a kisméretű rugalmassági szolgáltatások** lehetővé tétele érdekében a villamosenergia-hálózatnak számos szereplővel vagy eszközzel kell együttműködnie a részletes megfigyelhetőségi szint és ezáltal az adatok rendelkezésre állása alapján, ami lehetővé teszi a fogyasztók **keresletoldali** választ és a megújuló energiaforrások elterjedését. A nettó zéró technológiáknak az **■** Unió hálózatával való összekapcsolásához a villamosenergia-hálózatok gyártási kapacitásainak jelentős bővítésére van szükség olyan területeken, mint a tengeri és szárazföldi kábelek, alállomások és transzformátorok.

- (8a) *Az ipari szimbiózisra irányuló ipari tevékenységek klaszterbe rendezése minimalizálja a tevékenységek környezeti hatását, és hatékonyságnövekedést biztosít az ipar számára. Ekként a klaszterbe rendezés jelentős mértékben hozzájárulhat a rendelet céljainak eléréséhez. E tekintetben: ez a rendelet előmozdítja a nettó zéró ipari völgyek (a továbbiakban: völgyek) fejlesztését. Az ipari szimbiózis előmozdítása érdekében e völgyek földrajzi és technológiai terjedelmének korlátozottnak kell lennie. A völgyeket a tagállamoknak kell kijelölniük, és minden kijelölést konkrét nemzeti intézkedéseket tartalmazó tervnek kell kísérsnie annak érdekében, hogy növeljék a völgy mint a gyártási tevékenységek helyszínének vonzerejét. A völgyeket különösen a régiók újraiparosításának eszközeként kell használni, elsősorban az átállás alatt álló szénkitermelő régiókban.*
- (8b) *A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy völgyeket jelöljenek ki és támogassanak. Völgy kijelölésekor a tagállamnak tervet kell készítenie a völgyre vonatkozóan, amely meghatározza, hogy a völgyben milyen nettó zéró technológia előállítására irányuló tevékenységet végezzenek (a továbbiakban: terv). A tagállamnak el kell végeznie a völgyben végzendő, nettó zéró technológia előállítására irányuló tevékenységhez szükséges környezeti hatásvizsgálatokat is. A hatásvizsgálatnak köszönhetően a vállalkozásokra jelentősen kisebb teher hárul*

majd a nettó zéró technológia előállítására irányuló, a völgyben végzendő tevékenységük engedélyezésével kapcsolatos értékelések elvégzése során. A tervnek tartalmaznia kell a környezeti hatásvizsgálatok eredményeit, valamint a negatív környezeti hatások minimalizálása vagy enyhítése érdekében meghozandó nemzeti intézkedéseket. A tervnek konkrét nemzeti intézkedéseket is tartalmaznia kell a völgyben végzendő ipari tevékenységek támogatására. Ezeknek az intézkedéseknek magukban kell foglalniuk az energia-, a digitális és a közlekedési infrastruktúrába történő magánberuházásokra irányuló intézkedéseket vagy az ilyen beruházások ösztönzését, valamint a völgyben működő iparágak működési kiadásainak csökkentésére irányuló intézkedéseket, például az energiaárak különbözetére vonatkozó szerződéseket. További mérlegelendő intézkedések a szellemi tulajdon védelmének megerősítésére, a völgyben egy innovációs központ létrehozására, valamint az induló vállalkozásoknak a völgybe vonzására irányuló intézkedések. Az ipari beruházások biztonságosságának érdekében a tervnek meg kell határoznia a támogatási intézkedések időtartamát is.

- (9) További szakpolitikai erőfeszítésre van szükség a kereskedelmi forgalomban elérhető és az Unió éghajlat-politikai céljainak támogatása, a nettó zéró technológiák és ellátási láncok ellátásbiztonságának javítása, valamint az uniós energiarendszer általános rezilienciájának és versenyképességének megőrzése vagy megerősítése érdekében a gyors kapacitásépítési potenciállal rendelkező technológiák támogatásához. Ez magában foglalja az (EU) 2022/1214 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (8) preambulumbekzdésében leírtak szerinti legjobb minőségű üzemanyagok biztonságos és fenntartható forrásához való hozzáférést.
- (10) A 2030-as célkitűzések eléréséhez különös figyelmet kell fordítani a nettó zéró **stratégiai projektekre**, tekintettel e technológiáknak a nettó zéró kibocsátás 2050-ig történő eléréséhez való jelentős hozzájárulására is. Ezek a **projektek** az Unió nyitott stratégiai autonómiájában is kulcsszerepet játszanak, és biztosítják, hogy a polgárok tiszta, megfizethető és biztonságos energiához jussanak. Szerepükre tekintettel ezekhez a **projektekhez** még gyorsabb engedélyezési eljárásokat kell biztosítani, a nemzeti jog szerint kiemelt nemzeti jelentőségű státuszt kell kapniuk, és további támogatásban kell részesülniük a beruházások bevonásához. *A stratégiai projektként való elismeréshez a projektgazdának meg kell felelnie az uniós vagy nemzeti jog által*

a szociális jogok és a munkajog területén megállapított alkalmazandó kötelezettségeknek.

- (10a) A nettó zéró stratégiai projekteket fenntartható módon kell végrehajtani társadalmilag felelős gyakorlatok – többek között az emberi és munkavállalói jogok tiszteletben tartása – alkalmazásával, a helyi közösségekkel való érdemi együttműködés révén, továbbá a közigazgatás megfelelő működésére gyakorolt káros hatások – többek között a korrupció és a vesztegetés – megelőzését és minimálisra csökkentését célzó, jól működő megfelelési politikák mellett végzett átlátható üzleti gyakorlatok alkalmazásával;*
- (11) Annak biztosítása érdekében, hogy az Unió energiarendszere a jövőben reziliens legyen, ezt a bővítést a szóban forgó technológiák teljes ellátási láncában el kell végezni, kiegészítve a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló jogszabályt.
- (11a) 2007 óta az energiatechnológiák terén az uniós innováció mozgatórugója a stratégiai energiatechnológiai terv (SET-terv)¹. Ekként a SET-terv jelentősen hozzájárul az energiatechnológiákkal kapcsolatos stabil tudásbázis kialakulásához, és alapvető fontosságú a tisztaenergia-technológiák kutatására, innovációjára és alkalmazására vonatkozó stratégiai prioritások összehangolásában is. Annak érdekében, hogy az Unió 2050-re elérhesse a teljes karbonsemlegességre vonatkozó célkitűzéseit, a tudásbázist ki kell aknázni és tovább kell bővíteni. A SET-terv ezért pótolhatatlan e rendelet célkitűzéseinek eléréséhez, és e rendelet innovációs menetrendjének gerincét képezi.*
- (12) 2020-ban a Bizottság elfogadta az energiarendszer integrációjára vonatkozó uniós stratégiát. A stratégia jövőképet vázolt fel arra vonatkozóan, hogy miként gyorsítható fel az integráltabb energiarendszerre való átállás, amely minden ágazatban a legkevesebb költséggel támogatja a klímasemleges gazdaságot. Három egymást kiegészítő és egymást kölcsönösen erősítő koncepciót foglal magában: az első a fokozottabban körforgásos energiarendszer, amelynek középpontjában az energiahatékonyság áll; másodsor, a végfelhasználói ágazatok nagyobb mértékű közvetlen villamosítása; harmadszor, a megújuló és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok, köztük a hidrogén felhasználása. Az energiarendszer

¹ Beillesztendő: hivatkozás a SET-tervről szóló 2007. és 2015. évi bizottsági közleményre.

integrációjával kapcsolatos megfontolások a megújulóenergia-létesítmények által termelt villamos energiának a tágabb energiarendszerbe történő teljes körű integrálására irányuló megoldásokra vonatkoznak. Ez például olyan műszaki megoldások elfogadását jelenti, amelyek lehetővé teszik a megújuló villamosenergia-létesítmények által termelt villamosenergia-többlet integrálását, többek között a tárolás különböző formái, *a fosszilis anyagoktól mentes tervezhető hálózati áramforrások kiterjesztése* és a keresletoldali szabályozás révén.

- (12a) *A szén-dioxid-leválasztás és -tárolás (CCS) olyan technológia, amely hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez. A folyamat az ipari létesítményekből származó szén-dioxid (CO₂) leválasztását, tárolóhelyre való szállítását, valamint tartós tárolás céljából erre alkalmas, földfelszín alatti geológiai formációkba való besajtolását foglalja magában.*
- (13) Az ipari szén-dioxid-leválasztási és -tárolási megoldások kidolgozása koordinációs hiányosságokkal küzd. Egyfelől annak ellenére, hogy az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer egyre emelkedő szén-dioxid-árösztönzőt biztosít ahhoz, hogy az ipar beruházzon a szén-dioxid-kibocsátás leválasztásába, és e beruházások gazdaságilag életképesek legyenek, jelentős a kockázata annak, hogy nem tudnak hozzáférni az engedélyezett geológiai tárolóhelyekhez. Másrészt az első szén-dioxid-tárolókba befektetőknek előzetes költségekkel kell számolniuk annak érdekében, hogy még azelőtt azonosítsák, fejlesszék és felmérjék e tárolókat, hogy a jogszabályban előírt tárolási engedélyért folyamodhatnának. A piaci szereplőket támogathatja beruházásaik megtervezésében a potenciális szén-dioxid-tároló kapacitással kapcsolatos átláthatóság az érintett területek geológiai alkalmassága és a meglévő, különösen a szénhidrogén-kitermelési helyszínek feltárásából származó geológiai adatok tekintetében. A tagállamoknak ezeket az adatokat nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük, és rendszeresen, előretekintő módon be kell számolniuk a szén-dioxid-tárolóhelyek fejlesztésének folyamatáról, valamint a besajtolási és tárolókapacitások iránti megfelelő igényekről, hogy együttesen el tudjuk érni a szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós célértéket. *Harmadrészt pedig a CO₂-tárolási projektek csak akkor gazdaságosak, ha a teljes értéklánc mentén, beleértve a szállítást is, üzletileg megalapozottak. A tárolásra vonatkozó jogszabályi kötelezettséget ezért*

olyan hatékony uniós és nemzeti szakpolitikáknak és intézkedéseknek kell kísérniük, amelyek biztosítják a koordinációt és a beruházásokat az értéklánc egészében.

- (14) A szén-dioxid-leválasztással kapcsolatos, gazdasági szempontból egyre életképeőbb beruházások egyik fő szűk keresztmetszete a működő szén-dioxid-tárolóhelyek rendelkezésre állása *az Unióban*, ami alátámasztja a 2003/87/EK *európai parlamenti és tanácsi* irányelvből¹ eredő ösztönzőket. A technológia elterjedése és vezető gyártási kapacitásainak bővítése érdekében az *Uniónak* előrelátó módon kell kialakítania a 2009/31/EU *európai parlamenti és tanácsi* irányelvvel² összhangban engedélyezett állandó geológiai szén-dioxid-tárolóhelyek kínálatát. A 2030-ig teljesítendő, 50 millió tonna éves operatív szén-dioxid-besajtolási kapacitási célérték Unióra vonatkozó meghatározásával – összhangban a 2030-ra várhatóan szükséges kapacitásokkal – az érintett ágazatok koordinálhatják beruházásaikat egy olyan nettó zéró kibocsátású *uniós* szén-dioxid-szállítási és tárolási értéklánc kialakítása érdekében, amelyet az iparágak felhasználhatnak műveleteik dekarbonizációjára. Ez az eredeti kiépítés a 2050-re előirányzott további szén-dioxid-tárolást is támogatni fogja. A Bizottság becslései szerint az Uniónak 2050-ig évente akár 550 millió tonna szén-dioxidot kell leválasztania ahhoz, hogy elérje a nettó zéró kibocsátásra vonatkozó célkitűzést, a szén-dioxid-eltávolítás alkalmazását is beleértve. Egy ilyen első, ipari léptékű tárolókapacitással csökkenthető a klímasemlegesség eléréséhez kulcsfontosságú szén-dioxid-leválasztásba történő beruházások kockázata. *Tekintettel a 2050-re várható tárolási igényekre, a CO₂-tárolás uniós piacát olyan piacnak kell kiegészítenie, amely nagy tárolási potenciállal rendelkező európai harmadik országokra is kiterjed.* E rendeletnek az EGT-megállapodásba való belefoglalásakor az éves operatív szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós célértéket ennek megfelelően kell kiigazítani. *Az uniós célérték elérésének biztosítása érdekében a tagállamoknak meg kell hozni a szükséges intézkedéseket a szén-dioxid-leválasztási*

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács 2003/87/EK irányelve (2003. október 13.) az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 275., 2003.10.25., 32. o.).*

² *Az Európai Parlament és a Tanács 2009/31/EK irányelve (2009. április 23.) a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 140., 2009.6.5., 114. o.).*

és -tárolási projektek megvalósításának megkönnyítése és ösztönzése érdekében. Az intézkedéseknek magukban kell foglalniuk a kibocsátókat a kibocsátások leválasztására ösztönző intézkedéseket, a CO₂ tárolóhelyre történő szállításához szükséges infrastruktúrához a befektetőknek nyújtott finanszírozási támogatást, valamint a CO₂-tárolási projektek közvetlen finanszírozását.

- (15) A szén-dioxid-tárolóhelyeknek az Unió 2030-as céljához hozzájáruló, nettó zéró **technológiák gyártására** irányuló, **vagy nettó zéró stratégiai** projektté minősítésével a szén-dioxid-tárolóhelyek fejlesztése felgyorsítható és megkönnyíthető, továbbá a tárolóhelyek iránti egyre növekvő ipari kereslet a leginkább költséghatékony tárolóhelyek felé terelhető. A biztonságos szén-dioxid-tárolóvá alakítható, kimerülő gáz- és olajmezők a hasznos termelési élettartamuk végén vannak. Az olaj- és gázipar ráadásul megerősítette elkötelezettségét az energetikai átállás megkezdése iránt, és rendelkezik a további tárolóhelyek feltárásához és kialakításához szükséges eszközökkel, készségekkel és ismeretekkel. Az Unió azon célkitűzésének eléréséhez, hogy 2030-ig 50 millió tonna éves operatív szén-dioxid-besajtolási kapacitás álljon rendelkezésre, az ágazatnak egyesítenie kell hozzájárulásait annak biztosítása érdekében, hogy a szén-dioxid-leválasztás és -tárolás éghajlatvédelmi megoldásként már a kereslet felmerülése előtt rendelkezésre álljon. A szén-dioxid-tárolók időben történő, uniós szintű és költséghatékony, a besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós célkitűzéssel összhangban történő fejlesztésének biztosítása érdekében az uniós olaj- és gáztermelés engedélyeseinek ehhez a célhoz az olaj- és gázgyártási kapacitásukkal arányosan kell hozzájárulniuk, ugyanakkor rugalmasságot kell biztosítani az együttműködéshez és figyelembe kell venni a harmadik felek egyéb hozzájárulásait. ***Az uniós olaj- és gáztermelés engedélyeseinek meg kell hozniuk a hatáskörükbe tartozó intézkedéseket a szükséges beruházások megvalósítása érdekében, hogy teljesíteni tudják az éves operatív szén-dioxid-besajtolási kapacitás rendelkezésre állására vonatkozóan kitűzött célhoz való hozzájárulásukat. Ezekre az erőfeszítésekre azonban e vállalatok befolyásán kívül eső, objektív kereskedelmi, pénzügyi, műszaki, jogi és környezetvédelmi korlátozásoknak kell vonatkozniuk, amelyek ahhoz vezethetnek, hogy az észszerű és üzleti szempontból körültekintő erőfeszítések ellenére az egyes tárolási projektek objektíve nem valósíthatók meg az e rendeletben meghatározott kötelezettségek teljesítéséhez szükséges időkeretben.***

- (15a) *További szakpolitikai erőfeszítésre van szükség a CO₂ határokon átnyúló szállításának támogatásához, mivel a londoni jegyzőkönyv kezdetben tiltja a CO₂ tengerfenék alatti tartós geológiai tárolás céljából történő kivitelét. A londoni jegyzőkönyvet a szerződő felek 2009-ben módosították, hogy lehetővé tegyék a CO₂ tengerfenék alatti tárolásra történő, határokon átnyúló szállítását, de a módosítás hatálybalépéséhez azt a szerződő felek kétharmadának ratifikálnia kell. Nem valószínű, hogy ez a közeljövőben bekövetkezik. További szakpolitikai erőfeszítésre van szükség a CO₂ határokon átnyúló szállítása belső piacának létrehozása és beindítása előtt álló akadályok felszámolásához.*
- (15b) *A határokon átnyúló infrastruktúra-tervezés kiépítésének biztosításához elengedhetetlenek a további szakpolitikai erőfeszítések. A szén-dioxid-szállítási módok teljes körének hozzáférhetősége és összekapcsolhatósága döntő szerepet játszik a CCS- és a szén-dioxid-leválasztási és -hasznosítási (CCU) projektek megvalósításában. A módok kiterjednek a hajókra, uszályokra, vonatokra és tehergépkocsikra, valamint a CO₂ cseppfolyósítására, puffertárolására és átalakítására szolgáló, a csatlakoztatáshoz és dokkoláshoz szükséges helyhez kötött létesítményekre, tekintettel annak csővezetékeken és erre a célra szolgáló szállítási módokon történő továbbszállítására.*
- (15c) *A Bizottságnak biztosítani kell a szén-dioxid-besajtolási kapacitásra és a szén-dioxid-tárolási kapacitásra vonatkozó célérték folyamatos felülvizsgálatát és kiterjesztését a 2030 utáni időszakra annak érdekében, hogy az tükrözze az Uniónak a 2040-ig kitűzött éghajlati cél és a 2050-ig megvalósítandó klímasegesség eléréséhez szükséges igényeit, más kapcsolódó uniós jogszabályokkal szinergiában.*
- (15d) *A leválasztott CO₂ bizonyos termelési folyamatokban történő felhasználása tartósan tárolhatja a CO₂-t és/vagy hozzájárulhat az Unió fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének csökkentéséhez. Ezért az e rendeletben meghatározott szén-dioxid-besajtolási tevékenységek értékláncában részt vevő valamennyi szervezetet ösztönözni kell annak mérlegelésére, hogy a tárolandó CO₂ tartósan tárolható-e új termékekben, vagy támogathatja-e a fosszilis tüzelőanyagoktól való függőség csökkentésére irányuló uniós célkitűzéseket.*
- (16) Az Unió hozzájárult egy nyitott, *átlátható* és szabályokon alapuló kereskedelmen alapuló globális gazdasági rendszer kiépítéséhez, szorgalmazza a társadalmi és

környezeti fenntarthatósági és *éghajlatváltozási* normák tiszteletben tartását és előmozdítását, és teljes mértékben elkötelezett ezen értékek mellett. *Az Unió célja az egyenlő versenyfeltételek megteremtése, különösen a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok és a termelési többletkapacitás elleni küzdelem révén annak érdekében, hogy tisztességes versenykörnyezetet biztosítson az uniós ipar számára, többek között a munkavállalóknak minőségi munkahelyeket biztosító nettó zéró ipari partnerségek révén.*

- (17) Az ellátásbiztonsággal kapcsolatos kérdések kezelése, továbbá az Unió energiarendszere rezilienciájának, valamint a dekarbonizációs és korszerűsítési erőfeszítéseknek a támogatásához való hozzájárulás érdekében bővíteni kell az Unióban a nettó zéró technológiák gyártási kapacitását. A fotovoltaikus napenergia-technológiák uniós gyártóinak növelniük kell versenyelőnyüket és javítaniuk kell az ellátásbiztonsági kilátásokat oly módon, hogy 2030-ra legalább 30 gigawatt operatív fotovoltaikus gyártási kapacitás elérésére töreksszenek a teljes fotovoltaikus értékláncban, összhangban az uniós napenergia-stratégia¹ keretében támogatott Európai Napenergia-ipari Szövetségben meghatározott célokkal. A szél- és hőszivattyú-technológiák uniós gyártóinak meg kell szilárdítaniuk versenyelőnyüket, és fenn kell tartaniuk vagy bővíteniük kell ebben az évtizedben a jelenlegi piaci részesedésüket, összhangban az Unió technológiakiépítésre vonatkozó előrejelzéseivel, amelyek megfelelnek a 2030-ra kitűzött energia- és éghajlat-politikai céloknak. Ez azt jelenti, hogy 2030-ra az Unió gyártási kapacitása a szélenergia terén legalább 36 GW, a hőszivattyúk esetében pedig legalább 31 GW lesz. Az akkumulátorok és elektrolizátorok uniós gyártóinak meg kell szilárdítaniuk technológiai vezető szerepüket, és aktívan hozzá kell járulniuk e piacok formálásához. Az akkumulátortechnológiák esetében ez az Európai Akkumulátorszövetség célkitűzéseire történő hozzájárulást jelentené és arra irányulna, hogy az Unió akkumulátorgyártói az akkumulátorok iránti éves kereslet közel 90 %-át ki tudják elégíteni, 2030-ra pedig legalább 550 GWh uniós gyártási kapacitással rendelkezzenek. Az uniós elektrolizátorgyártók számára a REPowerEU 2030-ra 10 millió tonna megújuló hidrogén Unión belüli előállítását és akár 10 millió tonna

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Uniós napenergia-stratégia, SWD(2022)0148, 2022.5.18.

megújuló hidrogén importját irányozza elő. Annak biztosítása érdekében, hogy az **Unió** technológiai vezető szerepe kereskedelmi vezető szerepként is megjelenjen, amint azt a Bizottság és az Európai Tisztahidrogén-szövetség együttes nyilatkozata is támogatja, az uniós elektrolizátorgyártóknak tovább kell növelniük kapacitásukat oly módon, hogy a kiépített elektrolizátor-kapacitás 2030-ra elérje a legalább 100 GW hidrogént. ***A RePowerEU terv továbbá célul tűzi ki a fenntartható biometán termelésének 35 milliárd m³-re történő növelését 2030-ig. A biometán, amelynek ellátási lánc ma nagyrészt Európában található, már most is hozzájárul az Unió rezilienciájához, és ezt a hozzájárulást még inkább elő kell mozdítani.***

- (18) E célkitűzéseket együttesen figyelembe véve, tekintettel arra is, hogy az ellátási lánc bizonyos elemei (például az inverterek, valamint a fotovoltaikus napenergiához használt napelemek, napelemszeletek és öntecsek vagy az akkumulátorokhoz használt katódok és anódok) esetében az uniós gyártási kapacitás alacsony, az **Unió** éves **gyártási** kapacitásának arra kell törekednie, hogy 2030-ig kielégítse ***az e rendeletben meghatározott nettó zéró*** technológiák éves kiépítési igényeinek legalább 40%-át. ***Ezenkívül az Unió nettó zéró technológiákra irányuló gyártási kapacitásának a megfelelő technológiák iránti globális kereslet legalább 25 %-át kell kielégítenie.***
- (19) A nettó zéró technológiák gyártási kapacitásának növelése az **Unióban növelni fogja** a nettó zéró technológiák globális kínálatát és a tiszta **gazdasági fejlődésre** való globális átállást. ***Az Unió versenyképességének fokozására irányuló egyéb intézkedésekkel együtt az uniós gyártási kapacitás növelésére irányuló intézkedéseknek azt is biztosítaniuk kell, hogy az Unió domináns szerepet játsszon az értéklánc stratégiai részeiben, ideértve a végtermékeket is, az ellátás biztonságának azon szintje érdekében, amelyre az Uniónak az éghajlattal kapcsolatos célkitűzései eléréséhez szüksége van.***
- (20) Ugyanakkor a nettó zéró technológiai termékek hozzá fognak járulni az Unió rezilienciájához és a tisztaenergia-ellátás biztonságához. A biztonságos tisztaenergia-ellátás a gazdasági fejlődés, valamint a közrend és a közbiztonság előfeltétele. A nettó zéró technológiai termékek más stratégiai fontos gazdasági ágazatok, például a mezőgazdaság és az élelmiszer-termelés számára is előnyökkel járnak azáltal, hogy versenyképes áron biztosítják a tiszta energiához és gépekhez való hozzáférést, ezáltal fenntartható módon hozzájárulnak az EU élelmezésbiztonságához, valamint ahhoz,

hogy a körforgásos gazdaság révén bővüljön a bioalapú alternatívák kínálata. Hasonlóképpen, az Unió éghajlatvédelmi törekvéseinek teljesítése gazdasági növekedést és társadalmi jólétet is eredményez.

- (21) *A nettó zéró technológiák előállítása összetett és globálisan összekapcsolt értékláncoktól függ.* A versenyképesség fenntartása és a kulcsfontosságú nettó zéró technológiai termékek és ellátási láncok terén jelenleg tapasztalható stratégiai importfüggőség csökkentése – továbbá az új függőségek kialakulásának elkerülése – érdekében az Uniónak folytatnia kell ■ ipari bázisának megerősítését, valamint versenyképesebbé és innovációbarátabbá kell válnia. Az Uniónak lehetővé kell tennie a gyártási kapacitás gyorsabb, egyszerűbb és kiszámíthatóbb fejlesztését, *területén belül csökkentve az ipari tevékenységekre nehezedő szabályozási és adminisztratív terheket és egyenlő versenyfeltételeket teremtve a nemzetközi versenytársakkal.* Az Uniónak különösen arra kell törekednie, hogy 2030-ig 20%-kal csökkentse az iparra nehezedő általános szabályozási terheket, 40%-kal csökkentse az új termékek belső piacon történő forgalomba hozatalával kapcsolatos szabályozási terheket, és 40%-kal csökkentse a kkv-k és az induló innovatív vállalkozások adminisztratív terheit. Ezeket az erőfeszítéseket elsősorban a minőségi jogalkotás keretében, az Unió környezetvédelmi és munkaügyi normáinak sérelme nélkül kell megtenni. A Bizottságnak éves teherfelmérésében be kell számolnia az e célkitűzések megvalósítása terén elért eredményekről.
- (21a) *Az Unió rezilienciájának megőrzéséhez szükséges nettó zéró technológiák biztonságos és fenntartható folyamatosságához való uniós hozzáférés biztosítása és a klímasemlegességi célok elérése érdekében a belső piacnak támogató környezetnek kell lennie a nettó zéró technológiák terén megvalósítandó innováció számára. Az innováció kulcsfontosságú tényező lesz az Unió versenyképességének biztosításában és a nettó zéró kibocsátással kapcsolatos célkitűzések mielőbbi elérésében. Tekintettel a nettó zéró technológiák gyors fejlődésére, valamint a zöld átálláshoz nyújtott jelentős szabályozási iránymutatásra, e rendelet célkitűzéseinek elérése szempontjából rendkívül fontos, hogy az innovációra vonatkozó uniós jogszabályok és szakpolitikai kezdeményezések lehetséges hatásait azok előkészítése, felülvizsgálata és átdolgozása során alaposan figyelembe vegyék a jogalkotás minőségének javítását szolgáló 22. eszközben, valamint a „Megújított európai*

kutatási és innovációs menetrend – Esély Európának a jövője alakítására” című, 2018. május 15-i bizottsági közleményben meghatározott innovációs elv alkalmazása révén.

- (21b) *A szabályozási és adminisztratív terhek csökkentése, valamint a megfelelő szabályozási keret megléte különösen fontos a kkv-k számára. Ezért a Bizottságnak elnöki tanácsadójaként ki kell neveznie egy kkv-képviselőt. A kkv-képviselő feladata annak biztosítása lenne, hogy az uniós szakpolitikák és jogi aktusok megfelelően tükrözzék a kkv-k érdekeit. Minden új Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy kinevezésétől számított hat hónapon belül kkv-képviselőt nevezzen ki.*
- (21c) *A 2021. évi aktualizált uniós iparstratégia nyomán készülő átállási pályákat aktualizálni kell, hogy tükrözzék e rendelet célkitűzéseit, és azonosítsák az uniós ipar átállását és globális versenyképességét lehetővé tevő tényezőket és a szűk keresztmetszeteket.*
- (22) *Az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ értelmében a tagállamoknak 2023 júniusában kell benyújtaniuk a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervek aktualizált javaslatát. Amint azt a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervek aktualizálásához nyújtott, a tagállamoknak szóló bizottsági iránymutatás² is hangsúlyozza, az aktualizált nemzeti terveknek le kell írniuk a kereskedelmi forgalomban kapható, alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák, berendezések és alkotóelemek gyártásának a területükön történő elősegítésére irányuló tagállami célkitűzéseket és szakpolitikákat. Ezeknek a terveknek továbbá azokat a célkitűzéseket és szakpolitikákat is ismertetniük kell, amelyek ezt a harmadik országokban tett diverzifikációs erőfeszítések révén kívánják elérni, továbbá amelyek lehetővé teszik iparágaik számára, hogy állandó jelleggel geológiai tárolóhelyeken választhassák le és*

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK, a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).*

² *A Bizottság közleménye – Iránymutatás a tagállamok számára a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervek aktualizálásához 2022/C 495/02 (HL C 495., 2022.12.29., 24. o.).*

tárolhassák szén-dioxid-kibocsátásaikat. *Ezeknek a nemzeti energia- és éghajlat-politikai terveknek kell képezniük a nettó zéró technológiák iránti igény meghatározásának alapját.*

- (23) Emellett „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című közlemény¹ átfogó megközelítést határoz meg a tisztaenergia-technológia négy pilléren alapuló fejlesztésének támogatására. Az első pillér célja, hogy olyan szabályozási környezetet hozzon létre, amely egyszerűsíti és felgyorsítja az új nettó zéró technológiák gyártó- és összeszerelő üzemének engedélyezését, továbbá elősegíti a nettó zéró uniós ipar növekedését. A terv második pillére a nettó zéró technológiák előállítására irányuló beruházások és finanszírozás fellendítése a 2023 márciusában elfogadott felülvizsgált ideiglenes válság- és átállási keret, valamint az Európai Szuverenitási Alap létrehozása révén, amelynek célja az **Unió** előnyének megőrzése a zöld és digitális átállás szempontjából releváns kritikus és kialakulóban lévő technológiák terén. A harmadik pillér az átállás megvalósításához szükséges készségek fejlesztéséhez és a tisztaenergia-technológiai ágazatban dolgozó szakképzett munkavállalók számának növeléséhez kapcsolódik. A negyedik pillér a kereskedelemre és a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncának diverzifikálására összpontosít. Idetartozik a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó klub létrehozása, a hasonlóan gondolkodó partnerekkel való együttműködés az ellátási láncok közös megerősítése és a kritikus inputok tekintetében az egyes beszállítóktól a diverzifikálás segítségével történő eltávolodás érdekében.
- (24) Az első pillér keretében az Uniónak ki kell alakítania és fenn kell tartania a nettó zéró technológiai megoldások ipari bázisát, hogy biztosíthassa energiaellátását, ugyanakkor teljesítse a klímasemlegességre irányuló törekvéseit. E cél támogatása, valamint annak elkerülése érdekében, hogy a nettó zéró technológiákkal kapcsolatos ellátás terén olyan függőségek alakuljanak ki, amelyek késleltetnék az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló uniós törekvéseket, vagy veszélyeztetnék az energiaellátás biztonságát, e rendelet rendelkezéseket állapít meg a fenntartható és reziliens nettó zéró technológiák iránti kereslet ösztönzésére.

¹ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora, COM(2023)0062, 2023.2.1.

- (25) A 2014/23/EU¹, a 2014/24/EU² és a 2014/25/EU³ *európai parlamenti és tanácsi* irányelv már lehetővé teszi az ajánlatkérő szervek és a közbeszerzési eljárások keretében szerződéseket odaítélő közszolgáltató ajánlatkérők számára, hogy az ár vagy a költség mellett további kritériumokra is támaszkodjanak a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat megállapításához. Ezek a kritériumok például az ajánlat minőségére vonatkoznak, beleértve a szociális, **kormányzati**, környezetvédelmi és innovatív jellemzőket is. A nettó zéró technológiákra vonatkozó szerződések közbeszerzés útján történő odaítélésekor az ajánlatkérő szerveknek és közszolgáltató ajánlatkérőknek az ajánlat környezeti fenntarthatóságával, innovációjával, rendszerintegrációjával és rezilienciájával kapcsolatos számos kritérium alapján megfelelően értékelniük kell az ajánlatok **környezeti és szociális** fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulását. ***Az ajánlatkérő szerveknek és közszolgáltató ajánlatkérőknek biztosítaniuk kell, hogy az eljárások során a más tagállamokban letelepedett szolgáltatókat a nemzeti szolgáltatókkal azonos elbánásban részesítsék, és a kritériumok megállapításakor biztosítaniuk kell a megkülönböztetésmentességet.***
- (26) A társadalmi fenntarthatósági kritériumok már a meglévő jogszabályok alapján is alkalmazhatók, és a szociális jogok európai pillérével összhangban, a 2014/23/EU irányelv 30. cikkének (3) bekezdésével, a 2014/24/EU irányelv 18. cikkének (2) bekezdésével és a 2014/25/EU irányelv 36. cikkének (2) bekezdésével összhangban a munkafeltételekre és a kollektív tárgyalásokra is kiterjedhetnek. Az ajánlatkérő szerveknek **figyelembe kell venniük az ajánlatok** szociális fenntarthatóságát azáltal, hogy megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy a gazdasági szereplők a közbeszerzési szerződések teljesítése során megfeleljenek **az uniós és nemzeti** szociális és munkavállalói jogok területén, a kollektív szerződésekben vagy a 2014/23/EU irányelv X. mellékletében, a 2014/24/EU irányelv X. mellékletében és

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács 2014/23/EU irányelve (2014. február 26.) a koncessziós szerződésekről (HL L 94., 2014.3.28., 1. o.).*

² *Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).*

³ *Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).*

a 2014/25/EU irányelv XIV. mellékletében felsorolt nemzetközi környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések által megállapított, alkalmazandó kötelezettségeknek, **és hogy vonzó munkalehetőségeket kínáljanak.**

- (27) Az adott technológiára alkalmazandó uniós jogszabályok sérelme nélkül, többek között a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapításának kerete létrehozásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat¹, valamint az elemekről és a hulladékelemekről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat² alapján, és amennyiben ezek a jogi aktusok másként nem rendelkeznek, az ajánlatkérő szervezet és a közszolgáltató ajánlatkérőket **ösztönözni kell arra, hogy** az e rendelet alapján beszerzett nettó zéró megoldások környezeti fenntarthatóságának értékelésekor **figyelembe vegyék** a különböző, az éghajlatra és a környezetre hatást gyakorló elemeket. Ezek közé tartozhat például a megoldás tartóssága és megbízhatósága; a javítás és karbantartás egyszerűsége; a korszerűsítés és a felújítás egyszerűsége; az újrafeldolgozás egyszerűsége és minősége; **bizonyos** anyagok felhasználása; az energia-, víz- és egyéb erőforrás-fogyasztás a termék életciklusának egy vagy több szakaszában; a terméknek és csomagolásának a tömege és térfogata; **megújuló anyagok vagy** használt alkotóelemek beépítése; a rendeltetésszerű használathoz és karbantartáshoz szükséges fogyóanyagok mennyisége, jellemzői és rendelkezésre állása; a termék környezeti lábnyoma és az életciklusa során jelentkező környezeti hatások; a termék szénlábnyoma; a mikroműanyag-kibocsátás; a levegőbe, vízbe vagy talajba történő kibocsátások a termék életciklusának egy vagy több szakaszában; a keletkezett hulladék mennyisége; a felhasználás feltételei. **Az Unió kibebiztonsági stratégiájával összhangban az e rendelet szerinti ajánlatok ajánlatkérőinek el kell utasítaniuk azokat az ajánlatokat, amelyeket nem tanúsítottak a vonatkozó kibebiztonsági tanúsítási rendszer keretében.**

- (28) Annak érdekében, hogy **a biztonságosabb ellátás céljából** a közbeszerzési eljárás

¹ Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról és a 2009/125/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről, COM(2022)0142, 2022.3.30.

² Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az elemekről és a hulladékelemekről, a 2006/66/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról, COM(2020)0798, 2020.12.10.

során figyelembe lehessen venni, hogy a 19. cikk (2) bekezdése értelmében vett egyetlen beszerzési forrástól való függés csökkentése érdekében diverzifikálni kell a nettó zéró technológiák beszerzési forrásait, – és az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásainak sérelme nélkül – a kínálat legalább akkor nem tekinthető kellően diverzifikáltnak, ha az Unión belül egy adott nettó zéró technológia iránti kereslet több mint 65 %-át egyetlen forrásból lehet ellátni.

- (29) A háztartások, vállalatok vagy a fogyasztók javát szolgáló, a nettó zéró technológiát tartalmazó végtermékek vásárlását ösztönző programok létrehozása céljából és az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásainak sérelme nélkül a kínálat nem tekinthető kellően diverzifikáltnak, ha az *Unión belül* egy adott nettó zéró technológia iránti kereslet több mint **50 %-át** egyetlen forrásból lehet ellátni. A következő alkalmazás biztosítása érdekében a Bizottságnak e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától kezdődően éves jegyzéket kell közzétennie az ebbe a kategóriába tartozó, nettó zéró technológiát alkalmazó végtermékek származásának megoszlásáról, a különböző forrásokból származó uniós kínálatnak az utolsó olyan évben elért részaránya szerinti bontásban, amelyre vonatkozóan adatok állnak rendelkezésre.
- (30) A 2014/115/EU tanácsi határozat¹ jóváhagyta különösen a Kereskedelmi Világszervezet közbeszerzésről szóló megállapodásának (a továbbiakban: közbeszerzésről szóló megállapodás) módosítását. A közbeszerzésről szóló megállapodás célja a közbeszerzési szerződésekkel összefüggő, kiegyensúlyozott jogok és kötelezettségek multilaterális keretének a létrehozása a világkereskedelem liberalizálása és bővítése céljából. A közbeszerzésről szóló megállapodás az Unióra vonatkozó I. függeléke, valamint az Uniót kötelező egyéb vonatkozó nemzetközi megállapodások – köztük a szabadkereskedelmi megállapodások és az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény III. cikke (8) bekezdésének a) pontja a kormányzati ügynökségek által végzett, olyan termékekre irányuló beszerzések esetében, amelyeket kereskedelmi továbbértékesítés vagy kereskedelmi értékesítés tárgyát képező termékek előállítására történő felhasználás céljából vásárolnak – hatálya alá tartozó szerződések esetében az ajánlatkérő hatóságok és a közszolgáltató ajánlatkérők nem alkalmazhatják a 19. cikk **(2a) bekezdésében és 19. cikk (4a)**

¹ *A Tanács 2014/115/EU határozata (2013. december 2.) a Kormányzati Beszerzési Megállapodás módosításáról szóló jegyzőkönyv megkötéséről (HL L 68., 2014.3.7., 1. o.).*

bekezdésének a) pontjában foglalt követelményeket a beszerzési forrásokat biztosító, a megállapodásokat aláíró gazdasági szereplőkre.

- (31) Az *e rendelet 19. cikkében* meghatározott, a rezilienciára vonatkozó rendelkezések közbeszerzési eljárásokban történő alkalmazása nem sértheti *az (EU)2022/1031 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹*, a 2014/24/EU irányelv 25. cikkének, valamint a 2014/25/EU irányelv 43. és 85. cikkének alkalmazását, a Bizottság 2019. évi iránymutatásával összhangban². Hasonlóképpen a közbeszerzési rendelkezéseket továbbra is alkalmazni kell a 19. cikk hatálya alá tartozó építési beruházásokra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra, beleértve a 2014/24/EU irányelv 67. cikkének (4) bekezdését, valamint a fenntartható termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról szóló rendeletre irányuló javaslatból és *az (EU)2023/1542 európai parlamenti és tanácsi rendeletből³* eredő végrehajtási intézkedéseket.
- (32) Az ajánlat fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulására vonatkozó kritériumok közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos súlyozása *minimális értékhatár*. Az ajánlatkérő szervek és közszolgáltató ajánlatkérők e *minimális értékhatáron belül szabadon differenciálhatják az egyes kritériumok súlyozását, anélkül, hogy bármelyiket is teljes mértékben figyelmen kívül hagynák. Az ajánlatkérő szervek és közszolgáltató ajánlatkérők mindig megállapíthatnak* magasabb értékhatárt *egy vagy több releváns fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulással kapcsolatos* kritérium tekintetében. *Tekintettel arra, hogy mennyire fontos az uniós energiarendszer rezilienciájának növelése, az ajánlatkérő szervezeteknek és közszolgáltató ajánlatkérőknek jelentős figyelmet kell fordítaniuk a rezilienciához*

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/1031 rendelete (2022. június 23.) a harmadik országbeli gazdasági szereplőknek, áruknek és szolgáltatásoknak az Unió közbeszerzési és koncessziós piacaihoz való hozzáféréséről, valamint az uniós gazdasági szereplők, áruk és szolgáltatások harmadik országbeli közbeszerzési és koncessziós piacokhoz való hozzáféréséről szóló tárgyalásokat támogató eljárásokról (nemzetközi közbeszerzési eszköz – IPI) (HL L 173., 2022.6.30., 1. o.).*

² A Bizottság közleménye: Iránymutatás a harmadik országbeli ajánlattevők és áruk uniós közbeszerzési piacon való részvételéről, Brüsszel, 2019.7.24, C(2019) 5494.

³ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1542 rendelete (2023. július 12.) az elemekről, illetve akkumulátorokról és a hulladékelemekről, illetve - akkumulátorokról, a 2008/98/EK irányelv és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról, valamint a 2006/66/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 191., 2023.7.28., 1. o.).*

való hozzájárulásra.

- (33) Az ajánlat fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulásával kapcsolatos kritériumok figyelembevételének szükségességéből eredő adminisztratív terhek korlátozása érdekében, különösen a kisebb közbeszerzők és a piacra jelentős hatást nem gyakorló, alacsonyabb értékű szerződések esetében, e rendelet vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazását két évvel el kell halasztani azon közbeszerzők esetében, amelyek nem központi beszerző szervek, valamint a 25 millió EUR alatti értékű szerződések esetében.
- (34) Az **e rendelet** 19. cikke szerinti közbeszerzési rendelkezések alkalmazása céljából, amennyiben egy termék az (EU) 2017/1369 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálya alá tartozik, az ajánlatkérő szervek vagy közszolgáltató ajánlatkérők csak azokat a termékeket vásárolhatják meg, amelyek megfelelnek az említett rendelet 7. cikkének (2) bekezdésében meghatározott kötelezettségnek.
- (35) A háztartások, **a vállalatok** és a végső fogyasztók alapvető részét képezik a nettó zéró technológiát tartalmazó végtermékek iránti uniós keresletnek, és az ilyen termékek háztartások általi vásárlását ösztönző állami támogatási programok – különösen a kiszolgáltatók helyzetben lévő, alacsony és közepes jövedelmű háztartások és fogyasztók esetében – a zöld átállás felgyorsításának fontos eszközei. Az uniós napenergia-stratégiában² bejelentett napelemes tető kezdeményezés keretében a tagállamoknak például nemzeti programokat kell létrehozniuk a tetőre szerelt napelemek tömeges alkalmazásának támogatására. A REPowerEU tervben a Bizottság felszólította a tagállamokat, hogy teljes mértékben használják ki a hőszivattyúkra való átállást ösztönző támogató intézkedéseket. A tagállamok által nemzeti szinten, illetve a helyi vagy regionális önkormányzatok által helyi szinten létrehozott támogatási programoknak hozzá kell járulniuk a nettó zéró uniós technológiák fenntarthatóságának és rezilienciájának javításához is. A hatóságoknak például

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1369 rendelete (2017. július 4.) az energiacímkezés keretének meghatározásáról és a 2010/30/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 198., 2017.7.28., 1. o.).

² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Uniós napenergia-stratégia, COM(2022)0221, 2022.5.18.

nagyobb pénzügyi ellentételezést kell nyújtaniuk a kedvezményezettek számára olyan nettó zéró technológiát tartalmazó végtermékek beszerzéséért, amelyek nagyobb mértékben járulnak hozzá az Unión belüli rezilienciához. A hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy programjaik nyitottak, átláthatóak és megkülönböztetésmentesek legyenek, hogy hozzájáruljanak a nettó zéró technológiai termékek iránti kereslet növeléséhez az Unióban. A hatóságoknak korlátozniuk kell az ilyen termékekért járó kiegészítő pénzügyi ellentételezést is annak érdekében, hogy ne lassítsák a nettó zéró technológiák elterjedését az Unióban. Az ilyen programok hatékonyságának növelése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az információk egy ingyenes weboldalon könnyen hozzáférhetőek legyenek mind a fogyasztók, mind a nettó zéró technológiák gyártói számára. A fenntarthatósághoz és a rezilienciához való hozzájárulásnak a hatóságok által a fogyasztókat vagy háztartásokat célzó programokban történő használata nem sértheti az állami támogatási szabályokat és a WTO támogatásokra vonatkozó szabályait.

- (36) A háztartások, **vállalatok** vagy a fogyasztók javát szolgáló, e rendelet 3. cikkében felsorolt nettó zéró technológiát tartalmazó végtermékek vásárlását ösztönző programok kialakításakor a tagállamoknak, a regionális vagy helyi önkormányzatoknak, a közjogi intézményeknek vagy az egy vagy több ilyen hatóság, illetve közjogi intézmény által létrehozott szövetségeknek garantálniuk kell az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásainak tiszteletben tartását, többek között annak biztosításával, hogy a programok **összhangban legyenek a WTO szabályaival, és ne érjenek el olyan nagyságrendet, amely súlyosan sértené a WTO-tagok érdekeit.**
- (37) **A Nettó Zéró Európa Platformnak** fontos szerepet kell játszania abban is, hogy felgyorsítsa a fenntarthatósághoz és a rezilienciához való hozzájárulás tagállamok és hatóságok általi végrehajtását közbeszerzési és árverési gyakorlataik során, **a Bizottságnak pedig segítenie kell a tagállamokat a háztartásokat, a vállalatokat és a fogyasztókat célzó rendszerek kialakításában a szinergiák kiépítése és a bevált gyakorlatok cseréje érdekében. Fontos, hogy mind az ajánlatkérő szervek és közszolgáltató ajánlatkérők, mind a gyártó vállalatok világosan megértsék a fenntarthatóságra és a rezilienciára vonatkozó egyes kritériumokat. A Bizottságnak ezért a Nettó Zéró Európa Platformmal szoros együttműködésben végrehajtási jogi aktust kell elfogadnia, amelyben meghatározza a rezilienciához és a**

fenntarthatósághoz való hozzájárulás értékelésének kritériumait, külön figyelmet fordítva a kkv-kra, amelyeknek tisztességes esélyt kell kapniuk a közbeszerzések jelentős piacán való részvételre. Kulcsfontosságú lesz a meglévő jogszabályokkal való összhang. Ezen túlmenően e végrehajtási jogi aktusnak tisztáznia kell a 19. cikk (4) bekezdésében foglalt eltéréseket. Emellett a Bizottságnak a Nettó Zéró Európa Platformmal szoros együttműködésben iránymutatást kell kiadnia arról, hogyan lehet a fenntarthatóságra és rezilienciára vonatkozó kritériumokat összekapcsolni a készülő jogszabályokkal. Ez az iránymutatás konkrét és egyedi példákat és bevált gyakorlatokat is tartalmazhat. A Bizottságnak a jövőbeni jogszabályokkal való összhang biztosítása érdekében legalább félévente frissítenie kell ezt az iránymutatást.

- (38) *Annak biztosítása érdekében, hogy a megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló közbeszerzések és árverések valóban hozzájáruljanak az Unió rezilienciájához, e tevékenységeknek kiszámíthatónak kell lenniük az ipar számára. Annak érdekében, hogy az ipar időben kiigazíthassa termelését, az ajánlatkérő szervezeteknek és a közszolgáltató ajánlatkérőknek előzetesen tájékoztatniuk kell a piacot a nettó zéró technológiai termékekre vonatkozó becsült beszerzési igényeikről. Az árveréseknek azt is tükrözniük kell, hogy az infláció a megújulóenergia-kiépítési projektek hosszú átfutási idejével együtt jelentős kockázatot jelent a vállalkozások számára, és ez visszatarthatja a vállalkozásokat az ajánlattételtől. Az aukciós ajánlat üzleti esettanulmányával kapcsolatos bizonyosság biztosítása érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy minden árverés tartalmazzon inflációs indexálási mechanizmust. A tagállamoknak továbbá adott esetben ki kell zárniuk a negatív ajánlatokat az árverésekből, mivel ezek az ajánlatok nem várt módon magas energiaárakhoz vezethetnek a telepített megújulóenergia-termelés fogyasztói számára.*
- (39) Amint azt „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című, 2023. február 1-jén közzétett közlemény is jelzi, az uniós ipar piaci részesedése erős nyomás alatt áll a harmadik országokban nyújtott, az egyenlő versenyfeltételeket aláásó támogatások miatt. *Egyes harmadik országok olyan támogatási rendszereket vezetnek be, amelyek célja a tiszta technológiák ágazatának megalapozása és bevonása. Ez a helyzet versenykihívást jelent az Unió számára*

saját iparának fenntartása és fejlesztése terén. Ez azt jelenti, hogy az Uniónak gyorsan és ambiciózusan kell reagálnia, és korszerűsítene kell jogi keretét, **hogy az összes rendelkezésre álló eszköz – beleértve kereskedelemvédelmi eszközeit – teljes körű és hatékony kihasználásával és a nettó zéró technológiák uniós normáinak előmozdításával globális szinten versenyben legyen, és megvédje a nyílt és tisztességes kereskedelmet.**

- (39a) *Tekintettel a nettó zéró technológiák tekintetében a harmadik országoktól való stratégiai függőség csökkentésére irányuló uniós célra, alapvető fontosságú, hogy az állami támogatási mechanizmusok, például a közbeszerzés és az árverések ne súlyosbítsák ezeket a függőségeket. Ezért a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ és a 2014/25/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel² összhangban korlátozásokat kell megállapítani a harmadik országoknak ítélt közbeszerzési szerződésekben szereplő termékek arányára vonatkozóan. Ezen túlmenően az (EU) 2022/1031 rendeletet és az (EU) 2022/2560 európai parlamenti és tanácsi rendeletet³ a lehető legteljesebb mértékben ki kell használni annak biztosítása érdekében, hogy az uniós vállalatok ne szembesüljenek tisztességtelen versennyel a közbeszerzési szerződések terén.*
- (39b) *E rendelet célkitűzéseinek elérése érdekében az e rendelet értelmében végrehajtott projektek támogatásához célzott közfinanszírozási forrásokra van szükség. E forrásoknak biztosítaniuk kell, hogy a vállalkozások Unió-szerte hozzáférjenek a szükséges finanszírozáshoz, függetlenül azon tagállamok költségvetési kapacitásától, amelyekben a projektet meg kívánják valósítani. A 2020-ban elfogadott, 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (MFF) erről nem rendelkezik. A Stratégiai Technológiák Európai Platformja (STEP) részben foglalkozik az e rendelet szerinti projektekhez szükséges támogatással. Bár a STEP a szóban forgó stratégiai beruházások támogatása érdekében elsősorban a meglévő*

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács 952/2013/EU rendelete (2013. október 9.) az Uniós Vámkódex létrehozásáról (HL L 269., 2013.10.10., 1. o.).*

² *Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).*

³ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2560 rendelete (2022. december 14.) a belső piacot torzító külföldi támogatásokról (HL L 330., 2022.12.23., 1. o.).*

programok áttervezésére és megerősítésére irányul, az új beavatkozások megvalósíthatóságának tesztelése és előkészítése szempontjából is fontos kezdeményezés, amely egyben az Európai Szuverenitási Alap létrehozása felé tett lépésként is felfogható. A STEP 2025. évi értékelésének keretében megvizsgálják a végrehajtott intézkedések relevanciáját, és az értékelés alapul szolgál annak értékeléséhez, hogy szükség van-e a stratégiai ágazatoknak nyújtott támogatás növelésére.

- (40) A köz- és magánforráshoz jutás kulcsfontosságú az Unió nyitott stratégiai autonómiájának biztosításához, valamint ahhoz, hogy Unió-szerte szilárd és versenyképes gyártási bázis jöjjön létre a nettó zéró technológiák és azok ellátási láncai számára. A zöld megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez szükséges beruházások többsége a nettó zéró ökoszisztémában rejlő növekedési potenciál által vonzott magántőkéből fog származni¹. A jól működő, mély és integrált tőkepiacok ezért elengedhetetlenek lesznek a zöld átálláshoz és a nettó zéró **technológiák** gyártására irányuló projektekhez szükséges források előteremtéséhez és elosztásához. Ezért gyors előrelépésre van szükség a tőkepiaci unió terén ahhoz, hogy az **Unió** megvalósítsa a nettó zéró kibocsátásra vonatkozó célkitűzéseit. A fenntartható finanszírozás menetrendje (és a vegyes finanszírozás) szintén döntő szerepet játszik a nettó zéró technológiákba történő beruházások növelésében, miközben garantálja az ágazat versenyképességét. *Amint az az e rendeletet kísérő szolgálati munkadokumentumban szerepel, a 2023–2030-as időszakban a beruházási szükségletek mintegy 92 milliárd EUR-t tesznek ki, azaz a különböző forgatókönyvektől függően 52 milliárd EUR és 119 milliárd EUR közötti tartományba esnek, ami 16–18 milliárd EUR közfinanszírozási igényt eredményezne. Tekintettel arra, hogy ez az értékelés csak öt konkrét technológiát vesz figyelembe, a tényleges beruházási igény valószínűleg jelentősen magasabb lesz.*
- (41) Amennyiben a magánberuházások önmagukban nem elegendőek, a nettó zéró gyártási projektek eredményes bevezetéséhez állami támogatás formájában nyújtott

¹ Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Európa helyreállítási szükségleteinek azonosítása, amely a következő dokumentumot kíséri: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Európa nagy pillanata: Helyreállítás és felkészülés – a jövő generációért, SWD(2020)0098, Európa helyreállítási szükségleteinek azonosítása, 2020.5.27.

közfinanszírozásra lehet szükség. Ennek a támogatásnak ösztönző hatásúnak, szükségesnek, megfelelőnek és arányosnak kell lennie. Az állami támogatásokról szóló meglévő iránymutatások, amelyek a kettős átállás célkitűzéseivel összhangban a közelmúltban mélyreható felülvizsgálaton estek át, bőséges lehetőséget biztosítanak az e rendelet hatálya alá tartozó projektekre irányuló beruházások bizonyos feltételek mellett történő támogatására. A tagállamok fontos szerepet játszhatnak a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek forráshoz jutásának megkönnyítésében azáltal, hogy célzott állami támogatások révén kezelik a piaci hiányosságokat. A 2023. március 9-én elfogadott ideiglenes válság- és átállási keret (TCTF) célja, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítson a belső piacon, azokra az ágazatokra koncentrálva, ahol harmadik országba történő áthelyezési kockázatot azonosítottak, továbbá hogy a támogatási összegek tekintetében arányos legyen. Lehetővé tenné a tagállamok számára, hogy olyan intézkedéseket vezessenek be, amelyek a meghatározott stratégiai, nettó zéró ágazatokban – többek között adókedvezmények révén – támogatják a termelőegységekbe történő új beruházásokat. A tagállamok és régiók közötti konvergencia céljának eléréséhez való hozzájárulás érdekében az engedélyezett támogatási összeg magasabb támogatási intenzitással és felső határokkal módosulhat, ha a beruházás támogatott területeken valósul meg. Megfelelő feltételekre van szükség a beruházások Európai Gazdasági Térségen (EGT) kívülre történő átirányításával kapcsolatos konkrét kockázatok ellenőrzéséhez, valamint annak ellenőrzéséhez, hogy – **a belső piac felaprózódásának elkerülésére érdekében** – nem áll fenn az EGT-n belüli áthelyezés kockázata. A nemzeti források e célból történő mozgósítása érdekében a tagállamok felhasználhatják **az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerből (EU ETS)** származó bevételek egy részét, amelyet a tagállamoknak éghajlatváltozással kapcsolatos célokra kell elkülöníteniük.

(41a) Több finanszírozási forrást is maradéktalanul elérhetővé kell tenni, például a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz fel nem használt összegeit, az uniós Innovációs Alap célzott támogatását, az Európai Beruházási Bank célzott finanszírozási rendszereit, valamint – a lehető legnagyobb mértékben – a többéves pénzügyi keret összes fel nem használt forrását. A magánszféra részéről több beruházást kell ösztönözni külön e célra szánt állami garanciákkal, különösen a nettó zéró technológiás gyártási projektekbe, köztük a nettó zéró stratégiai projektekbe történő ipari beruházások esetében.

- (42) Számos uniós finanszírozási program – például a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, az InvestEU, a kohéziós politikai programok vagy az Innovációs Alap – is rendelkezésre áll a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektekbe történő beruházások finanszírozására. ***Az EU jelenlegi költségvetése azonban nem rendelkezik elegendő lehetőséggel e rendelet célkitűzéseinek támogatására és a tagállamok közötti egyenlő versenyfeltételek biztosítására. A 2021–2027-es többéves pénzügyi keret felülvizsgálatának ezért az adott célra alkalmas európai költségvetést kell biztosítania. E tekintetben a STEP-nek kiegészítő pénzügyi eszközöket is biztosítania kell, amelyeket részben az Unió stratégiai függőségének csökkentéséhez és ipari versenyképességének növeléséhez hozzájáruló nettó zéró gyártási projektekre kell fordítani.***
- (43) A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel szemben a módosított rendelet¹ további 20 milliárd EUR összegű vissza nem térítendő támogatást bocsátott a tagállamok rendelkezésére az energiahatékonyság előmozdítása és a fosszilis tüzelőanyagok helyettesítése érdekében, többek között uniós nettó zéró ipari projektek révén. Amint arra a REPowerEU-fejezetekre vonatkozó bizottsági iránymutatás² is rámutat, a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy helyreállítási és rezilienciaépítési terveik REPowerEU-fejezetében tüntessenek fel olyan intézkedéseket, amelyek támogatják a nettó zéró technológiákra vonatkozó gyártási és ipari innovációba történő beruházásokat, összhangban az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelettel³.
- (43a) ***Az európai uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) árainak emelkedésével jelentősen növekedtek a tagállamok EU ETS-ből származó bevételei. Az uniós ipar dekarbonizációjának előmozdítása érdekében a tagállamoknak jelentősen növelniük kell az EU ETS-ből származó nemzeti bevételeiknek az ipar dekarbonizációjának***

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.).

² A Bizottság közleménye – Iránymutatás a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekről a REPowerEU összefüggésében 2023/C 80/01 (HL C 80., 2023.3.3., 1. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

támogatására történő felhasználását, ezért az EU ETS-ből származó nemzeti bevételeik legalább 25%-át e rendelet célkitűzéseinek támogatására kell fordítaniuk.

- (44) Az InvestEU a beruházások – különösen a zöld és digitális átállás – fellendítésére irányuló kiemelt uniós program, amelynek célja finanszírozás és technikai segítségnyújtás biztosítása, például támogatásötvözési mechanizmusok révén. Ez a megközelítés hozzájárul a további állami és magántőke bevonásához. Emellett a Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy az alkalmazandó állami támogatási szabályok sérelme nélkül járuljanak hozzá az InvestEU tagállami komponenséhez, hogy támogassák a nettó zéró technológiák gyártásával kapcsolatban rendelkezésre álló pénzügyi termékeket.
- (45) A tagállamok az (EU) 2021/1060 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ alapján alkalmazandó szabályokkal összhangban támogatást nyújthatnak a kohéziós politikai programokból annak érdekében, hogy infrastrukturális beruházási csomagok, az innovációba való termelő beruházás, a kkv-k gyártási kapacitása, szolgáltatások, képzés és továbbképzési intézkedések révén – ideértve a hatóságok és a projektgazdák kapacitásépítésének támogatását is – ösztönözzék a stratégiai nettó zéró projektek **és a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek** elterjedését **minden régióban, különösen a kevésbé fejlett régiókban, az átmeneti régiókban és az Igazságos Átmenet Alapból támogatott területeken**. A programokban meghatározott társfinanszírozási arány – az érintett alaptól és a régió státuszától függően – a kevésbé fejlett régiók esetében akár 85 %, az átmeneti régiók esetében pedig legfeljebb 60 % vagy 70 % lehet, de a tagállamok az érintett projekt szintjén túlléphetik ezeket a felső határokat, amennyiben ez az állami támogatási szabályok értelmében megvalósítható. A Technikai Támogatási Eszköz segítheti a tagállamokat és a régiókat a nettó zéró kibocsátású növekedési stratégiák kidolgozásában, az üzleti környezet javításában, a bürokrácia csökkentésében és az engedélyezés felgyorsításában. A tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy mozdítsák elő a **■** nettó zéró projektek fenntarthatóságát

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 rendelete (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (HL L 231., 2021.6.30., 159. o.).

azáltal, hogy ezeket a beruházásokat beépítik az európai értékláncokba, különösen a régióközi és határokon átnyúló együttműködési hálózatokra építve. *Az ilyen intézkedések elfogadását különösen a völgyek tekintetében kell mérlegelni.*

- (46) Az Innovációs Alap emellett nagyon ígéretes és költséghatékony lehetőséget biztosít a *tiszta* hidrogén és más ■ nettó zéró technológiák gyártásának és alkalmazásának támogatására Európában, ezáltal erősítve Európa szuverenitását az éghajlat-politika és az energiabiztonság szempontjából kulcsfontosságú technológiák terén.
- (47) Az Európai Szuverenitási Alap strukturális választ adhat a beruházási igényekre. Hozzá fog járulni ahhoz, hogy Európa megőrizhesse előnyét a zöld és digitális átállás szempontjából releváns kritikus és kialakulóban lévő technológiák terén, a nettó zéró technológiákat is beleértve. Ez a strukturális eszköz a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek keretében összehangolt, több országot érintő projektek tapasztalataira fog épülni, és arra törekszik, hogy javítsa valamennyi tagállam hozzáférését az ilyen projektekhez, ezáltal védve a kohéziót és az egységes piacot az állami támogatások egyenlőtlen elérhetősége által okozott kockázatokkal szemben. *A [STEP-rendelet] az Európai Szuverenitási Alap létrehozása felé tett lépésnek tekinthető, amely hozzájárulhat az európai iparpolitika alakításához és megerősítéséhez azáltal, hogy megnövelt finanszírozást biztosít az európai ipar számára a 2027 utáni többéves pénzügyi keretben.*
- (48) A jelenlegi széttagolt köz- és magánberuházási törekvések korlátainak leküzdése, valamint az integráció és a beruházások megtérülésének megkönnyítése érdekében a Bizottságnak és a tagállamoknak jobban össze kell hangolniuk és szinergiákat kell teremteniük a meglévő uniós és nemzeti szintű finanszírozási programok között, valamint jobb koordinációt és együttműködést kell biztosítaniuk az iparral és a magánszektor kulcsfontosságú érdekelt feleivel. A Nettó Zéró Európa Platform kiemelt szerepet játszik a rendelkezésre álló és releváns finanszírozási lehetőségek átfogó áttekintésében, valamint a stratégiai nettó zéró projektek egyedi finanszírozási *igényei szerint nyújtott támogatás* megvitatásában *és koordinálásában. A napirenden a tagállamok vagy a Bizottság által előterjesztett projektek szerepelnek majd.*
- (49) Annak érdekében, hogy a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projekteket *és a stratégiai nettó záró projekteket* a lehető leggyorsabban el lehessen indítani vagy ki lehessen terjeszteni a nettó zéró technológiák uniós *ellátásbiztonságához való*

hozzájárulás érdekében, fontos a tervezési és beruházási biztonság megteremtése a projektgazdák adminisztratív terheinek minimálisra csökkentése révén, ***anélkül, hogy ez veszélyeztetné az Unió környezetvédelmi és szociális normáit.*** Ezért a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektekre ***és a stratégiai nettó zéró projektekre*** vonatkozó tagállami engedélyezési eljárásokat egyszerűsíteni kell, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ilyen projektek biztonságosak és védettek legyenek, megfelelő környezeti teljesítményt nyújtsanak, és megfeleljenek a környezetvédelmi, társadalmi és biztonsági követelményeknek. Az uniós környezetvédelmi jogszabályok közös feltételeket határoznak meg a nemzeti engedélyezési eljárások folyamatára és tartalmára vonatkozóan, ezáltal biztosítják a környezetvédelem magas szintjét. ■ .

- (50) Ugyanakkor a nemzeti engedélyezési eljárások kiszámíthatatlansága, összetettsége és időnként túl hosszú időtartama aláássa a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek hatékony fejlesztéséhez szükséges beruházási biztonságot. Ezért a hatékony végrehajtás biztosítása és felgyorsítása érdekében a tagállamoknak egyszerűsített és kiszámítható engedélyezési eljárásokat kell alkalmazniuk. Emellett a nettó zéró technológiai projekteket nemzeti szinten prioritásként kell kezelni annak érdekében, hogy a velük kapcsolatos valamennyi bírósági és vitarendezési eljárásban biztosított legyen az ügyek gyors adminisztratív kezelése és sürgős kezelése. ***A tagállamoknak továbbá fontolóra kell venniük a szakpolitikai innovációt ezen a területen. Annak biztosítása érdekében, hogy a nettó zéró stratégiai projekteket prioritásként lehessen kezelni, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az illetékes hatóságok megfelelő felszereléssel és személyzettel rendelkezzenek.***
- (51) A felelős engedélyező hatóságoknak úgy kell tekinteniük, hogy a stratégiai nettó zéró projektek a közérdeket szolgálják, tekintettel a nettó zéró technológiai uniós ellátásbiztonság biztosításában betöltött szerepükre, valamint az Unió nyitott stratégiai autonómiájához, továbbá a zöld és digitális átálláshoz való hozzájárulásukra. Eseti értékelés alapján a felelős engedélyező hatóság megállapíthatja, hogy az adott projekt által szolgált közérdek elsőbbséget élvez a természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos közérdekekkel szemben, és hogy következésképpen a projekt engedélyezhető, feltéve, hogy a 2000/60/EK ***európai parlamenti és tanácsi***

irányelvben¹, a 92/43/EGK *tanácsi* irányelvben² és a 2009/147/EK *európai parlamenti és tanácsi* irányelvben³ meghatározott valamennyi vonatkozó feltétel teljesül.

- (52) Az összetettség csökkentése, valamint a hatékonyság és az átláthatóság növelése érdekében a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek gazdái – ***köztük a stratégiai nettó zéró projektek gazdái*** – számára lehetővé kell tenni, hogy egyetlen, a teljes engedélyezési eljárás koordinálásáért és az alkalmazandó határidőn belül átfogó határozat kiadásáért felelős nemzeti hatósággal kommunikáljanak. E célból a tagállamoknak ki kell jelölniük ***vagy létre kell hozniuk*** egyetlen illetékes nemzeti hatóságot (***kijelölt hatóság***). A tagállam belső szervezetétől függően lehetővé kell tenni, hogy az illetékes ■ hatóságok feladatait egy másik hatóságra ruházzák át, amelyre azonos feltételek vonatkoznak. ***Az engedélyezési eljárás során a magas szintű ellenőrzés biztosítása és feladataik hatékony végrehajtásának biztosítása*** érdekében a tagállamoknak elegendő személyzetet és erőforrást kell biztosítaniuk illetékes ■ hatóságaik vagy a nevükben eljáró bármely más hatóság számára.
- (52a) ***A stratégiai megfontolások lehetővé tétele érdekében – különösen a nemzeti energia- és klímatervek végrehajtása tekintetében – a tagállamoknak kell vállalniuk a nettó zéró stratégiai projektek kiválasztását. Ugyanakkor annak biztosítása érdekében, hogy a projektek a közös uniós érdeket is szolgálják, beleértve az Unió költségvetési érdekeit is, a Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy kifogást emeljen egy projekt stratégiai projektként való kijelöléséről szóló tagállami határozattal szemben. Amennyiben a Bizottság kifogást emel a kijelölés ellen, a projektet a Nettó Zéró Európa Platform elé kell terjeszteni. A Nettó Zéró Európa Platformnak kell meghoznia a projekt státuszára vonatkozó végső döntést.***
- (53) ***A nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek és a stratégiai nettó zéró projektek engedélyezési státuszával kapcsolatos egyértelműség biztosítása és az esetleges visszaélészerű pereskedés hatékonyságának korlátozása érdekében – a***

¹ ***Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).***

² ***A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).***

³ ***Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).***

hatékony bírósági felülvizsgálat akadályozása nélkül – a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az engedélyezési eljárással kapcsolatos vitákat időben rendezzék. E célból az illetékes nemzeti hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők és a projektgazdák egyszerű vitarendezési eljáráshoz férjenek hozzá, és hogy *az említett* projektek a velük kapcsolatos valamennyi bírósági és vitarendezési eljárás során sürgős elbánásban részesüljenek, a védelemhez való jog tiszteletben tartásának biztosítása mellett.

- (54) Annak érdekében, hogy a vállalkozások és a projektgazdák – többek között a határokon átnyúló projektek esetében – szükségtelen további adminisztratív terhek nélkül, közvetlenül élvezhessék a belső piac előnyeit, az (EU) 2018/1724 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ általános szabályokat állapít meg a belső piac működése szempontjából releváns eljárások online biztosítására vonatkozóan. Az e rendelet hatálya alá tartozó engedélyezési eljárások részeként az illetékes nemzeti hatóságoknak benyújtandó információkat – az e rendelettel történő módosítását követően – az (EU) 2018/1724 rendelet I. mellékletének kell tartalmaznia, a kapcsolódó eljárásokat pedig a rendelet II. melléklete tartalmazza annak biztosítása érdekében, hogy a projektgazdák élvezhessék a teljes mértékben online eljárások és az egyszeri adatszolgáltatás technikai rendszere által nyújtott előnyöket. Az e rendelet értelmében egyablakos ügyintézési pontként eljáró *kijelölt* hatóságok szerepelnek a segítségnyújtási és problémamegoldó szolgáltatásoknak az (EU) 2018/1724 rendelet III. mellékletében foglalt jegyzékében.
- (55) A nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek a tagállamtól, a technológiától és az értéklánc szegmensétől függően hosszadalmas és összetett, 2–7 éves engedélyezési eljárásokon mennek keresztül. Figyelembe véve a szükséges beruházások nagyságát – különösen a várt méretgazdaságosság eléréséhez szükséges gigagyár-méretű projektek esetében –, a nem megfelelő engedélyezés további és gyakran káros akadályt jelent az Unióban a nettó zéró technológiák gyártási kapacitásának növelése előtt. Annak érdekében, hogy a projektgazdák és más befektetők számára biztosítsák a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1724 rendelete (2018. október 2.) az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet (HL L 295., 2018.11.21., 1. o.).*

fejlesztésének fokozásához szükséges biztonságot és egyértelműséget, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen projektekhez kapcsolódó engedélyezési eljárás ne haladja meg az előre meghatározott határidőket. A stratégiai nettó zéró projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a **9** hónapot azon létesítményeknél, amelyek éves termelési teljesítménye meghaladja az 1 GW-ot, illetve a **6** hónapot azon létesítmények esetében, amelyek éves termelési teljesítménye 1 GW-nál kevesebb. A nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a **12** hónapot az 1 GW-nál nagyobb éves termelési teljesítményű létesítmények esetében, illetve a **9** hónapot azon létesítmények esetében, amelyek éves termelési teljesítménye 1 GW-nál kevesebb. Azon nettó zéró technológiák esetében, amelyeknél a GW-mérőszám nem releváns – például a villamosenergia-hálózatok és a szén-dioxid-leválasztási és -tárolási (CCS) technológiák vagy a szén-dioxid-leválasztási és hasznosítási (CCU) technológiák esetében – a fent említett határidők felső határait kell alkalmazni. A meglévő gyártósorok bővítéséhez a fent említett határidőket meg kell felelni.

- (56) Ezen túlmenően, tekintettel **a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projekteknek** és a stratégiai nettó zéró projekteknek az Unió energiaellátása szempontjából betöltött szerepére, bizonyos adminisztratív korlátozásokat részben fel kell oldani vagy egyszerűsíteni kell e projektek megvalósításának felgyorsítása érdekében.
- (57) Az uniós jog által előírt – többek között a vízre, a levegőre, az ökoszisztémákra, az élőhelyekre, a biológiai sokféleségre és a madarakra vonatkozó – környezeti vizsgálatok és engedélyek a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektekre vonatkozó engedélyezési eljárás szerves részét képezik, és alapvető biztosítékot jelentenek a negatív környezeti hatások megelőzéséhez vagy minimálisra csökkentéséhez. Annak biztosítása érdekében azonban, hogy a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektekre vonatkozó engedélyezési eljárások kiszámíthatók legyenek és időben befejeződjenek, ki kell aknázni a szükséges vizsgálatok és engedélyezések észszerűsítésére irányuló lehetőségeket, miközben nem csökkenhet a környezetvédelem szintje. E tekintetben biztosítani kell, hogy a szükséges vizsgálatokat a felesleges átfedések elkerülése érdekében összevonják, és azt is

biztosítani kell, hogy a projektgazdák és a felelős hatóságok a vizsgálat elvégzése előtt kifejezetten megállapodjanak az összevont vizsgálat hatályáról, a szükségtelen nyomon követés elkerülése érdekében.

- (58) A földhasználati konfliktusok akadályozhatják a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek bevezetését. A jól kidolgozott tervek – beleértve a területrendezési terveket és a zónák kijelölését is –, amelyek figyelembe veszik a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek megvalósításában rejlő potenciált, és amelyek e projektek lehetséges környezeti hatásait értékelik, segíthetnek a közjavak és közérdekek kiegyensúlyozásában, így csökkentve a konfliktusok lehetőségét és felgyorsítva a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek fenntartható megvalósítását az Unióban. A felelős nemzeti, regionális és helyi hatóságoknak ezért a vonatkozó tervek kidolgozása során figyelembe kell venniük a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek vonatkozó rendelkezések beillesztését.
- (59) Az uniós űrprogramból, és különösen a Kopernikusz programból származó űradatokat és -szolgáltatásokat a lehető legnagyobb mértékben fel kell használni a geológiai, biológiai, ökológiai, társadalmi-gazdasági fejlődésre és az erőforrások rendelkezésre állására vonatkozó információknak a környezeti vizsgálatok és engedélyek céljából történő szolgáltatására; az ilyen adatok és szolgáltatások, és különösen a Kopernikusznak az emberi eredetű szén-dioxid-kibocsátás nyomon követésére és ellenőrzésére szolgáló kapacitása a legrelevánsabb az ipari projektek, valamint az emberi eredetű szén-dioxid-elnyelők által az üvegházhatást okozó gázok globális koncentrációjára és áramlásaira gyakorolt hatás értékelése szempontjából.
- (60) A Bizottságnak az 1025/2012/EU *európai parlamenti és tanácsi* rendelet¹ 10. cikkének (1) bekezdése értelmében fel kell kérnie egy vagy több európai szabványügyi szervezetet, hogy e rendelet célkitűzéseinek támogatása érdekében dolgozzon ki európai szabványokat.
- (61) Az ipari végfelhasználású hidrogénvölgyek fontos szerepet játszanak az

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács 1025/2012/EU rendelete (2012. október 25.) az európai szabványosításról, a 89/686/EGK és a 93/15/EGK tanácsi irányelv, a 94/9/EK, a 94/25/EK, a 95/16/EK, a 97/23/EK, a 98/34/EK, a 2004/22/EK, a 2007/23/EK, a 2009/23/EK és a 2009/105/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 87/95/EGK tanácsi határozat és az 1673/2006/EK európai parlamenti és tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 316., 2012.11.14., 12. o.)*

energiaigényes iparágak dekarbonizációjában. A REPowerEU célul tűzte ki a hidrogénvölgyek számának megkétszerezését az Unióban. E cél elérése érdekében a tagállamoknak fel kell gyorsítaniuk az engedélyezést, továbbá mérlegelniük kell a szabályozói tesztkörnyezeteket, és prioritásként kell kezelniük a finanszírozáshoz való hozzáférést. A nettó zéró ipar rezilienciájának megerősítése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell a hidrogénvölgyek uniós határokon keresztül történő összekapcsolását. Azokat az ipari létesítményeket, amelyek saját energiát termelnek, és amelyek pozitívan járulhatnak hozzá a villamosenergia-termeléshez, a szabályozási követelmények egyszerűsítése révén ösztönözni kell arra, hogy energiatermelőként járuljanak hozzá az intelligens villamosenergia-hálózathoz.

- (62) A nettó zéró szabályozói tesztkörnyezet fontos eszköz lehet a nettó zéró technológiák és a szabályozási tanulás terén megvalósuló innováció előmozdításához. Az innovációt kísérleti tereken keresztül kell lehetővé tenni, mivel a tudományos eredményeket ellenőrzött, valós környezetben kell tesztelni. Szabályozási tesztkörnyezeteket kell bevezetni az innovatív nettó zéró technológiák *és más innovatív technológiák* ellenőrzött környezetben történő, korlátozott ideig tartó tesztelése érdekében. A nettó zéró szabályozói tesztkörnyezetekben részt vevők jogbiztonsága és az uniós jog célkitűzéseinek elérése között egyensúlyt kell teremteni. Mivel a nettó zéró szabályozói tesztkörnyezeteknek minden esetben meg kell felelniük az uniós és a nemzeti jogban a nettó zéró technológiára vonatkozóan meghatározott alapvető követelményeknek, indokolt úgy rendelkezni, hogy azon résztvevőkre, akik megfelelnek a nettó zéró szabályozói tesztkörnyezetekre vonatkozó alkalmassági követelményeknek, és akik jóhiszeműen követik az illetékes hatóságok által nyújtott iránymutatást és a terv e hatóságokkal egyeztetett feltételeit, ne szabjanak ki közigazgatási bírságokat vagy szankciókat. Ez azért indokolt, mert az érvényben lévő biztosítékok elvben biztosítják a szabályozói tesztkörnyezetekben felügyelt nettó zéró technológiákra vonatkozó uniós vagy tagállami jognak való tényleges megfelelést. A Bizottság az új európai innovációs menetrendben bejelentetteknek megfelelően 2023-ban iránymutatást tesz közzé a tesztkörnyezetekre vonatkozóan, hogy támogassa a tagállamokat a nettó zéró technológiák tesztkörnyezeteinek kialakításában. Végül soron ezek az innovatív technológiák az Unió klímasemlegességi célkitűzésének eléréséhez, az ellátás biztonságának és az uniós energiarendszer rezilienciájának biztosításához elengedhetetlenek lehetnek, és következésképpen a ■ nettó zéró

technológiák körébe tartozhatnak.

- (63) Az **uniós ipar globális versenyképességének javítása, az** importfüggőséggel és a kiszolgáltatottsággal kapcsolatos aggályok kezelése, valamint az uniós éghajlat- és energiapolitikai célok elérésének biztosítása érdekében a Bizottság átfogó referenciaértéket és indikatív célkitűzéseket terjeszt elő a kulcsfontosságú nettó zéró technológiai termékek Unióban történő gyártására vonatkozóan.
- (64) **Az uniós iparpolitika egyik fő célkitűzése, hogy lehetővé tegye a zöld és digitális átállást, miközben megőrzi az Unió fenntartható növekedését és versenyképességét, fenntartja a minőségi munkahelyeket, valamint erősíti innovációs és termelési képességét, különösen a tiszta technológiák tekintetében.** A nettó zéró technológiát alkalmazó európai iparágak növekedéséhez **és az Unió nyitott stratégiai autonómiájának biztosításához** további jelentős létszámú, szakképzett munkaerőre van szükség, ami jelentős beruházásokat igényel az átképzés és a továbbképzés terén, többek között a szakoktatás és -képzés területén is. **Konkrétabban,** az energetikai átálláshoz számos ágazatban jelentősen növelni kell a szakképzett munkavállalók számát, ideértve a megújuló energiát és az energiatárolást, **a hálózati technológiákat, az akkumulátorgyártást, valamint az energiarendszer optimalizálására és irányítására szolgáló informatikai/intelligens megoldásokat, továbbá egyéb ipari dekarbonizációs technológiákat. Tanulmányok szerint a körforgásos gazdaság 2030-ig csak az EU-ban mintegy 700 000 munkahely teremtéséhez járulhat hozzá¹. Ezért rendkívül fontos, hogy a nettó zéró technológiákkal kapcsolatos munkahelyeket vonzóvá és hozzáférhetővé tegyünk, különösen a műszaki pályákat, többek között uniós tájékoztató kampányok révén, annak érdekében, hogy népszerűsítsük a műszaki és szakképzést, valamint a körforgásos gazdasággal, az erőforrás-gazdálkodással, az ipari átalakulással és általában a dekarbonizációval kapcsolatos munkahelyeket. Emellett kezelni kell az uniós munkavállalók készségei és a vállalatok igényei közötti jelenlegi eltéréseket is.** A Bizottság európai stratégiai energiotechnológiai terve² szerint csak a gyártóiparban az üzemanyagcella-hidrogén

¹ **Az Európai Parlament 2021. február 10-i állásfoglalása a körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési tervről (2020/2077(INI)) (HL C 465., 2021.11.17., 11. o.).**

² **Európai Bizottság, Kutatási és Innovációs Főigazgatóság, Közös Kutatóközpont: A stratégiai energiotechnológiai (SET) terv, Kiadóhivatal, 2019, <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>**

alágazat készségigénye 2030-ig 180 000 képzett munkavállalóra, technikusra és mérnökre becsülhető. A fotovoltaikus napenergia-ágazaton belül csak a gyártóiparban akár 66 000 munkahelyre is szükség lehet. **Emellett a nettó zéró technológiákhoz szükséges készségeket előmozdító oktatási programok hiánya – ami az Unió egyes régióiban a képzett munkaerő hiányát és a helyi közigazgatásban a megértés hiányát is okozza – jelentős szűk keresztmetszetet idézhet elő a fenntartható ipari fejlődés szempontjából.**

- (65) Mivel az Unióban a kulcsfontosságú nettó zéró technológiák gyártási kapacitása nem erősíthető meg jelentős létszámú szakképzett munkaerő nélkül, intézkedéseket kell bevezetni annak érdekében, hogy több ember **integrálására** kerüljön sor **a munkaerőpiacon, és hogy az e rendelet által érintett iparágak és műszaki karrierek vonzóbbá váljanak, különösen a nők számára, mivel a nemek közötti egyensúly még egyáltalán nem valósult meg a technológiaorientált szakmákban, továbbá a fiatalok számára, többek között a készségek elsődlegességének megközelítése révén, a képesítéseken alapuló munkaerő-felvétel kiegészítéseként. A harmadik országokból származó munkavállalókat is meg kell célozni, mivel az Unió a képzett migránsoknak csak kis hányadát vonzza.** Emellett a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról szóló tanácsi ajánlás célkitűzéseivel összhangban fontos a feleslegessé váló és hanyatló ágazatokban dolgozó munkavállalók számára a munkahelyváltáshoz, **valamint az egész életen át tartó tanuláshoz és képzéshez** nyújtott egyedi támogatás. Ez azt jelenti, hogy **mindenki számára** be kell ruházni a készségekbe, **ugyanakkor célzott megközelítést kell alkalmazni a kiszolgáltatott csoportokra vonatkozóan. Ez magában foglalja a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülők (NEET), a jogszerűen tartózkodó migráns munkavállalók, valamint a munkaerőpiacról kiszorult, a képzési lehetőségekhez való korlátozott hozzáféréssel rendelkező vagy az olyan munkát végző személyek csoportjait, amelyek vagy ki vannak téve a megszűnés kockázatának, vagy amelyek tartalmát és feladatköreit az új technológiák nagymértékben átalakítják, különösen az (EU) 2021/1056 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 2. cikke és az (EU) 2021/1060 rendelet 5. cikkének (1) bekezdése szerinti, az Unió 2030-ra vonatkozó**

¹ **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1056 rendelete (2021. június 24.) az Igazságos Átmenet Alap létrehozásáról (HL L 231., 2021.6.30., 1. o.).**

célkitűzéseire való átállás hatásai által érintett régiókban. A végső cél a nettó zéró technológiákhoz szükséges minőségi munkahelyek létrehozása az Unióban, összhangban a szociális jogok európai pillérének foglalkoztatási és képzési céljaival, beleértve a méltányos és megfelelő béreket, az élet- és munkakörülményeknek az (EU) 2022/2041 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ szerinti javítását, a szociális védelemhez való hozzáférést, az egész életen át tartó tanulási lehetőségeket, a biztonságos és egészséges munkahelyeken biztosított jó munkakörülményeket, valamint a kollektív tárgyaláshoz való jogokat. A továbbképzés és az átképzés fontos eszközök, de nem garantálják a minőségi munkahelyeket. A munkaerőhiány az alacsony béreknek, a nem vonzó munkahelyeknek, a rossz munkakörülményeknek, valamint a szakoktatásba és -képzésbe történő elégtelen beruházásoknak is betudható. E kérdések kezelése és a rossz munkakörülményekkel rendelkező ágazatokban és vállalatoknál a munkahelyek minőségének javítása szintén fontos tényezők a munkavállalók vonzásában és az agyelszívás problémájának kezelésében, ami a régiók között növekvő egyenlőtlenségeket eredményez, továbbá egyenlőtlen fejlődést, valamint egyenlőtlen képességet az innováció ösztönzésére és a minőségi munkahelyek létrehozására. Az olyan meglévő kezdeményezésekre építve és azokat teljes mértékben figyelembe véve, mint az uniós készségfejlesztési paktum, a készségekkel kapcsolatos információgyűjtéssel és -előrejelzéssel kapcsolatos uniós szintű tevékenységek, például az Európai Szakképzésfejlesztési Központ, az Eurofound és az Európai Munkaügyi Hatóság, valamint a készségekkel kapcsolatos ágazati együttműködés tervei, a cél valamennyi szereplő – a tagállami hatóságok, a regionális és helyi szintűeket is beleértve, az oktatási és képzési szolgáltatók, többek között az egyetemek, a kutatóegyetemek, az alkalmazott tudományok egyetemei és az egyetemi szövetségek, valamint a szociális partnerek és az ipar, többek között a kkv-k, az induló innovatív vállalkozások és a szociális vállalkozások – mozgósítása, hogy azonosítsák a készségigényeket, dolgozzanak ki oktatási és képzési programokat, és azokat széles körben, gyorsan és használható módon alkalmazzák. Ebből a szempontból rendkívül fontos szerep hárul a stratégiai nettó zéró projektekre. A tagállamoknak és a Bizottságnak pénzügyi támogatást kell biztosítaniuk hatásuk és

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2041 irányelve (2022. október 19.) az Európai Unióban biztosítandó megfelelő minimálbérekről (HL L 275., 2022.10.25, 33. o.).*

hatókörük kiaknázása érdekében, az uniós költségvetés lehetőségeinek olyan eszközökkel történő kiaknázása révén, mint az Európai Szociális Alap Plusz, az *InvestEU*, az Igazságos Átmenet Alap, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a Modernizációs Alap, a REPowerEU és az Egységes piac program.

- (66) *A helyi és regionális kezdeményezésekre, valamint a korábbi tapasztalatokra – például a készségfejlesztési központokra, az uniós készségfejlesztési paktumra és az Európai Akkumulátorszövetségre vagy a Tengeri Megújuló Energia Szövetségre – építve a nettó zéró ipari akadémiáknak (akadémiák), amelyek az érintett szakértőkből álló hálózatot jelentik, oktatási és képzési tartalmakat kell kidolgozniuk és bevezetniük a kulcsfontosságú nettó zéró technológiák értékláncaihoz, például a fotovoltaikus napenergia- és naphőenergia-technológiákhoz, a tengeri megújuló energiához, a megújuló hidrogéntechnológiákhoz és nyersanyagokhoz, valamint a szén-dioxid-leválasztás és -hasznosításhoz (CCU) szükséges munkavállalók továbbképzése és átképzése érdekében. Az akadémiák hatókörét és számát a Bizottságnak és a tagállamoknak kell meghatározniuk a Nettó Zéró Platform keretében, a meglévő és objektív tanulmányok alapján, a technológiai semlegesség elvével összhangban, valamint a nettó zéró iparágak jelenlegi és előre jelzett szükségleteinek feltérképezése alapján, többek között az átmeneti régiókban is. A feltérképezési műveletnek tájékoztatást kell nyújtania az Unió kulcsfontosságú nettó zéró iparágaiban jelenleg és a jövőben jelentkező szakemberhiányról, valamint arról, hogy ezekben az ágazatokban hogyan biztosítják a képzési lehetőségeket. A feltérképezésnek elemeznie kell a szakemberhiány és a munkaerőhiány kiváltó okait is, különösen a nettó zéró iparágakban kínált állásajánlatok minőségével kapcsolatban, például a munkafeltételek és a kollektív tárgyalások hatókörének értékelése révén. Emellett a feltérképezés eredményei és a meglévő tanulmányok alapján, valamint a Nettó Zéró Európa Platformmal konzultálva a Bizottságnak pályázati felhívást kell közzétennie egy adott technológia akadémiájának elindítására, amennyiben a nettó zéró technológiával kapcsolatban kritikus szintű szakemberhiányt állapítanak meg (akadémia). Uniós magvető finanszírozást kell rendelkezésre bocsátani az akadémiák létrehozásához, és lehetővé kell tenni működésüket annak érdekében, hogy a magánszektortól kapott pénzügyi hozzájárulások révén a létrejöttüket követő három éven belül pénzügyileg*

fenntarthatóvá váljanak. Erős irányításra van szükség ahhoz, hogy az akadémiák a lehető leggyorsabban működőképessé váljanak a nettó zéró technológiákkal kapcsolatos képzési programok kidolgozása érdekében. Ez nem érintheti azt a meghatározó szerepet, amelyet a szociális partnerek és az egyetemek játszanak az ilyen akadémiák létrehozásában, ahogyan az Akkumulátorszövetség esetében is megfigyelhető. Különösen figyelembe kell venni a nemzetközi és interdiszciplináris egyetemi szövetségek – például a Transform4Europe – szerepét a képzési, valamint az átképzési és továbbképzési tevékenységek egységesebb és közös normáinak elérése érdekében. Általánosságban a már meglévő kutatási és oktatási infrastruktúrák használatát is prioritásként kell kezelni.

- (66a) *Az akadémiák egyik céljaként azt kell kitűzni, hogy hozzájáruljanak az Unió újraiparosításához és dekarbonizációjához, valamint nyitott stratégiai autonómiájához. Az akadémiáknak foglalkozniuk kell a magas szintű szociális és éghajlati normákkal rendelkező, Unióban gyártott nettó zéró technológiák szükségességével is. Az akadémiákat 2024. december 31-ig létre kell hozni, és a tagállamok közötti földrajzi egyensúly elérése érdekében az uniós intézményekben használt lehető legtöbb nyelven biztosítani kell tanulási tartalmakat. 2025. december 31-ig meg kell kezdeniük az induló tanulási tartalmak terjesztését az érintett tagállami oktatási és képzési szolgáltatók, például az egyetemek, a kutatóegyetemek, az alkalmazott tudományok egyetemei és az egyetemi szövetségek, az ilyen oktatást és képzést nyújtó vállalkozások, köztük a kkv-k, az induló innovatív vállalkozások és a szociális vállalkozások, a szociális partnerek és az oktatók képzése számára. Az akadémiáknak arra kell törekedniük, hogy a létrehozásuktól számított három éven belül lehetővé tegyék 100 000 tanuló képzését és oktatását, figyelembe véve az azonosított szakemberhiány mértékét, amely a tanulók akadémiánkénti számának változását eredményezheti. Az akadémiáknak hozzá kell járulniuk a nettó zéró technológiákhoz szükséges készségek elérhetőségéhez, többek között a kkv-knál is. A tanulási tartalomnak figyelembe kell vennie a helyi készségfejlesztési paktum keretében kidolgozott, már meglévő tanulási programokat és a szakmai kiválósági központokat, és az érintett ágazatok értékláncában az oktatás és a képzítés valamennyi szintjére és valamennyi munkavállalóra – többek között a tanulószereződéses tanulókra is – kell irányulnia, aminek révén a termék (vagy a szolgáltatás) tervezésétől kezdve a gyártási szakaszig figyelembe veszik az összes*

egymást követő ipari fázist, beleértve az anyagok újrafeldolgozását és újrafelhasználását is, valamint aminek révén figyelembe veszik az értéklánc valamennyi különböző szakmáját. Ennek a tartalomnak olyan tanulási modulokat is tartalmaznia kell, amelyek minden egyes technológia esetében releváns információkat tartalmaznak a munkahelyi egészségvédelemről és biztonságról, valamint a munkavállalók jogaira és munkakörülményeire vonatkozó általános releváns információkat, beleértve a munkaidőt, valamint a munkavállalók tájékoztatáshoz és konzultációhoz való jogát is. Ezt a tartalmat adott esetben az oktatási és képzési szolgáltatók tovább igazíthatják a nemzeti joghoz, az alkalmazandó kollektív szerződésekhez, valamint a területi és ágazati sajátosságokhoz. A tanulási tartalomnak a nemzeti és helyi közigazgatási szervek (különösen az új technológiák engedélyezéséért, hatásvizsgálatáért és szabályozásáért felelős) alkalmazottait is meg kell céloznia, hozzájárulva ezáltal a nemzeti közigazgatások kapacitásépítéséhez és a tagállamok közötti különbségek csökkentéséhez.

- (66b) A tagállamoknak az akadémiák által kifejlesztett tanulási tartalmakat a meglévő eszközökben, például a megerősített ifjúsági garanciában – amelynek egyik célja a NEET-fiatalok oktatásának és képzésének biztosítása –, valamint a meglévő mentorprogramokban is fel kell használniuk és alkalmazniuk kell. A készségek átláthatóságának és hordozhatóságának, valamint a munkavállalók mobilitásának biztosítása, továbbá a tagállamok ezekre irányuló erőfeszítéseinek támogatása érdekében az akadémiák kidolgozzák és bevezetik a tanulási eredményekre vonatkozó tanúsítványokat, többek között mikrotanúsítványokat. Ezeket tanulmányokkal kapcsolatos európai tanúsítványok formájában kell kiállítani, és be lehetne illeszteni az EUROPASS-ba, adott esetben pedig a nemzeti képzési keretrendszerekbe. A Bizottságnak arra kell ösztönznie a tagállamokat, hogy nemzeti programok és uniós finanszírozás – többek között az Európai Szociális Alap Plusz, a megerősített ifjúsági garancia, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, az InvestEU, az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Igazságos Átmenet Mechanizmus, a Modernizációs Alap és a Technikai Támogatási Eszköz – révén használják fel az akadémiák által kidolgozott tartalmakat a területükön működő folyamatos átképzés és továbbképzés, valamint az érintett oktatási és képzési szolgáltatók támogatására, továbbá arra, hogy támogassák a nők integrációját a*

nemek közötti egyenlőségre vonatkozó európai stratégiával összhangban az oktatási és foglalkozási nemi sztereotípiák kezelése érdekében. Az Európai Foglalkoztatási Szolgálat jelentős szerepet játszhat a készségakadémiák által nyújtott képzési programok tanulási tartalmának az európai foglalkozási profilok létrehozásában és bevezetésében való felhasználásában, valamint a nemzeti foglalkoztatási szolgálatok ezekről való tájékoztatásában.

- (66c) *A Nettó Zéró Európa Platformnak segítenie kell az akadémiák munkájának irányításában, biztosítva, hogy tartalmuk foglalkozzon a feltérképezés során azonosított készséghiányokkal, valamint a felügyelet biztosításában. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a kijelölt nemzeti képviselő hídszerepet tölthessen be az érintett nemzeti minisztériumok és a tagállamok illetékes hatóságai, valamint a nemzeti szociális partnerek és az ágazat képviselői között. A Nettó Zéró Európa Platformnak információkat kell gyűjtenie a különböző akadémiák által elért előrehaladásról, és 2026 végéig áttekintő jelentést kell készítenie a tanulási programok bevezetéséről, többek között az akadémiák programjaiban részesülő tanulók számáról ipari ágazatok, nem, életkor, iskolai végzettség és képesítés szerinti bontásban.*
- (67) Bár a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésre vagy azok gyakorlására vonatkozó követelményeket harmonizáló, uniós jogban megállapított különös rendelkezések hiányában a tagállam hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy kíván-e egy adott szakmát szabályozni, és ha igen, milyen módon, a szabályozott szakmákhoz való hozzáférést szabályozó nemzeti szabályok nem gördíthetnek indokolatlan vagy aránytalan akadályt ezen alapvető jogok gyakorlása elé. Az **■** (EU) 2018/958 európai parlamenti és tanácsi irányelvvel összhangban a szakma gyakorlásának szabályozására vonatkozó hatáskört a megkülönböztetésmentesség és az arányosság elvének korlátain belül kell gyakorolni. Értékelésük során a tagállamoknak figyelembe kell venniük azokat a káros hatásokat, amelyeket a szóban forgó szabályozás vagy a szakmák gyakorolhatnak a készségek rendelkezésre állására a nettó zéró iparban, és törekedniük kell arra, hogy ezeken a területeken a lehető legnagyobb mértékben korlátozzák a szabályozást.
- (68) Amennyiben az **■** akadémiák által kidolgozott tanulási programok olyan tanúsítványokat eredményeznek, amelyek segítséget jelenthetnek **többek között**

valamely szabályozott szakmához hozzáférni kívánó személyeknek, a tagállamoknak **és a munkáltatóknak** – a stratégiai jelentőségű nettó zéró ipari szakmák mobilitásának megkönnyítése érdekében – el kell fogadniuk ezeket a tanúsítványokat az általuk tanúsított tudás, készségek és kompetenciák megfelelő bizonyítékeként.

- (68a) *A nettó zéró technológiáknak az Unió dekarbonizációs célkitűzéseire való hozzájárulása csak e technológiák alkalmazása esetén tud megvalósulni. Az alkalmazásra bizonyos mértékig vélhetően a háztartásokban is sor kerül, a dekarbonizáció döntő többségét azonban valószínűleg az ipari folyamatok dekarbonizációjától várhatjuk. Annak érdekében, hogy a dekarbonizációra irányuló beruházások megvalósuljanak az Unióban, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy az Unió biztosíthassa a jó munkahelyeket és a jólétet, valamint teljesíthesse dekarbonizációs célkitűzéseit, alapvető fontosságú, hogy a nettó zéró technológiák alkalmazása hozzájáruljon az uniós ipar beruházási környezetének javításához.*
- (69) Uniós szinten létre kell hozni a Nettó Zéró Európa Platformot, amely a tagállamokból **és az Európai Parlamentből** áll és a Bizottság elnöklésével működik. A Nettó Zéró Európa Platform konkrét kérdésekben tanácsot adhat és segítséget nyújthat a Bizottságnak és a tagállamoknak, továbbá referenciatestületet állíthat fel, amelyben a Bizottság és a tagállamok összehangolják intézkedéseiket, és elősegítik az e rendelettel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó információcserét. A Nettó Zéró Európa Platformnak továbbra is el kell látnia az e rendelet különböző cikkeiben meghatározott feladatokat, különösen az engedélyezés, többek között az egyablakos ügyintézés, a stratégiai nettó zéró zéró projektek, a finanszírozás koordinálása **és az ahhoz való hozzáférés**, a piacokhoz és készségekhez való hozzáférés, valamint az innovatív nettó zéró **technológiák és más innovatív technológiák szabályozói tesztkörnyezete** tekintetében. Szükség esetén a **Nettó Zéró Európa Platformnak képesnek kell lennie arra, hogy** állandó vagy ideiglenes al csoportokat **hozzon** létre, és harmadik feleket **hívjon meg**, például a nettó zéró ipar szakértőit és képviselőit.
- (70) A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv részeként a Bizottság bejelentette, hogy a nettó zéró technológiákra kiterjedő nettó zéró ipari partnerségeket kíván kötni. **Az ilyen partnerségeken keresztül megvalósuló együttműködés valószínűleg** világszerte elő **fogja** mozdítani a nettó zéró technológiák bevezetését, és támogatni **fogja az Unió és a harmadik országok közötti, egymást kölcsönösen erősítő partnerségek**

létrejöttét, beleértve a fenntartható beruházásokat és a technikai segítségnyújtást is. A nettó zéró ipari partnerségek ezenkívül hozzájárulhatnak a nettó zéró technológiákkal és alkotóelemeikkel kapcsolatos uniós ellátás diverzifikálásához és rezilienciájához, fokozhatják az Unió és partnerei közötti információcserét a nettó zéró technológiák fejlesztésével kapcsolatban, és támogathatják az Unió nettó zéró iparágait a tiszta energia globális piacára való belépésben, az egyértelmű komparatív előnyökkel rendelkező harmadik országokban a tisztaenergia-technológiák területén kialakulóban lévő iparágak támogatása mellett. A Bizottságnak és a tagállamoknak a Nettó Zéró Európa Platform keretében koordinálniuk kell a partnerségeket, meg kell vitatniuk a meglévő releváns partnerségeket és folyamatokat, például a zöld partnerségeket, az energiaügyi párbeszédet és a meglévő kétoldalú szerződéses megállapodások egyéb formáit, valamint az érintett tagállamok harmadik országokkal kötött kétoldalú megállapodásaival való lehetséges szinergiákat. A harmadik országokkal kötött megállapodásoknak, köztük a nettó zéró ipari partnerségeknek tükrözniük kell az alapvető uniós értékeket és célkitűzéseket, különös tekintettel a munkaügyi és nemzetközi környezetvédelmi normák előmozdítására ezekben az országokban. Ezenkívül a nettó zéró ipari partnerségeknek arra kell törekedniük, hogy hozzájáruljanak az ipari átalakuláshoz az uniós és harmadik országbeli vállalkozások teljes értékláncában, miközben biztosítják a nyitott piacokat és a tisztességes kereskedelmet.

- (71) Az Uniónak törekednie kell a nettó zéró technológiák nemzetközi kereskedelmének és az e technológiákba történő beruházásoknak a diverzifikálására, *a résztvevő feleket kölcsönösen erősítő partnerségeket alakítva ki, a partnerek saját fenntartható fejlesztési terveire, valamint a vonatkozó környezetvédelmi és emberi jogi normákra építve, miközben világszerte előmozdítja a magas szintű szociális, munkaügyi és környezetvédelmi normákat. Ezt a hasonlóan gondolkodó országokkal szoros együttműködésben és partnerségben kell megvalósítani, a már meglévő megállapodások mentén vagy új stratégiai megállapodások megkötésével.* Hasonlóképpen, a partnerországokkal szoros együttműködésben, nyitott és kiegyensúlyozott módon, az Unió stratégiai érdekeinek és szükségleteinek kellő figyelembevételével szorosabb nemzetközi együttműködést kell folytatni a nettó zéró technológiák kifejlesztésére és bevezetésére irányuló kutatási és innovációs erőfeszítések terén.

- (71a) *Az Unió helyzetéről szóló 2023. évi beszédében a Bizottság elnöke bejelentette, hogy a versenyképességi vizsgálatot egy független testület fogja elvégezni. A vizsgálatot az uniós és a nemzeti jog által előidézett szabályozási terhek felmérésével, valamint az uniós ipar – többek között a nettó zéró iparágak – versenyképességére gyakorolt hatásával kapcsolatos, folyamatban lévő munkával kell alátámasztani. E munka megkönnyítése érdekében ez a rendelet létrehozza a felülvizsgálattal és a szabályozási terhekkel foglalkozó európai tudományos tanácsadó testületet. A tanácsadó testületnek egyedi esetek alapján tudományos alapú megállapításokat kell kidolgoznia az Unión belüli szabályozási terhek hatásáról.*
- (72) Amennyiben e rendelet értelmében a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy *az Európai Unió működéséről szóló* szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el, különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak¹ megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kézhez kap minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó bizottsági szakértői csoportok ülésein.
- (73) Amennyiben az e rendeletben előirányzott intézkedések bármelyike állami támogatásnak minősül, az ilyen intézkedésekre vonatkozó rendelkezések nem érintik *az EUMSZ* 107. és 108. cikkének alkalmazását.
- (74) Mivel e rendelet célját a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, az Unió szintjén azonban az intézkedés terjedelme és hatása miatt e célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az említett cél eléréséhez szükséges mértéket,

¹ *Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról (HL L 123., 2016.5.12., 1. o.).*

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. fejezet

Tárgy, hatály és fogalommeghatározások

1. cikk

Tárgy

- (1) Ez a rendelet *olyan* intézkedési keretet hoz létre, amely Unió-szerte összehangolt megközelítést biztosít a nettó zéró technológiákra irányuló innováció előmozdításához és a gyártásukra rendelkezésre álló kapacitás bővítéséhez, valamint az említett technológiák ellátási láncában használt azon alkotóelemek, anyagok és gépek biztosításához, amelyek e technológiák Unión belüli gyártásához és működéséhez nélkülözhetetlenek, annak érdekében, hogy:
- a) támogassa a [] az (EU) 2021/1119 rendeletben meghatározott [] uniós éghajlat-politikai célok és klímasemlegességi cél megvalósítását;
 - b) előmozdítsa az uniós ipar nemzetközi versenyképességét, hogy az hozzájáruljon a minőségi munkahelyek létrehozásához;
 - c) javítsa az Unió hozzáférését a nettó zéró technológiák biztonságos és fenntartható kínálatához;
 - d) erősítse az Unió nyitott stratégiai autonómiáját;
 - e) megőrizze a kapcsolódó uniós ellátási láncok rezilienciáját; valamint
 - f) megvalósítsa az Unió gazdaságának és társadalmának dekarbonizációját.
- (2) Az (1) bekezdésben említett általános célkitűzés elérése érdekében ez a rendelet intézkedéseket tartalmaz a következők biztosítására:
- a) [] a [] stratégiai nettó zéró technológiáktól, valamint az ezek ellátási láncában használt, a gyártásukhoz és működésükhöz nélkülözhetetlen alkotóelemektől, anyagoktól és gépektől való Unión belüli stratégiai függőségek csökkentése, és 2030-ra a következőknek megfelelő gyártási kapacitás elérése:
 - i. az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak eléréséhez szükséges megfelelő technológiákra vonatkozó éves uniós telepítési szükségletek legalább 40%-a, a tagállamok által az (EU) 2018/1999 rendelet alapján

elkészített és benyújtott nemzeti energia- és klímatervek szerint az Unió egész területén tervezett technológiai bevezetés alapján; valamint

ii. a kapcsolódó technológiák iránti globális kereslet legalább 25%-a;

b) *a belső piacon forgalomba hozott nettó zéró technológiák és a kapcsolódó szolgáltatások szabad áramlásának garantálása.*

(3) Amennyiben a 35. cikkben említett jelentés alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy az Unió valószínűleg nem fogja elérni az (1) és (2) bekezdésben meghatározott célkitűzéseket, a megvalósíthatósági és arányossági szempontok figyelembevételével mérlegeli, hogy e célkitűzések elérésének biztosítása érdekében intézkedéseket javasoljon-e vagy uniós szinten éljen a hatásköreivel. *A Bizottság megvizsgálja különösen annak lehetőségét, hogy a 33. cikkel összhangban – e rendelet kiegészítéseképp – felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén részletesebb célértékeket állapítson meg a kulcsfontosságú technológiákra és alkotóelemekre vonatkozóan e célkitűzések elérésének biztosítása érdekében. A Bizottság konzultál a Nettó Zéró Európa Platformmal annak meghatározása érdekében, hogy milyen intézkedések vagy hatáskörök alkalmazása célszerű.*

2. cikk

Hatály

E rendelet 26. és 27. cikkének kivételével, amelyek az innovatív nettó zéró technológiákra vonatkoznak, ez a rendelet a 3a. cikk (1) bekezdésében felsorolt nettó zéró technológiákra, valamint az e technológiák ellátási láncában használt, azok gyártásához és működéséhez nélkülözhetetlen alkotóelemekre, anyagokra és gépekre alkalmazandó. Az (EU) .../... rendelet [a kritikus fontosságú nyersanyagokról szóló rendelet közzétételére vonatkozó hivatkozást tartalmazó lábjegyzet beillesztendő] és az (EU) 2023/1781 rendelet hatálya alá tartozó nyersanyagok, feldolgozott anyagok és alkotóelemek nem tartoznak e rendelet hatálya alá.

3. cikk

Fogalom meghatározások

(1) E rendelet alkalmazásában:

a) „nettó zéró technológiák”: *a 3a. cikk (1) bekezdésében felsorolt technológiák;*

- b) „alkotóelem”: a nettó zéró technológiának *minősülő végtermék* valamely előállított *része*;
- ba) „anyagok”: *bármely olyan nyers- vagy feldolgozott anyag, amely nettó zéró technológiai alkotóelem vagy végtermék előállításához szükséges*;
- c) „innovatív nettó zéró technológiák”: *valódi innovációt magukban foglaló technológiák, amelyek jelenleg nem állnak rendelkezésre a belső piacon, és amelyek legalább egy szempontból jobbak a domináns összehasonlítható technológiáknál, valamint a 26d. cikkben említett stratégiai energiatechnológiai tervben szereplő bármely technológia*;
- ca) „egyéb innovatív technológiák”: *olyan technológiák, amelyek lehetővé teszik a klímasemleges, tiszta gazdaságra való átállást és a stratégiai függőségek csökkentését, és amelyek valódi, jelenleg a belső piacon nem elérhető innovációt jelentenek, és kellően fejlettek ahhoz, hogy ellenőrzött környezetben tesztelhetők legyenek*;
- cb) „kereskedelmi hasznosítás előtt álló innovatív nettó zéró technológiák”: *olyan innovatív, nettó zéró technológiák, amelyek kereskedelmi forgalomban nem állnak rendelkezésre, de kellően fejlettek ahhoz, hogy ellenőrzött környezetben tesztelhetők legyenek*.
- cc) „kereskedelmi célú új innovatív nettó zéró technológiák”: *olyan nettó zéró technológiák, amelyek még nem állnak rendelkezésre nagy volumenű kereskedelmi alapon, alacsony piaci részesedéssel rendelkeznek, amelyek legalább egy szempontból jobbak a domináns összehasonlítható technológiáknál, és amelyek közbeszerzésbe való bevonásuk esetén egyértelmű kockázatot hordoznak*;
- cd) „kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés”: *kereskedelmi hasznosítás előtt álló innovatív nettó zéró technológiák beszerzése, amelyre a kockázatok és a hasznok piaci feltételek szerinti megosztása és többszakaszos, versenyalapú fejlesztés jellemző, ahol a beszerzett termékek fejlesztésére irányuló tevékenységek és a végtermék kereskedelmi mennyiségekben történő piaci bevezetése egyértelműen különválnak egymástól*;

- ce) **„innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzés”**: olyan közbeszerzés, amelynek keretében az ajánlatkérők a kereskedelmi célú innovatív nettó zéró technológiák első vásárlójaként járnak el, és amely megfelelőségi vizsgálatot is magában foglalhat;
- d) **„nettó zéró technológiák gyártására irányuló projekt”**: nettó zéró technológia gyártásával foglalkozó tervezett ipari létesítmény, vagy ■ meglévő létesítmény bővítése vagy rendeltetésének módosítása **nettó zéró technológiák gyártása, illetve az ezek értékláncaiban használt, gyártásukhoz vagy működésükhöz nélkülözhetetlen végtermékek vagy alkotóelemek, anyagok vagy gépek gyártása céljából**;
- e) **„stratégiai nettó zéró projekt”**: nettó zéró technológiákra irányuló ■ gyártási projekt, amely ■ a 10. cikkben meghatározott **kritériumok alapján kerül kiválasztásra**;
- ea) **„nettó zéró ipari völgy” vagy „völgy”**: olyan szárazföldön található meghatározott terület, amelyet egy tagállam jelölt ki a nettó zéró ipari ellátási lánc gyártó létesítményeinek építésének vagy bővítésének előmozdítására;
- f) **„engedélyezési eljárás”**: a nettó zéró technológiákra irányuló gyártási projektek, **például stratégiai nettó zéró projektek** tervezésére, építésére, bővítésére és működtetésére vonatkozó, valamennyi releváns közigazgatási engedélyre kiterjedő eljárás, beleértve az építési, vegyianyag- és hálózati csatlakozási engedélyeket, valamint szükség esetén a környezeti vizsgálatokat és engedélyeket, amely magában foglalja az összes közigazgatási kérelmet és eljárást, a kérelem **kijelölt hatóság általi kézhezvételétől** az eljárás eredményéről szóló átfogó határozatnak a felelős illetékes nemzeti hatóság **vagy adott esetben a felelős hálózatüzemeltető** általi bejelentéséig;
- g) **„átfogó határozat”**: a tagállami hatóságok – a bíróságok vagy törvényszékek kivételével – által hozott határozat, vagy határozatok összessége, amely meghatározza, hogy a projektgazda jogosult-e nettó zéró technológiák gyártására irányuló projekt végrehajtására, a közigazgatási fellebbezési eljárás keretében hozott határozatok sérelme nélkül;

h) „projektgazda”: olyan vállalkozás, vagy vállalkozások olyan konzorciuma, amely nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektet vagy stratégiai nettó zéró projektet valósít meg;

ia) **„nettó zéró szabályozói tesztkörnyezet”: olyan rendszer, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy egy illetékes hatóság által kidolgozott és nyomon követett egyedi terv alapján, ellenőrzött valós környezetben teszteljék az innovatív nettó zéró technológiákat és egyéb innovatív technológiákat;**

k) „érintett hatóság”: az a hatóság, amely a nemzeti jog alapján az ingatlanok – ideértve az energia-infrastruktúrát is – tervezésével, kialakításával és építésével kapcsolatos engedélyek kiadására illetékes;

l) „közbeszerzési eljárás”: a következők bármelyike:

i. közbeszerzési szerződés megkötésére irányuló, a 2014/24/EU irányelv hatálya alá eső vagy árubeszerzésre, építési beruházásra és szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés megkötésére irányuló, a 2014/25/EU irányelv hatálya alá eső bármilyen típusú odaítélési eljárás;

ii. építési vagy szolgáltatási koncesszió odaítélésére irányuló, a 2014/23/EU irányelv hatálya alá eső eljárás;

m) „ajánlatkérő szerv”: közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben a 2014/23/EU irányelv 6. cikkében, a 2014/24/EU irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 1. pontjában és a 2014/25/EU irányelv 3. cikkében meghatározottak szerinti ajánlatkérő szerv;

n) „közszolgáltató ajánlatkérő”: közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben a 2014/23/EU irányelv 7. cikkében és a 2014/25/EU irányelv 4. cikkében meghatározottak szerinti közszolgáltató ajánlatkérő;

o) „szerződés”: közbeszerzési eljárásokkal összefüggésben a 2014/24/EU irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 5. pontjában meghatározott közbeszerzési szerződés, a 2014/25/EU irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott „árubeszerzésre, építési beruházásra és szolgáltatásnyújtásra irányuló szerződés”

fogalommeghatározásában szereplő szerződés, valamint a 2014/23/EU irányelv 5. cikkének 1. pontjában meghatározott „koncesszió”;

- p) „aukció”: versenytárgyalási eljárásokra vonatkozó mechanizmus, amely nem tartozik a 2014/23/EU irányelv 5. cikkének 1. pontja szerinti „koncesszió” fogalommeghatározása alá;
- q) „szén-dioxid-besajtolási kapacitás”: különösen a nagy méretű ipari létesítményekből származó kibocsátások csökkentése vagy a szén-dioxid-eltávolítás fokozása céljából a 2009/31/EK irányelv alapján engedélyezett, ***a CO₂ leválasztását és tárolóhelyre történő szállítását szolgáló eszközzel ellátott***, működő geológiai tárolóhelyen – ***többek között sósvizes rezervoárokb***a – besajtolható éves szén-dioxid-mennyiség, amelyet tonna/évben mérnek;
- qa) ***„CO₂-szállítási hálózatok”: a CO₂ tárolóhelyre történő szállítására szolgáló multimodális szén-dioxid-szállítási infrastruktúra, beleértve a csővezeték-hálózatot és az ahhoz kapcsolódó nyomásfokozó állomásokat is;***
- r) „az energiarendszer integrációja”: az energiarendszer egységes egészként való megtervezése és működtetése több energiahordozóra, infrastruktúrára és fogyasztási ágazatra kiterjedően, szorosabb kapcsolatokat teremtve közöttük azzal a céllal, hogy a társadalom számára a lehető legalacsonyabb költségek mellett fosszilis tüzelőanyagoktól független, megbízható és erőforrás-hatékony energetikai szolgáltatásokat lehessen nyújtani;
- s) „gyártási kapacitás”: a gyártási projekt során előállított nettó zéró technológiák termelési kapacitásának teljes összege. Ha a gyártási projekt nem végtermékeket, hanem olyan egyedi alkotóelemeket vagy gépeket állít elő, amelyeket elsősorban ilyen termékek gyártására használnak, akkor a gyártási kapacitás a végtermékkel kapcsolatos termelési kapacitásra vonatkozik, amelynek előállítása ilyen alkotóelemeket vagy egyedi gépeket igényelne.

3a. cikk

Nettó zéró technológiák

(1) Az e rendelet hatálya alá tartozó nettó zéró technológiák a következők:

- a) ***az (EU) 2018/2001 irányelvben meghatározott, megújuló energiaforrásokból előállított energia termeléséhez használt technológiák;***

- b) nukleáris hasadási és fúzióenergia-technológiák, beleértve a nukleáris üzemanyagciklushoz kapcsolódó technológiákat;*
- c) energiátárolási technológiák;*
- d) a szén-dioxid (CO₂), a metán (CH₄) és a dinitrogén-oxid (N₂O) eltávolítását, leválasztását, szállítását, besajtolását (EPP), tárolását és felhasználását célzó technológiák;*
- e) a hidrogén (H₂) szállítására szolgáló infrastruktúrával kapcsolatos technológiák;*
- f) elektrolizátor- és üzemanyagcella-technológiák;*
- g) a közlekedési célú elektromos és hidrogénmeghajtással, az (EU).../... rendeletben meghatározott fenntartható alternatív üzemanyagokkal (kérjük beilleszteni a fenntartható tüzelőanyagok tengeri szállításban való alkalmazásáról szóló rendelet (2021/0210(COD)) HL-hivatkozását), valamint a szélmeghajtással kapcsolatos technológiák;*
- h) közlekedési célú elektromos töltési technológiák;*
- i) a hidrogén, az (EU).../... rendeletben meghatározott fenntartható alternatív üzemanyagok (kérjük beilleszteni a [ReFuelEU Aviation, 2021/0205(COD)] HL-hivatkozását), valamint a biometán (CH₄) előállításához és töltőinfrastruktúrájához kapcsolódó technológiák;*
- j) hőszivattyú-technológiák;*
- k) energiahatékonysági technológiák;*
- l) hőenergia-elosztási és villamosenergia-hálózati technológiák;*
- m) energiagazdálkodási technológiák;*
- n) nagy hatékonyságú ipari folyamatok és villamosítási technológiák az energiaigényes és karbonintenzív iparágak számára;*
- o) bioanyag-előállítási technológiák, beleértve a bioalapú vegyianyag-előállítási technológiákat is;*
- p) újrafeldolgozási technológiák.*

- (2) *Az egyes nemzeti energia- és klímatervekről szóló értesítésnek az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikkének (1) bekezdése szerinti határidejétől számított hat hónapon belül, valamint az aktualizált nemzeti energia- és klímatervek egyes aktualizálásainak az említett rendelet 14. cikkének (2) bekezdése szerinti benyújtási határidejétől számított hat hónapon belül a Bizottság értékeli a nettó zéró technológiák e cikk (1) bekezdésében meghatározott jegyzékét, és e rendelet 33. cikkével összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat javasolhat az említett jegyzék módosítására annak biztosítása érdekében, hogy az tükrözze a tagállamok nemzeti energia- és klímaterveiből eredő technológiai igényeket.*

II. fejezet

A nettó zéró technológiák gyártásának előfeltételei

I. SZAKASZ

AZ ADMINISZTRATÍV ÉS ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁSOK EGYSZERŰSÍTÉSE

4. cikk

Egyablakos rendszer

- (1) A tagállamok ... [e rendelet hatálybalépésének napjától számított 3 hónappal]-ig kijelölnek *vagy létrehoznak* egy illetékes hatóságot (*kijelölt hatóság*). A *kijelölt hatóság* felelős a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek engedélyezési folyamatának megkönnyítéséért és koordinálásáért, ■ valamint az adminisztratív terhek csökkentésére vonatkozó, az 5. cikkel összhangban nyújtott tanácsadásért.
- (2) A *kijelölt* hatóság az egyedüli kapcsolattartó pont a projektgazda számára az adott projektre vonatkozó átfogó határozathoz vezető engedélyezési eljárás során, és koordinálja az összes vonatkozó dokumentum és információ benyújtását.
- (3) Bármely projekt tekintetében az (1) bekezdésben említett *kijelölt* hatóság felelősségi körei vagy az azzal összefüggő feladatok átruházhatók más hatóságra, vagy elvégezhetők más hatóság által, feltéve, hogy:
- a) *a kijelölt* hatóság értesíti a projektgazdát erről az átruházásról;
 - b) minden egyes projektért egyetlen hatóság felelős;
 - c) egyetlen hatóság koordinálja az összes vonatkozó dokumentum és információ benyújtását.

- (4) A projektgazdák számára lehetővé kell tenni, hogy az engedélyezési eljárás szempontjából releváns dokumentumokat elektronikus formában nyújtsák be.
- (5) *A kijelölt* hatóság figyelembe veszi az adott projektre vonatkozóan azt megelőzően kiadott érvényes tanulmányokat és engedélyeket, hogy a projekt e cikkel összhangban belépett volna az engedélyezési eljárásba, és nem követelhet meg párhuzamos tanulmányokat és engedélyeket, kivéve, ha az uniós jog másként rendelkezik.
- (6) *A kijelölt* hatóság biztosítja, hogy könnyen hozzáférhető információk és egyszerű eljárások – például adott esetben alternatív vitarendezési mechanizmusok – álljanak a kérelmezők rendelkezésére az engedélyezési eljárással, valamint a projektek építésére és bővítésére vonatkozó engedélyek kiadásával kapcsolatos jogviták rendezése céljából.
- (7) A tagállamok biztosítják, hogy az engedélyezési eljárás *bármely lépéséért* – ideértve az összes eljárási lépést is – felelős *érintett* nemzeti *hatóságok és más illetékes hatóságok* kellő létszámú képzett személyzettel és elegendő pénzügyi, műszaki és technológiai erőforrással *rendelkezzenek* az e rendelet szerinti *feladataik* hatékony ellátásához, beleértve a továbbképzést és az átképzést is.
- (8) A 28. és 29. cikkben említett platform rendszeresen megvitatja e szakasz, valamint a 12. és 13. cikk végrehajtását, és megosztja az illetékes nemzeti hatóságok szervezésével és az engedélyezési eljárások felgyorsításával kapcsolatos bevált gyakorlatokat.
- (8a) *A tagállamok mérlegelik a kijelölt hatóságnak a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek keretében nyújtott közvetlen támogatás növelését. A Bizottság technikai támogatást nyújt a kijelölt hatóságnak és a tagállamoknak az engedélyezési eljárás lefolytatásához.*
- (8b) *A kijelölt hatóság az engedélyezési eljárás megkezdése előtt meghatározza és elérhetővé teszi a projektgazdától kért információkra vonatkozó részletes – többek között terjedelmi – követelményeket.*

5. cikk

Az információk online hozzáférhetősége

A tagállamok online, központosított és könnyen hozzáférhető módon rendelkezésre bocsátják a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek – köztük a stratégiai nettó zéró

projektek – szempontjából releváns közigazgatási folyamatokra vonatkozó alábbi információkat:

- a) az engedélyezési eljárás;
- b) finanszírozási és befektetési szolgáltatások;
- c) uniós és tagállami szintű finanszírozási lehetőségek;
- d) vállalkozástámogatási szolgáltatások, beleértve többek között a társaságiadó-bevallás, a helyi adótörvények és a munkajog terén.

5a. cikk

A végrehajtás felgyorsítása

- (1) ***A tagállamok és adott esetben a Bizottság intézkedéseket hoznak azért, hogy a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektekbe történő magán- és állami beruházásokat felgyorsítsák, és bevonják a finanszírozásba. Ezek az intézkedések – az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül – magukban foglalhatják a nettó zéró technológiák gyártására irányuló, finanszírozáshoz jutási nehézségekkel szembesülő projektek támogatásának biztosítását és koordinálását. A Bizottság és a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a támogatást a projektgazda a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projekttel kapcsolatos kérelem benyújtását követő hat hónapon belül megkapja.***
- (2) ***A tagállamok adminisztratív és operatív támogatást nyújtanak a területükön található, nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektekhez azok gyors és hatékony végrehajtásának elősegítése érdekében, különös figyelmet fordítva a projektekben részt vevő kkv-kra, többek között a következők révén:***
 - a) ***segítségnyújtás az alkalmazandó adminisztratív és jelentéstételi kötelezettségeknek való megfelelés biztosításához;***
 - b) ***a projektgazdáknak nyújtott támogatás a projekt nyilvános elfogadottságának további növelése érdekében;***
 - c) ***segítségnyújtás a projektgazdák – különösen a kkv-k – számára az engedélyezési eljárás során.***

A tagállamok által nyújtott támogatás mellett a stratégiai nettó zéró projektek a Bizottságtól is részesülnek az első albekezdésben említett támogatásokban.

A tagállamok ennek érdekében biztosítják, hogy az érintett közigazgatási szervek megfelelő erőforrásokkal és személyzettel rendelkezzenek ahhoz, hogy az alkalmazandó határidőn belül válaszoljanak a jövőbeli kérelmekre.

- (3) *A Bizottság 2024. december 31-ig javaslatot tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek különböző uniós és tagállami közfinanszírozási forrásainak összehangolására azok kiépítésének felgyorsítása céljából.*

6. cikk

Az engedélyezési eljárás időtartama

- (1) A nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek engedélyezési eljárása nem lépheti túl az alábbi határidők egyikét sem:
- a) a nettó zéró technológiák gyártására irányuló, 1 GW-nál kisebb éves gyártási kapacitással rendelkező projektek létesítése esetében **9** hónap;
 - b) a nettó zéró technológiák gyártására irányuló, 1 GW-nál nagyobb éves gyártási kapacitással rendelkező projektek létesítése esetében **12** hónap.
- (2) A nettó zéró technológiák gyártására irányuló olyan projektek esetében, amelyeknél az éves gyártási kapacitás GW-ban nem mérhető, az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a **12** hónapot.
- (3) A meglévő gyártólétesítmények gyártási kapacitásának bővítésére vonatkozóan az (1) és (2) bekezdésben említett határidők megfelelőeknek.
- (4) Kivételes esetekben, amennyiben a javasolt projekt jellege, összetettsége, helyszíne vagy mérete úgy kívánja, az illetékes hatóságok az (1) és (2) bekezdésben említett határidőket azok lejárta előtt, eseti alapon legfeljebb egy hónappal meghosszabbíthatják.

Amennyiben az illetékes hatóságok úgy ítélik meg, hogy a javasolt projekt rendkívüli kockázatot jelent a munkavállalók vagy a lakosság egészségére és biztonságára nézve, és amennyiben további időre van szükség a megfelelő biztosítékok bevezetésének megállapításához, az említett határidőket lejárta előtt, eseti alapon további 6 hónappal meghosszabbíthatják.

- (5) A **kijelölt** hatóság mindkét esetben írásban tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítás okairól és az írásos átfogó határozat várható időpontjáról.
- (6) Az illetékes hatóságok legkésőbb az engedélyezési kérelem kézhezvételétől számított egy hónapon belül érvényesítik a kérelmet, vagy ha a projektgazda nem küldte meg a kérelem feldolgozásához szükséges összes információt, felkérlik a projektgazdát, hogy e felkérés benyújtásától számított tizennégy napon belül nyújtsa be a hiánytalan kérelmet. Az engedélyezési eljárás kezdete az a nap, amelyen a **■** nemzeti **kijelölt** hatóság elismeri a kérelem **eredeti kézhezvételét**.
- (7) A kérelem érvényességének elismerését követő egy hónapon belül a **kijelölt** hatóság a projektgazdával és más érintett hatóságokkal szoros együttműködésben elkészíti az engedélyezési eljárás részletes ütemtervét. Az ütemtervet a **■** **kijelölt** hatóság egy szabadon hozzáférhető weboldalon közzéteszi.
- (8) Az e cikkben meghatározott határidők nem érintik az uniós és a nemzetközi jogból fakadó kötelezettségeket, továbbá nem érintik a közigazgatási fellebbezési eljárásokat és a bírósági jogorvoslati lehetőségeket.
- (9) Az e cikkben az engedélyezési eljárásokra meghatározott határidők nem érintik a tagállamok által meghatározott rövidebb határidőket.
- (9a) *A kijelölt hatóság biztosítja, hogy amennyiben az illetékes közigazgatási szervek az e cikkben említett alkalmazandó határidőn belül nem válaszolnak, az adott közbenső lépések jóváhagyottnak minősüljenek, kivéve, ha a nemzeti jogrendben nem létezik a hallgatóságos közigazgatási jóváhagyás elve. Ez a bekezdés az eljárás eredményével kapcsolatos végső határozatokra is alkalmazandó. Amikor az eljárás eredményével kapcsolatban hallgatóságos jóváhagyás alapján végső határozatot fogadnak el, erről egyértelmű értesítést kell küldeni a projektgazdának a hallgatóságos jóváhagyás hatálybalépését követő egy héten belül. Valamennyi határozatot, beleértve a hallgatóságos jóváhagyásról szóló értesítést is, nyilvánosságra kell hozni.***
- (9b) *E rendelettel összhangban a Bizottság iránymutatásokat fogad el azon engedélyezési követelmények minimális körének megállapítása céljából, amelyeket a tagállamoknak a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek esetében be kell tartaniuk, különösen annak érdekében, hogy egyszerűsítsék a gyártási projekteket benyújtó projektgazdák előkészítő munkáját, miközben megkönnyítik a közigazgatási szervek***

számára a kérelmek elbírálását.

7. cikk

Környezeti vizsgálatok és engedélyek

- (1) Amennyiben a 2011/92/EU irányelv 5–9. cikkével összhangban környezeti hatásvizsgálatot kell végezni, az érintett projektgazda kikéri a 4. cikkben említett illetékes hatóság véleményét az említett irányelv 5. cikkének (1) bekezdése szerinti környezeti hatásvizsgálati jelentésben feltüntetendő információk köréről és részletességéről. Az illetékes nemzeti hatóság biztosítja, hogy az első albekezdésben említett véleményt a projektgazda kérelmének benyújtásától számított legfeljebb **20** napon belül **kivétel nélkül** a lehető leghamarabb kiadja, **feltéve, hogy a kérelem tartalmazza az összes szükséges dokumentumot. Az illetékes hatóságok a kérelmezési eljárás elején a projektgazda rendelkezésére bocsátják a szükséges dokumentumok jegyzékét azzal a céllal, hogy egyszerűsítsék és érthetővé tegyék a folyamatot a projektgazda számára.**
- (2) Amennyiben a környezeti hatások vizsgálatának kötelezettsége a 2011/92/EU irányelvből, a 92/43/EGK irányelvből, a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvből, a 2000/60/EK irányelvből, a 2001/42/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvből¹, a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvből², a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvből³ vagy a 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvből egyidejűleg következik, az illetékes nemzeti hatóság az említett uniós jogszabályok követelményeinek megfelelő, összehangolt vagy közös eljárásokat ír elő.

Az első albekezdésben említett összehangolt eljárás keretében az illetékes nemzeti hatóság összehangolja az adott projekt környezetre gyakorolt hatásaira irányuló, az

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/42/EK irányelve (2001. június 27.) bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

³ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/18/EU irányelve (2012. július 4.) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről (HL L 197., 2012.7.24., 1. o.).

alkalmazandó uniós jogszabályok által előírt különböző egyedi vizsgálatokat.

Az első albekezdésben említett közös eljárás keretében az illetékes nemzeti hatóság gondoskodik az adott projekt környezetre gyakorolt hatásaira irányuló, az alkalmazandó uniós jogszabályok által előírt egyszeri vizsgálatról.

A közös vagy összehangolt eljárás alkalmazása nem befolyásolhatja a környezeti hatásvizsgálat tartalmát.

- (3) Az illetékes nemzeti hatóság biztosítja, hogy az érintett hatóságok a 2011/92/EU irányelv 5., 6. és 7. cikke szerint összegyűjtött valamennyi szükséges információ kézhezvételétől, ***azok minőségének ellenőrzésétől*** és az említett irányelv 6. és 7. cikkében említett konzultációk befejezésétől számított ***80 napon*** belül az irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának iv. alpontjában említett, indokolással ellátott határozatot adjanak ki a környezeti hatásvizsgálatról.
- (3a) ***Kivételes esetekben, amennyiben a javasolt projekt jellege, összetettsége, helyszíne vagy mérete úgy kívánja, a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság az e cikk (3) bekezdésében említett határidőket azok lejárta előtt, eseti alapon legfeljebb egy 30 nappal meghosszabbíthatja. Ilyen esetben a 8. cikk (1) bekezdésében említett illetékes nemzeti hatóság írásban tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítás indokairól és az indokolással ellátott határozat várható időpontjáról.***
- (4) Az érintett nyilvánossággal a 2011/92/EU irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében említett környezeti hatásvizsgálati jelentéssel kapcsolatban folytatott konzultációra rendelkezésre álló időkeret nem haladhatja meg a ***80 napot és nem lehet rövidebb 40 napnál***. A 6. cikk (4) bekezdése második albekezdésének hatálya alá tartozó esetekben ez az időszak ***eseti alapon legfeljebb 90 napra meghosszabbítható. Ilyen esetben az illetékes nemzeti hatóság tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítás indokairól. A nyilvános konzultáció akkor kezdődik meg, amikor a projektgazda által benyújtott dokumentációt az illetékes közigazgatási hatóság teljesnek tekinti, és azt a projektkérelemnek az illetékes nemzeti hatóság általi értékelésével párhuzamosan kell lefolytatni, eleget téve a 2011/92/EU irányelvben az érintett nyilvánossággal való konzultációra vonatkozóan meghatározott követelményeknek, és a nyilvános konzultáció eredményeit az illetékes hatóság rendelkezésére bocsátva.***

- (4a) *Amennyiben egy projekt egy kijelölt Natura 2000 területet érintene, a környezeti hatásvizsgálatot a 92/43/EGK irányelvben meghatározott feltételek szerint kell elvégezni.*
- (4b) *A tagállamok biztosítják, hogy illetékes nemzeti hatóságaik és a 2011/92/EU irányelv 6. cikkének (1) bekezdése szerinti egyéb hatóságaik megfelelő eszközökkel rendelkezzenek az e cikk szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez.*

8. cikk

Tervezés

- (1) A tervek elkészítésekor – beleértve a zónák kijelölését, valamint a területrendezési és földhasználati terveket is – a nemzeti, regionális és helyi hatóságok adott esetben a tervekbe a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek kidolgozására, **valamint a szükséges infrastruktúrára és a nettó zéró ipari völgyekre** vonatkozó rendelkezéseket is belefoglalnak. Elsőbbséget élveznek a mesterséges és beépített területek, az ipari helyszínek, a barnamezős területek és adott esetben a mezőgazdaság és erdőgazdálkodás céljára nem használható zöldmezős területek. **A nettó zéró technológiák gyártására irányuló projekt fejlesztésének megkönnyítése érdekében a tagállamok biztosítják, hogy az 5. cikkkel összhangban minden vonatkozó területrendezési adat online elérhető legyen.**
- (2) Amennyiben a tervek a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek – köztük stratégiai nettó zéró projektek – **és az általuk igényelt infrastruktúra** fejlesztésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak, azok a 2001/42/EK irányelv és a 92/43/EGK irányelv 6. cikke szerinti vizsgálat tárgyát képezik, és ezeket a vizsgálatokat össze kell vonni. Adott esetben az említett összevont vizsgálatnak ki kell térnie a potenciálisan érintett víztestekre gyakorolt hatásra is, aminek során ellenőrizni kell, hogy a **terv szerinti konkrét projektek** esetleg **megakadályozhatják-e** a víztest jó állapotának vagy jó potenciáljának elérését, vagy a 2000/60/EK irányelv 4. cikkében említett állapot vagy potenciál romlását **okozhatják-e**, vagy potenciálisan akadályoznák-e a víztest jó állapotának vagy jó potenciáljának elérését. Amennyiben az érintett tagállamoknak értékelniük kell a meglévő és jövőbeli tevékenységek tengeri környezetre gyakorolt hatásait, beleértve a 2014/89/EU irányelv 4. cikkében említettek szerinti, a szárazföld és a tenger közötti kölcsönhatásokat is, az összevont vizsgálatnak ki kell terjednie ezekre a hatásokra is. **Az értékelések e bekezdés szerinti összevonásának ténye nem**

befolyásolhatja azok tartalmát vagy minőségét. Az összevont vizsgálatot úgy kell elvégezni, hogy az ne vezessen az e rendeletben előírt határidők meghosszabbításához.

9. cikk

Az ENSZ-EGB-egyezmények alkalmazhatósága

- (1) Az e rendeletben meghatározott rendelkezések nem érintik a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ-EGB) által 1998. június 25-én Aarhusban aláírt egyezményből, valamint az országhatáron áttérjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, 1991. február 25-én Espooban aláírt ENSZ-EGB-egyezményből eredő kötelezettségeket.
- (2) Az e szakasz, továbbá a 12., 13., **14. és 21.** cikk alapján elfogadott valamennyi határozatot ***közérthető formában*** nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, ***és az egy adott projektre vonatkozó valamennyi határozatnak egyazon forrásból lekérhetőnek kell lennie.***

II. SZAKASZ

A STRATÉGIAI NETTÓ ZÉRÓ PROJEKTEK

10. cikk

Kiválasztási szempontok

- (1) A tagállamok stratégiai nettó zéró projektként ismerik el a nettó zéró technológiák gyártására irányuló, az Unióban található olyan projekteket, amelyek ***figyelembe veszik az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljait***, hozzájárulnak az e rendelet 1. cikkében meghatározott célkitűzések megvalósításához, és megfelelnek az alábbi kritériumok legalább egyikének:
 - a) a projekt hozzájárul az Unió technológiai és ipari rezilienciájához azáltal, hogy:
 - i. ***gyártási kapacitást teremt az Unióban egy nettó zéró technológia vagy az elsősorban e technológiák előállításához használt olyan konkrét alkotóelemek és gépek terén, amelyek esetében az Unió a behozatalt tekintve több mint 50%-ban egyetlen harmadik országtól függ; vagy***

előállításához használt olyan konkrét alkotóelemekkel és gépekkel kapcsolatos gyártási gyakorlatok alkalmazása, amelyek jobb környezeti fenntarthatósági, teljesítmény- vagy körforgásossági jellemzőkkel rendelkeznek, beleértve az alacsony szén-dioxid-kibocsátással és az energia-, víz- és anyagfelhasználással kapcsolatos átfogó hatékonyságot, valamint a hulladékhoz visszanyerését is; vagy

iii. jelentős gyártási kapacitás teremtése, amely érdemben hozzá fog járulni az Unió 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai céljaihoz.

(1a) ... [az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 3 hónappal]-ig a Bizottság a 34. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben meghatározza az e cikkben felsorolt kritériumok végrehajtásának egységes feltételeit biztosító iránymutatásokat. Ezeknek az iránymutatásoknak tartalmazniuk kell legalább a következők értékeléséhez alkalmazandó kritériumokra vonatkozó konkrét iránymutatást:

- a) az adott alkotóelemet vagy gépet elsősorban nettó zéró technológia gyártására használják-e;*
- b) a létrehozott gyártási kapacitás a maga nemében első vagy a rendelkezésre álló legjobb technológiára vonatkozik-e;*
- c) a további gyártási kapacitás jelentősnek tekinthető-e.*

(2) A tagállamok stratégiai nettó zéró projektként ismerik el a következő stratégiai szén-dioxid-projektet:

- a) az olyan szén-dioxid-leválasztási projektek és a leválasztott szén-dioxid szén-dioxid-tárolóhelyekre történő szállításához szükséges szén-dioxid-infrastrukturális projektek, amelyek:*
 - i. megfelelnek a 18. cikk (6) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételeknek; valamint*
 - ii. a szén-dioxidot egy, a 16. cikk (1) bekezdésében említett szén-dioxid-tárolóhelyen történő tárolás céljából választják le;*
- b) az olyan szén-dioxid-tárolási projektek, amelyek:*
 - i. az Unió területén, annak kizárólagos gazdasági övezetében vagy az*

Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezménye értelmében vett kontinentális talapzatán található szén-dioxid-tárolóhelyekhez kapcsolódnak;

- ii. hozzájárulnak a 18. cikkben meghatározott célkitűzés eléréséhez; valamint*
- iii. a projekt tekintetében 2009/31/EK irányelvvel összhangban a szén-dioxid biztonságos és állandó geológiai tárolására vonatkozó engedély iránti kérelmet nyújtottak be.*

- (3) A nettó zero technológiákra irányuló, „kevésbé fejlett és átmeneti régiókban”, valamint az Igazságos Átmenet Alap hatálya alá tartozó és a kohéziós politika szabályai alapján finanszírozásra jogosult területeken található, a **3a. cikk (1) bekezdésében** felsorolt valamely technológiának megfelelő gyártási projekteket a tagállamok a 11. cikk (3) bekezdése szerinti stratégiai nettó zero projektként ismerik el a projektgazda kérésére anélkül, hogy a projektgazdának a 11. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos kérelmet kellene benyújtania.
- (4) A nettó zero technológiák gyártására irányuló, az Unióban található azon projektet, amely hozzájárul az 1. cikk (1) bekezdésében foglalt célok megvalósításához, és amely vagy az ETS Innovációs Alap támogatásából részesül, vagy közös európai érdeket szolgáló fontos projekt, vagy az Európai Hidrogénvölgyek vagy a Hidrogénbank részét képezi, amennyiben az alapok a **3a. cikk (1) bekezdésében** felsorolt valamely technológiát kiszolgáló gyártási kapacitásba történő beruházásokat támogatják, a tagállamok a 11. cikk (3) bekezdése szerinti stratégiai nettó zero projektként ismerik el a projektgazda kérésére anélkül, hogy a projektgazdának a 11. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos kérelmet kellene benyújtania.

11. cikk

Kérelmezés és elismerés

- (1) A nettó zero technológiák gyártására irányuló projektek stratégiai nettó zero projektként való elismerése iránti kérelmeket a projektgazda az érintett tagállamhoz nyújtja be.
- (2) Az (1) bekezdésben említett kérelemnek az alábbiak mindegyikét tartalmaznia kell:

- a) a 10. cikk (1) vagy (2) bekezdésében meghatározott kritériumok teljesítésével kapcsolatos releváns bizonyítékok;
- b) a projekt pénzügyi életképességét értékelő üzleti terv, amely összhangban áll a minőségi munkahelyek létrehozásának célkitűzésével.
- (3) A tagállamok egy hónapon belül, tisztességes és átlátható eljárás keretében értékelik az (1) bekezdésben említett kérelmet. ***Az e folyamat eredményeként hozott határozatot indokolással kell ellátni, és közölni kell a projektgazdával, a platformmal, valamint az Európai Parlamenttel.*** Ha a tagállamok az említett határidőn belül nem hoznak határozatot, az a projekt jóváhagyását jelenti.
- (3a) ... [az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 6 hónappal]-ig minden tagállam jegyzéket tesz közzé, amelyben megállapítja, hogy a 3a. cikk (1) bekezdésében felsorolt nettó zéró technológiák közül melyek részesülhetnek az adott tagállamban az e cikk alapján elismert stratégiai projektekhez kapcsolódó rendelkezések előnyeiből.***
- (4) A Bizottság véleményt nyilváníthat a jóváhagyott projektekről. Amennyiben egy tagállam elutasítja a kérelmet, a kérelmezőnek jogában áll a kérelmet a Bizottsághoz benyújtani, amely 20 munkanapon belül értékeli azt.
- (5) Amennyiben a Bizottság a (4) bekezdés szerinti értékelését követően megerősíti a kérelemnek a tagállam általi elutasítását, megállapításáról levélben értesíti a kérelmezőt. Amennyiben a Bizottság értékelése eltér a tagállamétól, a platform megvitatja a szóban forgó projektet, ***és döntést hoz annak státuszával kapcsolatban.***
- (6) Amennyiben a Bizottság vagy egy tagállam megállapítja, hogy valamely stratégiai nettó zéró projekt jelentős változásokon ment keresztül, vagy többé már nem felel meg a 10. cikkben meghatározott kritériumoknak, vagy ha a projekt elismerése pontatlan információkat tartalmazó kérelmen alapult, tájékoztatja az érintett projektgazdát. A projektgazda meghallgatását követően a tagállam hatályon kívül helyezheti a projekt számára „stratégiai nettó zéró projekt” státuszt megadó határozatot.
- (7) Azok a projektek, amelyeket már nem ismernek el stratégiai nettó zéró projektként, elveszítik az e rendelet szerinti említett státuszhoz kapcsolódó valamennyi jogot.
- (8) A Bizottság nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartást hoz létre és tart fenn a stratégiai nettó zéró projektekről.

A stratégiai nettó zéró projektek elsőbbségi státusza

- (1) A projektgazdák és minden olyan hatóság, amely a nemzeti jog szerint az ingatlanok – többek között az energetikai infrastruktúra – tervezésével, kialakításával és építésével kapcsolatos különböző engedélyek kiadásában illetékes, biztosítják, hogy a stratégiai nettó zéró projektek esetében ezeket a folyamatokat az uniós és a nemzeti joggal összhangban a lehető leggyorsabban lebonyolítsák.
- (2) Az uniós jogban előírt kötelezettségek sérelme nélkül a tagállamok a stratégiai nettó zéró projekteket nemzeti szinten a legmagasabb jelentőségűnek minősítik, amennyiben a nemzeti jog szerint van lehetőség ilyen státuszra, és e projekteket ennek megfelelően kell kezelni az engedélyezési eljárások során, beleértve a környezeti vizsgálatokkal kapcsolatos eljárásokat, valamint – amennyiben a nemzeti jog úgy rendelkezik – a területrendezéssel kapcsolatos eljárásokat is.
- (3) A stratégiai nettó zéró projekteket úgy kell tekinteni, mint amelyek hozzájárulnak a stratégiai jelentőségű nettó zéró technológiákkal kapcsolatos ellátásbiztonsághoz az Unióban, és ezért közérdeket szolgálnak. A 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (4) bekezdésében és 16. cikke (1) bekezdésében, a 2000/60/EK irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében, valamint a 2009/147/EK irányelv 9. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett környezeti hatások tekintetében az uniós stratégiai nettó zéró projektek közérdekűnek minősülnek, és kiemelkedően fontos közérdekkel bíró projektnek tekinthetők, feltéve, hogy az említett irányelvekben meghatározott valamennyi feltétel teljesül.
- (4) A stratégiai nettó zéró projektekkel kapcsolatban bármely nemzeti bíróság, törvényszék, testület előtt (a mediációt vagy a választottbírásgot is beleértve, amennyiben a nemzeti jog szerint ezekre lehetőség van) zajló valamennyi vitarendezési eljárást, peres eljárást, fellebbezést és bírósági jogorvoslatot sürgősként kell kezelni, ha és amennyiben a nemzeti jog rendelkezik ilyen sürgősségi eljárásokról, és feltéve, hogy az egyének vagy a helyi közösségek általában alkalmazandó, védelemhez való jogát tiszteletben tartják. Adott esetben a stratégiai nettó zéró projektek projektgazdái részt vesznek az ilyen sürgősségi eljárásban.

13. cikk

A stratégiai nettó zéró projektekre vonatkozó engedélyezési eljárás időtartama

- (1) A stratégiai nettó zéró projektek engedélyezési eljárása nem lépheti túl az alábbi határidők egyikét sem:
 - a) az 1 GW-nál kisebb éves gyártási kapacitással rendelkező stratégiai nettó zéró projektek létesítése esetében **6** hónap;
 - b) az 1 GW-nál nagyobb éves gyártási kapacitással rendelkező stratégiai nettó zéró projektek létesítése esetében **9** hónap;
 - c) a tárolóhelyeknek a 2009/31/EK irányelvvel összhangban történő üzemeltetéséhez szükséges valamennyi engedély esetében 18 hónap.
- (2) Azon stratégiai jelentőségű nettó zéró technológiák esetében, amelyeknél az éves gyártási kapacitás GW-ban nem mérhető, az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg a **9** hónapot.
- (3) A meglévő gyártólétesítmények gyártási kapacitásának bővítésére vonatkozóan az (1) és (2) bekezdésben említett határidők megfelelőznek.
- (4) Az illetékes nemzeti hatóságok biztosítják, hogy amennyiben az illetékes közigazgatási szervek az e cikkben említett alkalmazandó határidőn belül nem válaszolnak, az adott közbenső lépéseket jóváhagyottnak kell tekinteni, kivéve, ha az adott projektet a 92/43/EGK tanácsi irányelv vagy a 2000/60/EK, a 2008/98/EK, a 2009/147/EK, a 2010/75/EU, a 2011/92/EU vagy a 2012/18/EU irányelv értelmében környezeti hatásvizsgálatnak vetik alá, vagy annak megállapítására kerül sor, hogy szükség van-e ilyen környezeti hatásvizsgálatra, és az érintett vonatkozó vizsgálatokat még nem végezték el, vagy ha a nemzeti jogrendszerben nem létezik a hallgatólagos közigazgatási jóváhagyás elve. Ez a rendelkezés nem alkalmazandó az eljárás eredményével kapcsolatos végső határozatokra, amelyeknek egyértelműnek kell lenniük. Valamennyi határozatot nyilvánosságra kell hozni.
- (4a) ***Amennyiben a nemzeti jogrendben nem létezik a hallgatólagos közigazgatási jóváhagyás elve, és a 92/43/EGK, a 2000/60/EK, a 2008/98/EK, a 2009/147/EK, a 2010/75/EU, a 2011/92/EU vagy a 2012/18/EU irányelv szerinti környezeti hatásvizsgálatra vagy annak megállapítására kerül sor, hogy szükség van-e ilyen környezeti hatásvizsgálatra, az illetékes közigazgatási szervek válaszában az e***

cikkben említett alkalmazandó határidőn belüli elmaradása hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat eredményez. A szankcióból származó, a késelem miatt elmaradt gazdasági értéknek megfelelő mértékű bevételt a késelemmel érintett projekthez kell rendelni.

13a. cikk

Nettó zéró ipari völgyek

- (1) E rendelet célkitűzéseinek elérése érdekében minden tagállam kijelölhet földrajzi területeket nettó zéró ipari völgy (a továbbiakban: völgy) céljára.*
- (2) A völgyek céljai a következők:*
 - a) a nettó zéró iparhoz kapcsolódó tevékenységek klasztereinek létrehozása, amelyek valamennyi érintett ipari szereplő számára hatékonyságnövekedést eredményeznek;*
 - b) az Unió mint a gyártási tevékenységek helyszíne vonzerejének növelése;*
 - c) az e rendelet egyéb fejezeteiben meghatározott észszerűsítésen túl a nettó zéró gyártási kapacitás létrehozására vonatkozó közigazgatási eljárások további észszerűsítése.*
- (3) A völgyek kialakítására szolgáló területek kijelölésekor a tagállamok figyelembe veszik a következőket:*
 - a) az azonosított területek lehetőség szerint többcélú hasznosításának szükségessége az európai ipari klaszterek terjeszkedésének, újraiparosításának vagy létrehozásának biztosítása érdekében;*
 - b) a releváns közlekedési és hálózati infrastruktúra, tárolási és egyéb rugalmassági eszközök rendelkezésre állása vagy az ilyen infrastruktúra és tárolás létrehozásának lehetősége;*
 - c) az igazságos átmenet és annak célkitűzései, különösen az átalakulóban lévő széntermelő régiók tekintetében;*
 - d) bármely tervezett vagy már meglévő csővezetékprojekt és -terv;*
 - e) a nettó zéró technológiájú termékekkel kapcsolatos készségek rendelkezésre állásának biztosítására irányuló oktatási és képzési fellépések megszervezésének lehetősége;*

- f) minőségi munkahelyek létrehozásának és helyi alkalmazottak foglalkoztatásának lehetősége a potenciális gyártási helyszíneken;*
 - g) olyan területek kiválasztásának szükségessége, ahol a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek meghatározott típusának vagy típusainak létrehozása vagy bővítése nem jár jelentős környezeti hatásokkal.*
- (4) A völgyekben egy adott típusú, nettó zéró technológiák gyártására irányuló stratégiai projekt létrehozásából vagy bővítéséből eredő környezeti hatás minimálisra csökkentése érdekében a tagállamok:*
- a) elsőbbséget biztosítanak a mesterséges és beépített területeknek, az ipari helyszíneknek, a barnamezős területeknek és adott esetben a mezőgazdaság céljára nem használható zöldmezős területeknek;*
 - b) kivételes körülmények esetén a völgyeket a természethelyreállításról szóló rendelet alapján elkészített nemzeti helyreállítási tervek szerinti helyreállítási intézkedések hatálya alá tartozó területeken vagy kijelölt Natura 2000 területeken hozzák létre.*

13b. cikk

A völgyek kijelölése

(1) *A völgy kijelöléséről szóló tagállami határozathoz csatolni kell a következőket tartalmazó tervet (a továbbiakban: terv):*

- a) *a völgyben milyen konkrét, nettó zéró technológia gyártására irányuló tevékenységet végeznek;*
- b) *a völgy mint a gyártási tevékenységek helyszíne vonzerejének növelése érdekében tett konkrét nemzeti intézkedések;*
- c) *a környezeti vizsgálat eredményei, valamint a tagállam által a (2) bekezdésben említett negatív környezeti hatások enyhítése érdekében meghozni tervezett intézkedések.*

(2) *A völgyek kijelölésére irányuló határozathozatali eljárás részeként és a völgyeket kijelölő terv vagy tervek elfogadása előtt a tagállamok a 2001/42/EK irányelvvel összhangban környezeti vizsgálatot végeznek, és adott esetben elvégzik a 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében említett vizsgálatokat azon konkrét, nettó zéró technológiák gyártására irányuló tevékenységekre vonatkozóan, amelyek céljára a nettó zéró ipari völgyet kijelölik. Ezeknek az értékeléseknek ki kell terjedniük mindazokra a technológiákra és kapcsolódó gyártási tevékenységekre, amelyek céljára a völgyet kijelölik.*

Az értékelések eredménye alapján a tagállamok minden egyes projekt típus esetében egyértelmű paramétereket határoznak meg a projektek végrehajtására vonatkozóan, a káros környezeti hatások kezelését célzó arányos szabályokkal és intézkedésekkel.

A terv követelményeivel és az alkalmazandó jogszabályokkal összhangban lévő új vagy bővített gyártási kapacitások engedélyezésére vonatkozó környezeti vizsgálati követelményeket és enyhítő intézkedéseket teljesítettnek kell tekinteni az e bekezdésnek megfelelően elvégzett környezeti vizsgálattal, és azok jogosultak a gyorsított eljárásra és validálásra.

(3) *A tagállamok a völgyben tervezett valamennyi tevékenységre vonatkozóan kiadják a 7. cikk (1) bekezdésében meghatározott véleményt, valamint a 6. cikk (7) bekezdésében meghatározott engedélyezési eljárás részletes ütemtervét. A véleménynek tartalmaznia kell továbbá a tagállam által a (2) bekezdésben említett*

vizsgálat elvégzése során összegyűjtött adatok, információk vagy elemzések részletes leírását, amelyekre a kérelmező támaszkodhat, valamint adott esetben azt, hogy a kérelmezőtől milyen további információkra, adatokra vagy elemzésekre van még szükség. Az 5. cikkel összhangban a tagállam által összegyűjtött valamennyi adatot, információt és elemzést online hozzáférhetővé kell tenni a kérelmezők számára.

- (4) *A 13a. cikk (1) bekezdése alapján és e cikknek megfelelően völgyet kijelölő határozatnak tartalmaznia kell az alkalmazás kezdőnapját és a lejárati napját. A tagállam ezt a határozatot meghosszabbíthatja. A tagállamok a határozatokat nyilvánosságra hozzák.*
- (5) *A völgyekben zajló nettó zéró gyártási projekteket úgy kell tekinteni, mint amelyek hozzájárulnak a nettó zéró technológiákkal kapcsolatos ellátásbiztonsághoz az Unióban, és ezért közérdeket szolgálnak. A 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (4) bekezdésében és 16. cikkének (1) bekezdésében, a 2000/60/EK irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében, valamint a 2009/147/EK irányelv 9. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett környezeti hatások tekintetében a völgyekben zajló nettó zéró gyártási projektek közérdekűnek minősülnek, és kiemelkedően fontos közérdekkel bíró projektnek tekinthetők, feltéve, hogy az említett irányelvekben meghatározott valamennyi feltétel teljesül.*
- (6) *Az (1) bekezdés b) pontjában említett nemzeti intézkedések magukban foglalják legalább a következő gazdasági és igazgatási támogatási rendszereket:*
- a) a völgy gyors adminisztratív létrehozásának biztosítása;*
 - b) a szükséges infrastruktúra kialakítása a völgyben;*
 - c) magánberuházások támogatása a völgyben;*
 - d) a helyi munkaerő megfelelő átképzésének és továbbképzésének biztosítása.*
- (7) *A völgyek kialakítására, megfelelő infrastruktúrával való ellátására, a barnamezős területek átalakítására és a helyi készségállomány alkalmasságának javítására irányuló közberuházások esetében akár 10%-kal magasabb társfinanszírozási arány is elérhető az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Igazságos Átmenet Alap és az Európai Szociális Alap Plusz keretében, ha a völgy kevésbé fejlett és átmeneti régiókban vagy az Igazságos Átmenet Alap hatálya alá tartozó területen található.*

I

15. cikk

A finanszírozás koordinálása

- (1) A 28. cikkel létrehozott Nettó Zéró Európa Platform ***értékeli*** a stratégiai nettó zéró projektek pénzügyi szükségleteit és szűk keresztmetszeteit, valamint ***összegyűjti*** a lehetséges bevált gyakorlatokat, különösen az EU határokon átnyúló ellátási láncainak fejlesztése érdekében, elsősorban ***a nettó zéró iparral foglalkozó szakértői csoport ajánlásai*** és az érintett ipari szövetségekkel folytatott rendszeres eszmecsere alapján.
- (2) A Nettó Zéró Európa Platform a stratégiai nettó zéró projekt projektgazdájának kérésére megvitatja a projekt finanszírozásának lebonyolítását és tanácsot ad azzal kapcsolatban, ***továbbá biztosítja és koordinálja a projekt végrehajtását szolgáló támogatást, különösen a 19. cikk (2) bekezdésében meghatározott kritériumok teljesítése céljából***, figyelembe véve a már biztosított finanszírozást és legalább a következő elemeket:
- a) kiegészítő magánfinanszírozási források;
 - b) az Európai Beruházási Bank Csoporttól vagy más nemzetközi pénzügyi intézményektől, többek között az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banktól származó forrásokból nyújtott támogatás;
 - c) meglévő tagállami eszközök és programok, beleértve a nemzeti fejlesztési bankoktól és intézményektől származó eszközöket és programokat;
 - d) a vonatkozó uniós támogatási és finanszírozási programok.
- (2a) ***... [az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 3 hónappal]-ig és azt követően kétfévente a Nettó Zéró Európa Platform ajánlásokat tesz a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy miként biztosítható elegendő finanszírozás – többek között az uniós költségvetésen keresztül – e rendelet célkitűzéseinek eléréséhez.***

15a. cikk

A nettó zéró technológiák finanszírozása

- (1) ***A 2003/87/EK irányelv sérelme nélkül a tagállamok évente jelentést tesznek a kibocsátási egységek árverés útján történő értékesítéséből származó nemzeti bevételeknek az említett irányelv 10. cikkének (3) bekezdésében engedélyezett***

tevékenységekkel összhangban e rendelet célkitűzéseinek támogatására fordított százalékos arányáról, amelynél a cél legalább 25% elérése.

- (2) *A [STEP-rendelet] 2. cikkével összhangban az e rendelet 10. cikke (1) bekezdésének a) vagy b) pontja alapján kiválasztott stratégiai nettó zéró projekteket a STEP-célkitűzéseket teljesítő projektekként ismerik el, és ezért azok jogosultak az említett rendelet 4. cikke szerinti szuverenitási pecsétre, valamint az említett rendelet 9. cikkével összhangban nyújtott támogatásra.*

III. fejezet

Szén-dioxid-besajtolási kapacitás

16. cikk

A szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós szintű célkitűzés

- (1) *Az Európai Unió területén, annak kizárólagos gazdasági övezeteiben vagy az Egyesült Nemzetek Tengerjogi Egyezménye ■ értelmében vett kontinentális talapzatán található tárolóhelyeken – azaz a 2009/31/EK irányelv szerint engedélyezett geológiai tárolóhelyeken, beleértve a kimerült olaj- és gázmezőket, valamint a sósvízartó rétegeket is – besajtolt szén-dioxid éves mennyisége tekintetében 2030-ig el kell érni legalább az 50 millió tonna kapacitást, és a besajtolás nem kombinálható növelt hatékonyságú szénhidrogén-kitermeléssel (EHR).*
- (2) *Az (1) bekezdésben említett tárolóhelyeket úgy kell kialakítani, hogy azok legalább öt évig működjenek.*
- (3) *2026. december 31-ig a Bizottság adott esetben javaslatot tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 2035-ig, 2040-ig és 2050-ig biztosítandó éves szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó követelményekre, figyelembe véve az Unió tagállamainak szükségleteit.*
- (4) *A Bizottság ... [az e rendelet hatálybalépésének napjától számított két évvel]-ig, majd azt követően kétévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az Unió éves besajtolási kapacitására vonatkozó célérték felé tett előrehaladásról, beleértve a besajtolási kapacitással kapcsolatos piaci helyzetet is. A jelentés áttekintést tartalmaz a tárolóhelyek Unión belüli földrajzi eloszlásáról.*

- (5) *A (4) bekezdésben említett jelentés tartalmazza a szén-dioxid-tárolási és -besajtolási kapacitás megfelelőségének értékelését – felhasználva különösen a 17. cikk (2) bekezdése és a 18. cikk (6) bekezdése szerint gyűjtött információkat –, amely:*
- a) részletes elemzést tartalmaz a meglévő és a tervezett szén-dioxid-tárolóhelyek és a szén-dioxid-leválasztási projektek közötti földrajzi és időbeli megfelelőségről az Unión belüli ipari létesítményekből származó szén-dioxid-kibocsátás tekintetében;*
 - b) meghatározza az Unión belüli ipari létesítmények által kibocsátott szén-dioxid szállításához és tárolásához szükséges fő infrastruktúrát;*
 - c) meghatározza, milyen konkrét lehetőségek vannak a szén-dioxid olyan felhasználására, amely támogatja a szén-dioxid tartós tárolását – potenciálisan csökkentve a szén-dioxid-tárolás iránti igényt – vagy az Unió fosszilis tüzelőanyagoktól való függőségének csökkentését.*
- (6) *Amennyiben a (4) bekezdésben említett jelentés azt mutatja, hogy a szén-dioxid-besajtolási kapacitás iránti kereslet jelentősen magasabb vagy alacsonyabb az (1) és (3) bekezdésben meghatározott kapacitási célértékeknél, a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el a kapacitási célértékeknek a kereslettel való összehangolása érdekében.*
- (7) *Amennyiben az e cikk (4) bekezdésében említett jelentés azt mutatja, hogy a piac nem eléggé fejlett a megfelelő besajtolási kapacitás biztosításához, a Bizottság kiigazíthatja a 18. cikk szerinti hozzájárulásokat, biztosítva ugyanakkor, hogy az érintett szervezeteknek elegendő idejük legyen üzleti terveiknek az újonnan meghatározott kötelezettségekhez való hozzáigazítására.*
- (8) *Az Unió az e fejezet szerinti erőfeszítéseibe bevonhatja a szomszédos országokat azáltal, hogy e fejezet rendelkezéseit beépíti az ezen országokkal kötött megállapodásokba, vagy az e fejezet rendelkezéseit tartalmazó új megállapodásokat hoz létre. E rendelkezések meglévő megállapodásokba történő beépítésekor vagy új megállapodások létrehozásakor a megállapodásnak biztosítania kell, hogy a harmadik országban az e fejezet szerinti projektekre alkalmazandó valamennyi uniós környezetvédelmi, biztonsági és védelmi előírást és követelményt tiszteletben tartsák. A megállapodásban meg kell határozni továbbá a harmadik országra*

vonatkozó további arányos besajtolási célértéket, valamint – a 18. cikkkel összhangban – a harmadik országbeli érintett szervezetek arányos hozzájárulását.

17. cikk

A szén-dioxid-tárolási kapacitásra vonatkozó adatok átláthatósága

- (1) ... [az e rendelet hatálybalépésétől számított 3 hónappal]-ig a tagállamok:
- a) nyilvánosan hozzáférhetővé teszik az azokra a területekre vonatkozó adatokat, ahol a tagállam területén szén-dioxid-tároló létesítése engedélyezhető;
 - b) kötelezik a területükön található, a 94/22/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ 1. cikkének 3. pontjában meghatározott engedéllyel rendelkező szervezeteket, hogy *tájékoztatási célból* nyilvánosan hozzáférhetővé az azon kitermelési helyszínekre vonatkozó összes *nyers* geológiai adatot, amelyeket leállítottak, vagy amelyek leállítását bejelentették az illetékes hatóságnak, *valamint az egyes helyszíneken a szén-dioxid-besajtolás lehetővé tételével kapcsolatos költségek előzetes gazdasági felmérését, az alábbiakra vonatkozó adatokkal együtt:*
 - i. a helyszín alkalmas-e a szén-dioxid fenntartható, biztonságos és tartós besajtolására és tárolására;*
 - ii. rendelkezésre állnak-e vagy kiépíthetők-e olyan szállítási infrastruktúrák és módok, amelyek alkalmasak a szén-dioxid helyszínre történő biztonságos elszállítására;*
 - c) az a) pont alkalmazásában az adatok magukban foglalják legalább az „Iránymutatás a tagállamok számára a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervek aktualizálásához” című bizottsági közleményben *és későbbi frissítéseiben* kért információkat.
- (2) ... [az e rendelet hatálybalépésének napjától számított hat hónappal]-ig és azt követően évente minden tagállam jelentést nyújt be a Bizottságnak, *amelyet nyilvánosan közzé kell tenni és* amelyben ismerteti a következőket:

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 94/22/EK irányelve (1994. május 30.) a szénhidrogének kutatására, feltárására és kitermelésére vonatkozó engedélyek megadásának és felhasználásának feltételeiről (HL L 164., 1994.6.30., 3. o.).

- a) a tagállam területén *vagy más tagállamokkal együttműködésben végrehajtott*, folyamatban lévő szén-dioxid-leválasztási projektek *feltérképezése*, valamint a besajtolási és tárolási kapacitásokra, *illetve szén-dioxid-szállításra* vonatkozó megfelelő igények becslése;
 - b) a tagállam területén folyamatban lévő szén-dioxid-tárolási *és -szállítási* projektek *feltérképezése*, beleértve a 2009/31/EK irányelv szerinti engedélyezés státuszát, valamint a végleges beruházási döntés meghozatalának és az üzembe helyezésnek a várható időpontját;
 - c) az a) és b) pontban említett projektek ösztönzése érdekében *elfogadott és elfogadható* nemzeti támogatási intézkedések.
- ca) a szén-dioxid 2030-ig, valamint adott esetben a 16. cikk (3) bekezdésének megfelelően 2035-ig, 2040-ig és 2050-ig történő leválasztására vonatkozóan meghatározott nemzeti stratégia és célok;*
- cb) a szén-dioxid határokon átnyúló szállítását megkönnyítő megállapodások, beleértve a kétoldalú megállapodásokat is, amelyek célja annak biztosítása, hogy a szén-dioxid leválasztását végző szervezetek hozzáférhessenek egy, a szén-dioxid-szállítására szolgáló biztonságos és megkülönböztetéstől mentes eszközhöz;*
- cc) a folyamatban lévő szén-dioxid-szállítási projektek, valamint a szén-dioxid-szállítási projektek megfelelő leválasztási és tárolási kapacitás biztosításához szükséges jövőbeni kapacitásának becslése;*
- (2a) *A tagállamok, amennyiben a (2) bekezdésben említett jelentés szerint nincs folyamatban szén-dioxid-tárolási projekt a területükön, jelentést készítenek az elkerülhetetlen szén-dioxid-kibocsátással szembesülő ipari ágazatok dekarbonizációjának elősegítésére irányuló tervekről. Ennek magában kell foglalnia a szén-dioxid más tagállamokban található tárolóhelyekre történő határokon átnyúló szállítását, valamint a szén-dioxid-hasznosítási projekteket.*

17a. cikk

Szén-dioxid-szállítási infrastruktúra

- (1) *A 16. cikkben meghatározott célkitűzés elérésének elősegítése érdekében az Unió és tagállamai a kedvezményezett vállalkozásokkal együttműködve biztosítják a szén-*

dioxid-szállítási infrastruktúrába, többek között a határokon átnyúló infrastruktúrába történő szükséges beruházásokat.

- (2) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a tárolóhelyek potenciális használói a termelt és leválasztott szén-dioxid geológiai tárolása céljából hozzáférhessenek a szén-dioxid-szállítóhálózatokhoz és a tárolóhelyekhez.*
- (3) A szén-dioxid-szállítás környezeti hatásának minimalizálása érdekében az Unió, a tagállamok és minden más érintett szereplő arra törekszik, hogy minimálisra csökkentse a szén-dioxid-szállítás iránti igényt.*
- (4) A tagállamok felállíthatnak olyan szervezeteket, illetve támogatást nyújthatnak olyan szervezetek felállításához, amelyek célja szén-dioxid-szállítási hálózatok létrehozása, beleértve az infrastruktúra kiépítését, illetve hajók vagy egyéb szállítóeszközök biztosítását. Az ilyen szervezetek felállításával kapcsolatban legalább két évente felülvizsgálatot kell végezni.*
- (5) ... [az e rendelet hatálybalépésének napjától számított hat hónappal]-ig a Bizottság és a tagállamok közös stratégiát dolgoznak ki az (1) bekezdésben említett infrastruktúra finanszírozására.*

18. cikk

Az engedéllyel rendelkező olaj- és gáztermelők hozzájárulása

- (1) Az Unióban nyersolajat, kőolajtermékeket vagy földgázt értékesítő minden egyes szervezet köteles egyénileg hozzájárulni a 16. cikkben a rendelkezésre álló szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozóan meghatározott uniós szintű célértékhez. Ezeket az egyéni hozzájárulásokat az egyes szervezeteknek az Unión belüli, 2020. január 1. és 2023. december 31. közötti nyersolaj-, kőolajtermék- és földgázértékesítésből való részesedésével arányosan kell kiszámítani, és e hozzájárulásoknak a szén-dioxid geológiai tárolásáról szóló 2009/31/EK irányelvvel összhangban engedélyezett tárolóhelyen 2030-ra a piacon elérhető szén-dioxid-besajtolási kapacitásból kell állniuk.*
- (1a) Az (1) bekezdésben említett szervezeteknek képesnek kell lenniük arra, hogy a rendelkezésre álló szén-dioxid-besajtolási kapacitás uniós szintű célkitűzéséhez való egyéni hozzájárulásukat azáltal teljesítsék, hogy besajtolási kapacitást bocsátanak*

rendelkezésre a 16. cikk (8) bekezdésében említett országokban található tárolókban.

- (1b) A tagállamok megteszik az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy a kibocsátók számára megkönnyítsék a kibocsátás leválasztását, illetve őket erre ösztönözzék, továbbá ösztönözzék a beruházókat a szén-dioxid tárolóhelyekre történő szállításához szükséges infrastruktúra finanszírozására, szükség esetén pedig közvetlenül finanszírozzák a szén-dioxid-tárolási projekteket.*
- (1c) Ha a szén-dioxidot egy adott tagállamban választják le és szállítják, más tagállamokban pedig szállítják és tárolják, a tagállamok koordinálják az (1b) bekezdésben említett intézkedéseket. A Bizottság szén-dioxid-leválasztási és -tárolási (CCS) regionális csoportok létrehozásával biztosítja és segíti elő ezt a koordinációt.*
- (2) Az e rendelet hatálybalépésétől számított három hónapon belül a tagállamok megnevezik az (1) bekezdésben említett szervezeteket és azok kőolaj- és *földgáz-értékesítési* volumenét a 2020. január 1. és 2023. december 31. közötti időszakban, és erről jelentést tesznek a **Bizottságnak**.
- (3) A 17. cikk (2) bekezdése alapján benyújtott jelentések kézhezvételét követően a Bizottság a tagállamokkal és az érdekelt felekkel folytatott konzultáció után meghatározza az *e cikk* (1) bekezdésében említett szervezetek által a szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós célkitűzéshez 2030-ra teljesítendő hozzájárulás arányát.
- (4) A rendelet hatálybalépésétől számított tizenkét hónapon belül az (1) bekezdésben említett szervezetek tervet nyújtanak be a Bizottságnak, amelyben részletezik, hogy miként kívánják 2030-ra teljesíteni a szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós célkitűzéshez való hozzájárulásukat. Ezek a tervek:
- a) megerősítik a szervezetnek az üzembe helyezendő új szén-dioxid-tárolási és -besajtolási kapacitás célmennyiségében kifejezett, 2030-ra teljesítendő hozzájárulását;
 - b) meghatározzák a célmennyiség elérésére szolgáló eszközöket és mérőföldköveket.
- (5) A rendelkezésre álló besajtolási kapacitás célmennyiségének elérése érdekében az (1) bekezdésben említett szervezetek a következők bármelyikét tehetik:

- a) szén-dioxid-tárolási *projektekbe való beruházás vagy azok* kifejlesztése önállóan vagy másokkal együttműködésben;
 - b) megállapodások kötése egyéb, az (1) bekezdésben említett szervezetekkel, *figyelembe véve az Unión belüli regionális tárolási kapacitás bővítésére vonatkozó általános célt*;
 - c) a hozzájárulásuk teljesítése érdekében megállapodások kötése harmadik félként eljáró tárolási, *leválasztási és szállítási* projektfejlesztőkkel vagy beruházókkal.
- (6) ... [a rendelet hatálybalépésének napjától számított két évvel]-ig, majd azt követően évente az (1) bekezdésben említett szervezetek jelentést nyújtanak be *a tagállamok illetékes hatóságainak és a Bizottságnak*, amelyben részletezik a hozzájárulásuk teljesítése terén elért előrehaladást. *A 2009/31/EK irányelvvel összhangban a jelentésnek tartalmaznia kell az újonnan üzembe helyezett tárolókapacitásokra és azok kihasználtságára vonatkozó részletes adatokat, a tervezett besajtolási kapacitások gazdasági megvalósíthatóságának áttekintését, valamint a szén-dioxid-besajtolási célértékek eléréséhez szükséges további intézkedésekkel kapcsolatban a tagállamoknak szóló ajánlásokat.* A Bizottság e jelentéseket nyilvánosságra hozza.
- (6a) *A Bizottság értékeli, hogy az (1) bekezdésben említett szervezetek megfelelnek-e az e fejezetben foglalt követelményeknek. Ezen értékelés során a Bizottság figyelembe veszi a besajtolási helyszínekre történő szén-dioxid-szállítás módozatainak fejlődését, valamint a szén-dioxid-besajtolás iránti kereslet megteremtése érdekében végzett szén-dioxid-leválasztási tevékenységek fejlődését. Ha egy adott besajtolási projekt működőképessé tételéhez szükséges infrastrukturális vagy leválasztási tevékenységek, esetleg mindkettő hiánya miatt egy adott szervezet nem teljesíti az e cikk szerinti kötelezettségeit, a Bizottság egy meghatározott évre csökkentheti ezen szervezet besajtolási kötelezettségét. A csökkentést az annak végrehajtását követő öt éven belül ellensúlyozni kell.*
- (7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 32. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy az alábbiak tekintetében kiegészítse e rendeletet:
- a) az (1) bekezdésben említett szervezetek közötti megállapodásoknak és harmadik felek tárolókapacitásba eszközölt beruházásainak az (5) bekezdés b) és c) pontja

szerinti egyéni hozzájárulásuk teljesítése tekintetében történő figyelembevételére vonatkozó szabályok;

b) a (6) bekezdésben említett jelentések tartalma;

ba) az e rendelet követelményeinek meg nem felelő, az (1) bekezdésben említett szervezetekkel szemben alkalmazható visszatartó erejű és arányos szankciók.

(7b) Az Unió szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó célkitűzéséhez való hozzájárulás érdekében az (1) bekezdésben említett szervezetek jogosultak beszámítani a tárolási projekt egy másik résztvevője projektben való részesedésének megfelelő szén-dioxid-besajtolási kapacitást, amennyiben az adott résztvevő nem tartozik az (1) bekezdés hatálya alá.

18a. cikk

A leválasztott szén-dioxid piacára irányadó szabályozási keret

(1) ... [a rendelet hatálybalépésének napjától számított hat hónappal]-ig a Bizottság iránymutatásokat tesz közzé, amelyekben megadja a szén-dioxid tisztaságának és a szállított mennyiségben megtalálható nyomelemeknek azt a maximális megfelelő szintjét, amelyet egy szervezet meghatározhat egy szén-dioxid-tárolási projektnek az uniós besajtolási kapacitásra vonatkozó célkitűzéshez való hozzájárulása elismertetése érdekében.

(2) ... [az e rendelet hatálybalépésétől számított 2 évvel]-ig a Bizottság a (2) bekezdéssel összhangban értékelést végez, és adott esetben jogalkotási javaslatot nyújt be a szén-dioxid-leválasztási, -hasznosítási, -tárolási és -szállítási piac uniós szintű szabályozási keretének létrehozására a 2009/31/EK irányelvben meghatározott szabályok kiegészítéseként, szabályokat állapítva meg a következőkre vonatkozóan:

a) a szén-dioxid-tárolási és -szállítási hálózathoz való nyílt, tisztességes és megkülönböztetéstől mentes hozzáférés és a hálózat biztonsága;

b) a szén-dioxid hasznosítási vagy tárolási célból történő leválasztásához való nyílt, tisztességes és megkülönböztetéstől mentes hozzáférés;

c) a szén-dioxid-szállítási hálózat működése és más uniós infrastruktúrákkal való összekapcsoltsága;

- d) gazdasági ösztönzők, finanszírozási és pénzügyi támogatási mechanizmusok;
- e) a szén-dioxid tárolására és szállítására vonatkozó specifikációs szabványok;
- f) környezetvédelmi szabványok;
- g) a szén-dioxid származására vonatkozó garanciák;
- h) végrehajtási mechanizmusok.

(2a) A (2) bekezdésben említett jogalkotási javaslat elfogadása előtt a Bizottság értékeli, hogy:

- a) a szén-dioxid-piac működése elegendő hozzáférést biztosít-e a besajtolási kapacitáshoz az elkerülhetetlen szén-dioxid-kibocsátások tekintetében;
- b) a 18. cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségek hatékonyan támogatják-e a szén-dioxid-tárolási piac fejlődését az Unióban.

Amennyiben az e bekezdés szerinti értékelés azt mutatja, hogy a piac nem e rendelet célkitűzéseivel összhangban fejlődik, a Bizottság határozhat úgy, hogy szabályokat vezet be az elkerülhetetlen kibocsátások tekintetében a besajtolási kapacitáshoz való elsőbbségi hozzáférés biztosítására, illetve módosítja ezt a rendeletet a 18. cikk (1) bekezdésében meghatározott kötelezettségek módosítása érdekében.

A Bizottság biztosítja, hogy minden olyan ágazat, amelyben az ipari folyamatok elkerülhetetlen kibocsátással járnak, elegendő hozzáféréssel rendelkezzen a szén-dioxid-besajtolási kapacitáshoz. Amennyiben a Bizottság értékelései azt mutatják, hogy a piac nem e célkitűzésnek megfelelően fejlődik, szabályokat dolgoz ki annak érdekében, hogy az ipari folyamatokból származó elkerülhetetlen kibocsátások tekintetében elsőbbségi hozzáférést biztosítson a szén-dioxid-besajtolási kapacitáshoz.

Az e bekezdés szerinti értékelés megkönnyítése érdekében a Bizottság egy egyértelmű módszertan alapján, amely figyelembe veszi a tudományos bizonyítékokat, az adott időpontban legkorszerűbb releváns technológiákat, a gazdasági megvalósíthatóságot, valamint a megfelelő keresletoldali kibocsátáscsökkentési intézkedéseket, jegyzéket készít azokról az ágazatokról, amelyekben elkerülhetetlenek a nagy méretű ipari létesítmények ipari folyamataiból származó kibocsátások, és amelyek esetében az elérhető legjobb technológiák alkalmazása után további közvetlen kibocsátáscsökkentési lehetőségek nem állnak

rendelkezésre.

IV. fejezet Hozzáférés a piacokhoz

19. cikk

A fenntarthatósághoz és a rezilienciához való hozzájárulás a közbeszerzési eljárások során

- (1) *A közbeszerzésről szóló WTO-megállapodás (GPA) és az Unióra nézve kötelező egyéb nemzetközi megállapodások, valamint az alkalmazandó ágazati jogszabályok, különösen az (EU) 2022/1031 és az (EU) 2022/2560 rendelet sérelme nélkül az ajánlatkérő hatóságok és a közszolgáltató ajánlatkérők az e rendelet 3. cikkében felsorolt nettó zéró technológiák beszerzésére vagy felhasználására vonatkozó szerződések közbeszerzési eljárás keretében történő odaítélését – ideértve különösen az innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzéseket, a kereskedelmi hasznosítást megelőző közbeszerzéseket és az innovatív „nettó zéró” technológiákra vagy más innovatív technológiákra irányuló közbeszerzéseket – a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlatra alapozzák, amely a legjobb, legalább az ajánlat környezeti és társadalmi fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulását magában foglaló ár-minőség arányt tartalmazza, összhangban a 2014/23/EU, a 2014/24/EU vagy a 2014/25/EU irányelvvel* . *Az ajánlatkérő hatóságok és a közszolgáltató ajánlatkérők biztosítják, hogy a közbeszerzési eljárás nyitott, megkülönböztetésmentes és átlátható legyen, lehetővé téve a tisztességes versenyt az összes jogosult beszállító között.*

Amennyiben a nettó zéró technológia nem a szerződés fő tárgyát, hanem annak csak egy részét képezi, és a szerződés érintett részének becsült értéke meghaladja a 2014/23/EU, a 2014/24/EU vagy a 2014/25/EU irányelvben meghatározott küszöbértéket, az ajánlatkérő hatóságok vagy közszolgáltató ajánlatkérők a következők egyikét teszik:

- a) az ajánlat nettó zéró technológiára vonatkozó részét külön részbe vagy részekbe sorolja;*
- b) külön szerződést vagy szerződéseket dolgoz ki a nettó zéró technológiára vonatkozó részre; vagy*
- c) az adott esettől függően a 2014/23/EU, a 2014/24/EU vagy a 2014/25/EU irányelvet, valamint e cikket alkalmazva a fővállalkozót arra kötelezik, hogy*

versenyeztetés útján alvállalkozásba adja az adott nettó zéró technológiai termékek szállítását.

(2) Az ajánlat *környezeti és társadalmi* fenntarthatósághoz ■ való hozzájárulása a következő, objektív, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kumulatív kritériumokon alapul:

- a) az alkalmazandó jogszabályokban foglalt minimumkövetelményeken túlmutató környezeti fenntarthatóság;
- b) amennyiben innovatív megoldás kidolgozására van szükség, a végrehajtási terv hatása és minősége, beleértve a kockázatkezelési intézkedéseket is;
- c) adott esetben az ajánlatnak az energiarendszer integrációjához való hozzájárulása;
- d) az ajánlatnak *a tisztességes bérekhez és munkafeltételekhez való hozzájárulása, beleértve adott esetben a tanulószerveződéses gyakorlati képzések felkínálását, valamint a készségekre, az átképzésre és a továbbképzésre vonatkozó, pontosan meghatározott célkitűzéseket, amelyek a „nettó zéró” ipari ágazatokban a foglalkoztatás vonzerejének növelésére irányulnak.*

(2a) Az ajánlat rezilienciához való hozzájárulása a következő, objektív, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kumulatív kritériumokon alapul:

- a) *adott esetben az ajánlat uniós energiabiztonsághoz való hozzájárulása;*
- b) *az ajánlatnak az Unió rezilienciájához való hozzájárulása, figyelembe véve az ellátás biztonságát, amelyet a 952/2013/EU rendeletnek megfelelően meghatározott, egyetlen beszerzési forrásból származó termékek aránya alapján kell vizsgálni. Az ellátás biztonsága abban az esetben nem tekinthető kielégítőnek, ha az utolsó olyan évben, amelyre vonatkozóan rendelkezésre állnak adatok, egy adott nettó zéró technológia vagy az elsősorban e technológiák előállításához használt alkotóelemek tekintetében az Unión belüli teljes kereslet több mint 50%-át egyetlen forrásból fedezik;*
- c) *adott esetben az innovációhoz való hozzájárulás teljesen új megoldások biztosításával vagy a legkorszerűbb hasonló megoldások továbbfejlesztésével.*

(3) Az ajánlatkérő hatóságok és a közszolgáltató ajánlatkérők a ■ fenntarthatósághoz és a

rezilienciához való hozzájárulást az odaítélési szempontok **legalább** 30%-ának megfelelő súllyal veszik figyelembe **az ajánlat nettó zéró technológiára vonatkozó része tekintetében, mind a fenntarthatósághoz, mind a rezilienciához való hozzájárulást kiegyensúlyozott módon figyelembe véve.**

Az e cikk (2a) bekezdésében említett kritériumok végrehajtásához az ajánlatkérő hatóságok vagy a közszolgáltató ajánlatkérők a 22. cikk (2) bekezdésében említett jegyzékben szereplő legfrissebb adatokra hivatkoznak, az ellátás származási helyét a 952/2013/EU rendeletnek megfelelően kell meghatározni.

- (4) **E cikk (3) bekezdésétől eltérve** az ajánlatkérő hatóság vagy a közszolgáltató ajánlatkérő nem köteles alkalmazni a nettó zéró technológiák fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulásával kapcsolatos szempontokat, amennyiben azok alkalmazása **egyértelműen** arra kötelezné az adott hatóságot vagy ajánlatkérőt, hogy aránytalan költséggel szerezzen be berendezéseket. A költségkülönbségeket **a kapcsolódó szolgáltatások nélkül, csak a berendezés költségeire vonatkozóan kell kiszámítani, és az ajánlatkérő hatóságok vagy közszolgáltató ajánlatkérők abban az esetben vélelmezhetik, hogy azok aránytalan mértékűek, ha meghaladják a 30%-ot egy fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulást nem tartalmazó ajánlathoz képest.** Ez a rendelkezés nem érinti a kirívóan alacsony összegű ajánlatok kizárásának a 2014/24/EU irányelv 69. cikke és a 2014/25/EU irányelv 84. cikke szerinti lehetőségét, az uniós jogszabályok szerinti egyéb odaítélési és kizárási szempontokat, **valamint az ajánlatkérő hatóságok azon előjogát, hogy a 2014/24/EU irányelv 42. cikkével összhangban olyan műszaki leírásokat dolgozzanak ki, amelyek biztosítják, hogy az e cikk (3) bekezdésének alkalmazása ne vezessen olyan nem kompatibilis berendezések beszerzéséhez, amelyeket csak indokolatlanul magas költségekkel lehetne a meglévő berendezésekkel kompatibilissé tenni.**

A Nettó Zéró Európa Platform ajánlásokat adhat ki az Unión belüli ajánlatkérő hatóságok és közszolgáltató ajánlatkérők számára az egyes nettó zéró technológiák piacán fennálló körülmények fényében az aránytalanul magas költségek meghatározásához használható magasabb, megfelelő küszöbértékekre vonatkozóan.

A tagállamok kiigazíthatják a közbeszerzési eljárásokra elkülönített teljes költségvetésüket és a kapcsolódó maximális ajánlati szinteket annak érdekében,

hogy alkalmazkodni tudjanak a nem árjellegű szempontok bevezetéséhez.

(4a) *Az ajánlatkérő hatóságok az e cikk szerinti közbeszerzési eljárásoknál a következő előminősítési feltételeket alkalmazzák:*

- a) az ajánlat nettó zéró technológiára vonatkozó részének legfeljebb 50%-a – a 952/2013/EU rendelettel összhangban meghatározott berendezések pénzügyi értékében mérve – származhat a közbeszerzésről szóló megállapodást alá nem író harmadik országokból;*
- b) az ajánlat nettó zéró technológiára vonatkozó része keretében szállított valamennyi berendezésnek kiberbiztonsági tanúsítvánnyal kell rendelkeznie, amennyiben a berendezésre vonatkozóan létezik uniós vagy nemzeti kiberbiztonsági tanúsítási keretrendszer;*
- c) az ajánlat nettó zéró technológiára vonatkozó részét szállító gazdasági szereplők nem tartozhatnak az (EU) 2022/1031 rendeletben, különösen annak 6. és 8. cikkében meghatározott IPI-intézkedés hatálya alá.*

Amennyiben az említett előminősítési feltételek közbeszerzési eljárás során történő alkalmazása nem eredményez megfelelő ajánlatot, az ajánlatkérő hatóság az e bekezdés a) és c) pontja szerinti előminősítési feltételek alkalmazása nélkül is újraindíthatja az eljárást.

(4b) *A tagállamok nem alkalmazhatnak hátrányos megkülönböztetést vagy indokolatlan eltérő bánásmódot a más tagállamból származó szolgáltatók vagy nettó zéró termékek tekintetében fenntarthatósági és rezilienciával kapcsolatos kritériumok alapján.*

20. cikk

A megújuló energiaforrások alkalmazására irányuló aukciók

(1) *Az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ 4. cikkének és az EUMSZ 107. és 108. cikkének, valamint az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásainak, többek között a közbeszerzésről szóló megállapodásnak és más, az Unióra nézve kötelező nemzetközi megállapodásoknak a sérelme nélkül a*

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).*

tagállamok, a regionális vagy helyi önkormányzatok, a közjogi intézmények vagy az egy vagy több ilyen hatóság, illetve közjogi intézmény által létrehozott szövetségek értékelik az e rendelet 19. cikkének (2) és (2a) bekezdésében említett, a fenntarthatósághoz és a rezilienciához való hozzájárulást, amikor az ajánlatoknak az aukciók keretében történő rangsorolására szolgáló szempontokat kidolgozzák, aminek célja az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott megújuló energiaforrásokból származó energia termelésének vagy fogyasztásának támogatása. ***Ez nem zárja ki, hogy e szervezetek más, nem árjellegű szempontokat is alkalmazzanak.***

- (2) A fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulást az odaítélési szempontok 15–30%-ának megfelelő súllyal kell figyelembe venni, ***kiegyensúlyozottan számba véve mind a fenntarthatósághoz, mind pedig a rezilienciához való hozzájárulást, a 19. cikk (2) bekezdésének a) és b) pontjában foglalt szempontok – adott esetben az uniós jogszabályok értelmében alkalmazandó – nagyobb súlyozása lehetőségének, valamint az állami támogatási szabályokban meghatározott, nem árjellegű szempontokra vonatkozó korlátozásoknak a sérelme nélkül. A fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulás részét képező konkrét, nem árjellegű szempontok kiválasztásakor, kidolgozásakor és végrehajtásakor figyelembe kell venni és hatékonyan kell kezelni a technológiaspecifikus jellemzőket.***
- (3) A tagállamok, a regionális vagy helyi önkormányzatok, a közjogi intézmények vagy az egy vagy több ilyen hatóság, illetve közjogi intézmény által létrehozott szövetségek nem kötelesek alkalmazni a nettó zéró technológiák fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulásával kapcsolatos megfontolásokat, amennyiben azok alkalmazása arra kötelezné ezeket a szervezeteket, hogy olyan berendezést szerezzenek be, amelynek aránytalan költségei vannak ■. A 10%-ot meghaladó költségkülönbségeket az ajánlatkérő hatóságok és a közszolgáltató ajánlatkérők aránytalannak tekinthetik, ***ha a közsféra által a projekthez nyújtott támogatás költségei több mint 15%-kal magasabbak lennének a fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulás nélküli eljáráshoz képest. Ez a bekezdés nem érinti az ajánlatkérő szervek azon előjogát, hogy a 2014/24 irányelv 42. cikkével összhangban műszaki előírásokat fogalmazzanak meg annak biztosítása érdekében, hogy e bekezdés alkalmazása ne vezessen olyan nem kompatibilis berendezések***

beszerzéséhez, amelyek esetében a meglévő berendezésekkel való kompatibilitás biztosítása indokolatlanul magas költségeket igényel.

A tagállamok kiigazíthatják a megújulóenergia-árverésekre elkülönített teljes költségvetésüket, valamint a kapcsolódó maximális ajánlati szinteket annak érdekében, hogy alkalmazkodni tudjanak a nem árjellegű szempontok alkalmazásához.

(3a) A hatóságok az e cikk szerinti árveréseknél a következő előminősítési feltételeket alkalmazzák:

- a) a pályázat nettó zéró technológiára vonatkozó részének legfeljebb 50%-a – a 952/2013/EU rendelettel összhangban meghatározott berendezések pénzügyi értékében mérve – származhat a közbeszerzésről szóló megállapodást alá nem író országokból;*
- b) a pályázat nettó zéró technológiára vonatkozó része keretében szállított valamennyi berendezésnek kiberbiztonsági tanúsítvánnyal kell rendelkeznie, amennyiben a berendezésre vonatkozóan létezik európai vagy nemzeti kiberbiztonsági tanúsítási keretrendszer;*
- c) a pályázat nettó zéró technológiára vonatkozó részét szállító gazdasági szereplők nem tartoznak az (EU) 2022/1031 rendeletben, különösen annak 6. és 8. cikkében meghatározott IPI-intézkedés hatálya alá.*

Amennyiben az említett előminősítési feltételek árverésen való alkalmazása nem eredményez megfelelő ajánlatot, az ajánlatkérő szerv az a) és c) pont szerinti előminősítési feltételek alkalmazása nélkül is újraindíthatja az árverést.

20a. cikk

A Bizottság iránymutatása

(1) A Bizottság ... [e rendelet hatálybalépésétől számított 6 hónap]-ig egyértelmű iránymutatást ad a 20. cikkel együttesen értelmezett 19. cikk konkrét végrehajtására vonatkozóan, az alábbiak biztosításával:

- a) a megújulóenergia-árverésekre vonatkozó lehetséges konkrét és technológia-specifikus, nem árjellegű szempontok jegyzéke, amely különbséget tesz a versenyztetéses ajánlattételi eljárásokhoz illeszkedő nem árjellegű*

szempontok és a megújulóenergia-árveréseken előminősítési követelményként alkalmazható nem árjellegű szempontok között;

- b) az ajánlat 19. cikk (2) bekezdésének a) és d) pontjában említett környezeti és társadalmi fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulásának elbírálására szolgáló módszertan;*
- c) a 20. cikk (3) bekezdésében említett költségkülönbségek elbírálásának módszertana.*

- (2) A Bizottság értékeli az e rendelet nem árjellegű szempontjainak hozzájárulását azzal a céllal, hogy ösztönözze a 2030-ig és 2050-ig elérendő uniós energia- és éghajlatpolitikai célok eléréséhez szükséges innovációt, és ... [az e rendelet hatálybalépésének napjától számított két évvel]-ig jelentést tesz az Európai Parlamentnek. A Bizottság szükség esetén módosítja a nem árjellegű szempontok hozzájárulását az uniós gyártás előmozdítása, a magas szintű környezetvédelmi és fenntarthatósági normák biztosítása, az értékláncok Unió-szerte való fejlesztése és az uniós vállalkozások globális versenyképességének fokozása érdekében.*

20b. cikk

Kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés és innovatív kereskedelmi megoldásokra irányuló közbeszerzés

- (1) A tagállamok a nemzeti energia- és klímaterveik végrehajtása keretében a kereskedelmi hasznosítás előtt álló innovatív nettó zéró technológiákra vonatkozó, kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzéseket és a kereskedelmi forgalomban lévő innovatív nettó zéró technológiákra vonatkozó közbeszerzéseket igyekeznek alkalmazni. A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések és a közbeszerzések egyaránt kiegészíthetők uniós szintű finanszírozással a közös kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések vagy a közbeszerzések kapcsán a tagállamokban meglévő uniós programok keretében.*
- (2) A nemzeti energia- és klímatervek, azok frissítései és a nemzeti energia- és klímatervekről szóló eredményjelentések részletesen meghatározzák a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések és innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzések ütemezését és célkitűzéseit. A Nettó Zéró Európa Platform ajánlásokat készít a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzések vagy az*

innovatív megoldásokra irányuló közbeszerzések kidolgozásával kapcsolatban.

21. cikk

Az állami beavatkozás egyéb formái

- (1) Az **EUMSZ** 107. és 108. cikkének, valamint az (EU) 2018/2001 irányelv¹ 4. cikkének sérelme nélkül és az Unió nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban **az e rendelet 3a. cikkének (1) bekezdésében** felsorolt nettó zéró technológiát tartalmazó végtermékek vásárlását ösztönző, háztartásokra, vállalkozásokra vagy fogyasztókra irányuló támogatási programok létrehozásáról szóló döntések meghozatalakor a tagállamok, a regionális vagy helyi önkormányzatok, a közjogi intézmények, illetve az egy vagy több ilyen hatóság vagy közjogi intézmény által létrehozott szövetségek ezeket a programokat úgy alakítják ki, hogy azok arányos kiegészítő pénzügyi ellentételezés biztosításával előmozdítsák az **e rendelet** 19. cikkének (2) bekezdése értelmében a fenntarthatósághoz és rezilienciához jelentős mértékben hozzájáruló nettó zéró technológiát tartalmazó végtermékek kedvezményezetttek általi megvásárlását.
- (2) A hatóságok által az (1) bekezdéssel összhangban nyújtott kiegészítő pénzügyi ellentételezés a 19. cikk (2) bekezdésének b), c) és d) pontjában, **valamint a 19. cikk (2a) bekezdésében** említett szempontok alkalmazása miatt nem haladhatja meg a nettó zéró technológiákat tartalmazó végtermék fogyasztói költségének 5%-át, **kivéve az energiaszegénységben élő polgárokat célzó rendszereket, amelyek esetében a határérték 15%.**
- (3) Az (1) bekezdés hatálya alá tartozó programok kidolgozásakor és végrehajtásakor a hatóságnak nyílt, megkülönböztetésmentes és átlátható folyamatra kell támaszkodnia a piacon elérhető termékek fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulásának értékelése céljából. Bármely, nettó zéró technológiát tartalmazó végtermék esetében bármikor lehet kérelmezni a programhoz való csatlakozást. A hatóság meghatározza azt a minimális pontszámot, amelyet a támogatási program szerinti kiegészítő pénzügyi ellentételezésre jogosult termékeknek el kell érniük.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról.

- (4) A tagállamok egy szabadon hozzáférhető internetes oldalon közzéteszik a 21. cikk (1) bekezdése szerinti programokkal kapcsolatos valamennyi információt minden egyes releváns nettó zéró technológiai termékre vonatkozóan.

22. cikk

A piacra jutással kapcsolatos kezdeményezések összehangolása

- (1) A Bizottság ... *[e rendelet hatálybalépésétől számított 12 hónap]-ig a 34. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően végrehajtási jogi aktust fogad el, hogy a hatályos jogi aktusok hasonló rendelkezéseivel összhangban meghatározza a 19., 20. és 21. cikkben említett állami beavatkozási formák hatálya alá tartozó, rendelkezésre álló termékek rezilienciához és fenntarthatósághoz való hozzájárulásának értékelésére szolgáló kritériumokat, valamint megállapítsa a 19. cikk (4) bekezdésében meghatározott eltérések kritériumait. A Bizottság figyelembe veszi a kkv-k sajátos körülményeit.*
- (1a) *Amennyiben az egyéb uniós jogszabályok alapján meghatározott különböző odaítélési és fenntarthatósági kritériumok között ellentmondás áll fenn, a Bizottság iránymutatást ad arról, hogy hogyan férnek meg egymás mellett ezek a rendelkezések. A Bizottság félévente felülvizsgálja és szükség esetén frissíti iránymutatását.*
- (2) A Bizottság rendelkezésre bocsátja és rendszeresen frissíti a 3. cikkben felsorolt *valamennyi* nettó zéró technológiát tartalmazó végtermék jegyzékét, a különböző harmadik országokból származó uniós kínálatnak az utolsó olyan évben elért részaránya szerinti bontásban, amelyre vonatkozóan adatok állnak rendelkezésre. *A Bizottság és a Nettó Zéró Európa Platform e célból konzultál az iparági érdek felek szövetségeivel és az iparági szereplőkkel.*
- (3) A Nettó Zéró Európa Platform megvitatja a tagállamok által a 19. és 21. cikk végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, és megosztja a bevált gyakorlatokat, többek között a fenntarthatósághoz és rezilienciához való hozzájárulást meghatározó kritériumoknak a közbeszerzésben történő gyakorlati alkalmazása, illetve a nettó zéró technológiákat tartalmazó végtermékek vásárlását ösztönző programok tekintetében.

V. fejezet

A minőségi munkahelyek létrehozásához szükséges készségek fejlesztése

23. cikk

Európai nettó zéró ipari akadémiák

- (1) A **23a. cikkben említett feltérképezés alapján** a Bizottság – többek között magvető finanszírozás biztosítása révén – támogatja a **nettó zéró technológiák szakértői hálózataként működő** európai nettó zéró ipari akadémiák létrehozását, amelyek célja:
- a) képzési programok, tartalmak, valamint tanulási és képzési anyagok kidolgozása a nettó zéró technológiák kifejlesztésével, előállításával, telepítésével, üzembe helyezésével, üzemeltetésével, karbantartásával és újrahasznosításával, valamint a nyersanyagokkal kapcsolatos képzéshez és oktatáshoz, valamint az e rendelet II. fejezetében említett engedélyek kiadására illetékes hatóságok és az e rendelet IV. fejezetében említett ajánlatkérő hatóságok kapacitásainak támogatásához;
 - aa) *annak biztosítása, hogy a kidolgozott tanulási programok megkönnyítsék a transzverzális kompetenciák elsajátítását és megerősítését az egy adott technológiára vagy ágazatra jellemző készségeken túl annak érdekében, hogy megkönnyítsék a kompetenciák egyik iparágról a másokra történő adaptálását, lehetővé téve a tanulók számára, hogy mobilisak legyenek, és alkalmazkodni tudjanak a munkaerőpiacon és azon túl állandóan változó helyzethez;*
 - ab) *annak biztosítása, hogy a tanulási programok releváns és hozzáférhető, naprakész információkat és képzéseket tartalmazzanak az egészségvédelmi és biztonsági kérdésekről, valamint releváns információkat a munkavállalók jogairól és munkakörülményeiről;*
 - ac) *törekvés arra, hogy a megalakulásukat követő három éven belül akadémiánként 100 000 tanuló képzését és oktatását tegyék lehetővé az egész életen át tartó szakmai tanulás és továbbképzés vagy átképzés ösztönzése révén, többek között tanulószereződéses gyakorlati képzések, mentori programok, valamint rövid és hosszú távú képzési programok keretében;*
 - b) a tanulási programok, tartalmak és anyagok tagállami oktatási és képzési szolgáltatók, *például az egyetemek, a kutatóegyetemek, az alkalmazott tudományok egyetemei és az egyetemi szövetségek, az ezt nyújtó vállalkozások,*

köztük a kkv-k, az induló innovatív vállalkozások és a szociális vállalkozások, a szociális partnerek és az oktatók képzése általi felhasználásának lehetővé tétele és előmozdítása;

- ba) mechanizmusok kidolgozása a tagállamokban és adott esetben az uniós kutatási és innovációs programokhoz, például a Horizont Európa és a Digitális Európa programhoz társult országokban az oktatási és képzési szolgáltatók által kínált képzés minőségének biztosítására, az európai nettó zéró ipari akadémiák tanulási programjai, tartalmi és anyagai alapján;*
- bb) hozzájárulás az Unió egyidejű újraiparosítására és szén-dioxid-mentesítésére irányuló hosszú távú célkitűzéshez, valamint hozzájárulás a nyitott stratégiai autonómiájához, továbbá az uniós gyártású nettó zéró technológiák és a képzett munkavállalók iránti igény kezelése;*
- c) tanúsítványok, többek között mikrotanúsítványok kidolgozása és bevezetése a megszerzett készségek **elismerésének** megkönnyítése, a munkahelyek és **iparágak** közötti átvihetőség fokozása és a munkaerő határokon átnyúló mobilitásának **megkönnyítése**, valamint a releváns **minőségi** munkahelyekhez való, olyan eszközök révén történő hozzárendelés előmozdítása érdekében, mint az Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES) hálózata és az EURAXESS.*

- (2) *Az európai nettó zéró ipari akadémiáknak fel kell lépniük a nemi sztereotípiák ellen, és **elő kell mozdítaniuk a tanulási tartalmakhoz való egyenlő hozzáférést mindenki számára, különös figyelmet fordítva arra, hogy több nőt és fiatalot aktivizáljanak, különösen** a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülőket (**NEET-fiatalok**), az időseket, az olyan szakmákban dolgozó munkavállalókat, amelyeket a megszűnés veszélye fenyeget, vagy amelyek tartalmát és feladatait az új technológiák nagymértékben átalakítják, továbbá az átmeneti régiókban dolgozó embereket. Az európai nettó zéró ipari akadémiák előmozdítják a sokszínűséget és a fogyatékossgal élők, a migránsok és a kiszolgáltatott helyzetben lévők befogadását. .*

23a. cikk

Az európai nettó zéró ipari akadémiák létrehozása és irányítása

Egy feltérképezés során az ipari átalakulás és a dekarbonizáció szükségletei alapján

azonosítani kell a kulcsfontosságú iparágakban és a nettó zéró iparágakban tapasztalható munkaerő- és szakemberhiányt, és értékelni kell az ilyen technológiákhoz kapcsolódó képzési lehetőségekhez való nemzeti szintű hozzáférést.

A feltérképezésnek elemeznie kell az ilyen hiányok kiváltó okait, különösen azokat, amelyek az állásajánlatok minőségével kapcsolatosak, ezáltal felmérve, hogy szükség van-e további intézkedésekre annak érdekében, hogy egyes iparágakban több munkavállalót vonzzanak minden képzettségi szinthez.

Amennyiben a feltérképezés alapján megállapítást nyer, hogy egy stratégiai fontosságú nettó zéró technológiában kritikus szintű szakemberhiány áll fenn, a Bizottság pályázati felhívást tesz közzé az európai nettó zéró ipari akadémiák létrehozására.

A nettó zéró ipari akadémiák tagjai több szereplőből állnak, például olyan iparágakból, amelyekben a nettó zéró technológiák alkalmazása kulcsfontosságú az értékláncaikban, az oktatási és képzési szolgáltatókból, a szociális partnerekből és a vállalkozásokból, köztük a kkv-kból. A tagság összetételének lehetőség szerint törekednie kell a tagállamok közötti földrajzi egyensúlyra, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az európai nettó zéró ipari akadémiák által kidolgozott tanulási tartalom különböző nyelveken rendelkezésre álljon annak érdekében, hogy a tanulási programokhoz a lehető legtöbb tanuló férhessen hozzá, különösen a legkiszolgáltatottabb csoportok körében.

A 2024. január 1. és 2027. december 31. közötti időszakra az európai nettó zéró ipari akadémiák létrehozására és működésére folyó árakon legalább 102 000 000 EUR-s pénzügyi keretösszeget kell rendelkezésre bocsátani. A tagállamok felhasználják a vonatkozó uniós alapokat, különösen az ESZA+-t az akadémiák tanulási tartalmának hatékony bevezetése érdekében, és tájékoztatják a Bizottságot az e cél elérésére elkülönített uniós források összegéről.

Három évvel létrehozásuk után az európai nettó zéró ipari akadémiáknak pénzügyi szempontból fenntarthatóvá kell válniuk azáltal, hogy a magánszektortól pénzügyi hozzájárulást kapnak.

A 28. cikk (1) bekezdése alapján létrehozott Nettó Zéró Európa Platform nyomon követi az európai nettó zéró ipari akadémiák munkáját, és 2026. december 31-ig jelentést tesz közzé tanulási programjaik bevezetéséről.

A Bizottság a hatálybalépést követően haladéktalanul elindítja a feltérképezési folyamatot, és

közzéteszi az első pályázati felhívást az európai nettó zéró ipari akadémiák létrehozására, amelyek hasznosíthatják az érintett szereplők és a tagállamok meglévő munkáját és projektjeit.

[2024. december 31.]-ig létre kell hozni az európai nettó zéró ipari akadémiákat.

[2025. december 31.]-ig az európai nettó zéró ipari akadémiák megkezdik az induló tanulási tartalmak biztosítását és terjesztését. A tanulási tartalom bevezetési szakaszában különös figyelmet kell fordítani az ipari átalakulás alatt álló régiókra, a kritikus szakemberhiánnyal küzdő régiókra, illetve a magas munkanélküliségi ráta által jellemzett régiókra, különös tekintettel az ifjúsági munkanélküliségre.

24. cikk

Szabályozott szakmák a nettó zéró iparágakban és a szakmai képesítések elismerése

- (1) A tagállamok 2024. december 31-ig, majd azt követően két évente megállapítják, hogy az európai nettó zéró ipari akadémiák által kidolgozott tanulási programok egyenértékűek-e a fogadó tagállam által az adott szakmához tartozó, a nettó zéró ipar, valamint *egyidejűleg az újraiparosítás és a dekarbonizáció számára különös jelentőséggel bíró, szabályozott tevékenységekhez való hozzáféréshez szükséges egyedi képesítésekkel, a szükséges képesítések összehangolása érdekében, mind a műszaki, mind a tudományos képesítések tekintetében.* A tagállamok biztosítják, hogy az értékelések eredményei nyilvánosak és online könnyen hozzáférhetőek legyenek. *Abban az esetben, ha a tanulási programok nem tekinthetők egyenértékűnek a fogadó tagállam által a szabályozott tevékenységekhez való hozzáféréshez szükséges képesítésekkel, az adott tagállam ismerteti a Bizottsággal a különbségeket, és meghatározza, hogy hogyan lehet elérni az egyenértékűséget.*
- (2) Amennyiben egy tagállam az e cikk első bekezdésében leírtak szerinti megfelelést állapít meg, *a nemzeti joggal és gyakorlattal összhangban biztosítania kell* az oktatási és képzési szolgáltatók által az akadémiák keretében kidolgozott tanulási programok alapján kiadott tanúsítványok elismerésének megkönnyítését a 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ III. címének I. fejezete alapján, amennyiben az ilyen tanúsítvány birtokosa a 2005/36/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/36/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a szakmai képesítések elismeréséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 255., 2005.9.30., 22. o.).

értelmében vett, a nettó zéró ipar számára különösen fontos szabályozott szakmához való hozzáférést kér a tanúsítványnak az előírt képesítés megszerzését tanúsító tanúsítványként történő elfogadása révén.

- (3) Valamely, a nettó zéró ipar szempontjából különösen fontos szakmához való hozzáférésnek a 2005/36/EK irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében történő szabályozása esetén a tagállamok az adott szakma gyakorlásához szükséges minimális ismeretek, készségek és kompetenciák közös készletének kialakításán dolgoznak azzal a céllal, hogy a 2005/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 49a. cikkének (1) bekezdésével összhangban közös képzési keretet hozzanak létre a képesítések feltétel nélküli elismerésének lehetővé tétele érdekében. A nettó zéró ipari platform a 2005/36/EK irányelv 49a. cikkének (3) bekezdésében említett javaslatokat is benyújthat.

25. cikk

A Nettó Zéró Európa Platform és a készségek

A 28. cikkben említett Nettó Zéró Európa Platform *a nemzeti oktatási és szakképzési rendszerek meglévő struktúráira építve* a következő feladatok révén támogatja a készségek rendelkezésre állását és bevezetését a nettó zéró technológiák terén, valamint a II. és IV. fejezetben említett illetékes hatóságok és ajánlatkérő hatóságok számára:

1. segíti a Bizottságot a nettó zéró technológiához szükséges készségekkel rendelkező munkaerő keresletének és kínálatának, valamint a megfelelő oktatási és képzési lehetőségek rendelkezésre állásának és elterjesztésének értékelésében, folyamatos nyomon követésében és előrejelzésében, és adott esetben információt nyújt az európai nettó zéró ipari akadémiák tevékenységeihez;
2. *a tagállamok és a nemzeti hatóságok által a 31. cikk (2) bekezdésének megfelelően szolgáltatott adatok alapján* nyomon követi az európai nettó zéró ipari akadémiák tevékenységét, *információkat gyűjt arra vonatkozóan, hogy hányan vettek részt az akadémiák által kidolgozott tanulási programokban, és ipari ágazatok, nem, életkor, iskolai végzettség és képesítési szintek szerint bontott adatokat szolgáltat,* szinergiákat mozdít elő más nemzeti és uniós készségfejlesztési kezdeményezésekkel és projektekkel, és áttekintést biztosít, *a sokszínű munkaerő vonzása érdekében, többek között célzott kommunikációs kampányok révén;*

3. támogatja az érdekelt felek – többek között az ipar, a vállalkozások, **többek között a kkv-k, az induló innovatív vállalkozások és a szociális vállalkozások**, a szociális partnerek, valamint az oktatási és képzési szolgáltatók, **például az egyetemek, a kutatóegyetemek, az alkalmazott tudományok egyetemei és az egyetemi szövetségek** – mozgósítását az európai nettó zéró ipari akadémiák által kidolgozott tanulási programok bevezetése érdekében;
4. a készségek elismerésének, valamint a készségek és a munkahelyek összehangolásának előmozdítása érdekében segítséget nyújt a tagállamokban a nettó zéró ipari akadémiák tanulmányi tanúsítványainak bevezetéséhez és elismeréséhez, többek között azáltal, hogy az Európai Unió munkaerőpiacán előmozdítja a tanúsítványok érvényességét és elfogadását, **és hangsúlyt fektet a hosszú távú képzési programokra és a fizetett tanulószervezéses gyakorlati képzésekre;**
 - 4a. **figyelemmel kíséri a tanulmányi tanúsítványok bevezetésének és elismerésének végrehajtását, és hozzájárul a megoldások biztosításához, amennyiben az elismerés megtagadásának eseteit észlelik;**
5. az átláthatóság, továbbá a munkahelyek közötti és a belső piaci határokon átnyúló mobilitás előmozdítása érdekében elősegíti az olyan európai foglalkozási profilok kidolgozását, amelyek a nettó zéró technológiákkal összefüggő kulcsfontosságú szakmák közös tudás-, készség- és kompetenciakészletéből állnak, többek között a nettó zéró ipari akadémiák által kidolgozott tanulási programok alapján, és adott esetben a készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások európai osztályozása (ESCO) által biztosított terminológia felhasználásával;
6. előmozdítja a **szakmai előmeneteli kilátásokat és a minőségi munkakörülményeket, beleértve a méltányos és megfelelő béreket** a nettó zéró technológiai iparágakban, **valamint a műszaki oktatás vonzerejét, a fiatalok, a nők, az idősek és a hátrányos helyzetűek munkaerőpiaci integrációját** a nettó zéró technológiai iparágakban, továbbá a szakképzett munkaerő harmadik országokból történő vonzását **olyan eszközökkel, mint az európai kék kártya**, és ezáltal diverzifikáltabb munkaerőt ér el;
- 6a. **Unió-szerte ösztönzi és támogatja a munkavállalói mobilitást, és az EURES-hálózaton keresztül közzéteszi az üres álláshelyeket;**

7. a nettó zéró technológiákhoz szükséges, rendelkezésre álló készségek növelése érdekében elősegíti a tagállamok közötti *és a magánszektoron belüli* szorosabb koordinációt és a bevált gyakorlatok cseréjét többek között azáltal, hogy hozzájárul a harmadik országokból származó új tehetségek vonzására irányuló uniós és tagállami szakpolitikákhoz *minden végzettségi szinten*.

VI. fejezet

Innováció

26. cikk

Nettó zéró szabályozói tesztkörnyezetek

- (-1) *A tagállamok ... [e rendelet hatálybalépésétől számított 3 hónap]-ig kijelölnek vagy létrehozhatnak egy, a nettó zéró szabályozói tesztkörnyezetekért felelős illetékes nemzeti hatóságot. Ez a hatóság az egyedüli kapcsolattartó pont minden olyan szervezetcsoporthoz számára, amely e cikk értelmében nettó zéró szabályozói tesztkörnyezet létrehozását kívánja kérni.*
- (1) A tagállamok – *adott esetben a helyi és regionális hatóságokkal és más tagállamokkal együtt* – saját kezdeményezésükre nettó zéró szabályozói tesztkörnyezeteket hozhatnak létre, amelyek lehetővé teszik az innovatív nettó zéró technológiák *és más innovatív technológiák* korlátozott ideig, ellenőrzött valós környezetben történő fejlesztését, tesztelését és validálását azok forgalomba hozatala vagy üzembe helyezése előtt, ezáltal gyarapítva a szabályozói ismereteket, valamint segítve az ezzel kapcsolatos potenciális léptékváltást és szélesebb körű bevezetést. A tagállamok a (4) bekezdés a) pontjában említett jogosultsági és kiválasztási kritériumoknak megfelelő és az illetékes hatóságok által a (4) bekezdés b) pontjában említett kiválasztási eljárást követően kiválasztott, innovatív nettó zéró *technológiákat és más innovatív technológiákat* fejlesztő vállalatok kérésére *az iparral és a kutatóintézetekkel, valamint adott esetben a szociális partnerekkel és a civil társadalommal szoros együttműködésben* az (1) bekezdéssel összhangban nettó zéró szabályozói tesztkörnyezetet hozhatnak létre.
- (2) Az e rendelet szerinti nettó zéró szabályozói tesztkörnyezet létrehozásának és működtetésének módozatait és feltételeit *a 34. cikk (3) bekezdésében* említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően végrehajtási jogi aktusok útján kell elfogadni. A módozatoknak és feltételeknek a lehető legnagyobb mértékben

rugalmasságot kell biztosítaniuk az illetékes nemzeti hatóságok számára a nettó zéró szabályozói tesztkörnyezet létrehozásában és működtetésében, elő kell mozdítaniuk az innovációt és a szabályozói ismereteket, és különösen figyelembe kell venniük a részt vevő kkv-k és az induló innovatív vállalkozások sajátos körülményeit és kapacitásait. Az **e** bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusok közös alapelveket tartalmaznak a következő területekre vonatkozóan:

- a) a nettó zéró szabályozói tesztkörnyezetekben való részvételre való jogosultság és kiválasztás;
- b) a nettó zéró szabályozói tesztkörnyezetek kérelmezésére, az azokban való részvételre, azok nyomon követésére, az azokból való kilépésre és az azok megszüntetésére vonatkozó eljárás, beleértve a tesztkörnyezeti projekttervet és a kilépési jelentést;
- c) a résztvevőkre vonatkozó feltételek.

(3) A nettó zéró szabályozói tesztkörnyezetben való részvétel nem érinti a **szabályozói** tesztkörnyezetet felügyelő hatóságok felügyeleti és korrekciós hatásköreit. Az innovatív nettó zéró **technológiák és más innovatív** technológiák tesztelése, fejlesztése és validálása az illetékes hatóságok közvetlen felügyelete és irányítása mellett történik. Az illetékes hatóságok a vonatkozó jogszabályok keretein belül rugalmasan gyakorolják felügyeleti hatásköreiket, aminek során kiigazítják a meglévő szabályozási gyakorlatokat és gyakorolják mérlegelési jogkörüket, amikor konkrét, nettó zéró szabályozói tesztkörnyezettel kapcsolatos projektekre vonatkozó jogi rendelkezéseket hajtanak végre és érvényesítenek, azzal a céllal, hogy felszámolják az akadályokat, enyhítsék a szabályozási terheket, csökkentsék a szabályozási bizonytalanságot és támogassák a nettó zéró technológiákkal kapcsolatos innovációt.

(4) Amennyiben az e cikkben rögzített célkitűzés megvalósítása szempontjából releváns, az illetékes hatóságok mérlegelik, hogy a vonatkozó uniós vagy nemzeti jog által megengedett mértékben eltéréseket vagy mentességeket engedélyezzenek. Az illetékes hatóságok biztosítják, hogy a tesztkörnyezeti projektterv biztosítsa az uniós és nemzeti jogszabályok fő célkitűzéseinek és alapvető követelményeinek tiszteletben tartását. Az illetékes hatóságok gondoskodnak arról, hogy az innovatív nettó zéró **technológiák és más innovatív** technológiák fejlesztése és tesztelése során azonosított, az egészséget, a biztonságot vagy a környezetet érintő jelentős kockázatokat

nyilvánosan közöljék, és elrendeljék a fejlesztési és tesztelési folyamat azonnali felfüggesztését mindaddig, amíg a szóban forgó kockázatot nem sikerül csökkenteni. Amennyiben az illetékes hatóságok úgy ítélik meg, hogy a tervezett projekt rendkívüli kockázatot jelent a munkavállalók, az általános lakosság vagy a környezet egészségére és biztonságára, különösen azért, mert rendkívül mérgező anyagokkal végzett vizsgálathoz, fejlesztéshez vagy validáláshoz kapcsolódik, a **szabályozói** tesztkörnyezeti projekttervet csak akkor hagyják jóvá, ha meggyőződtek arról, hogy az azonosított rendkívüli kockázattal arányos, megfelelő biztosítékokat vezettek be.

- (5) Feltéve, hogy a résztvevő/résztvevők tiszteletben tartja/tartják az e cikkel összhangban és a (2) bekezdésben említettek szerint kiadott, tesztkörnyezeti projekttervet és részvételi feltételeket, és jóhiszeműen követik a hatóságok által adott iránymutatást, a szabályozói tesztkörnyezetben felügyelt nettó zéró technológiákra vonatkozó uniós vagy tagállami jogszabályok megsértése esetén a hatóságok nem szabhatnak ki közigazgatási bírságot vagy egyéb szankciót.
- (6) Az innovatív nettó zéró szabályozói tesztkörnyezetben részt vevők a felelősségvállalásra alkalmazandó uniós és tagállami jogszabályok értelmében továbbra is felelősséggel tartoznak a szabályozói tesztkörnyezetben végzett tesztelés következtében harmadik feleknek okozott károkért.
- (7) A nettó zéró szabályozói tesztkörnyezet működtetésének időtartama az illetékes nemzeti hatóság beleegyezésével ugyanezen eljárás révén meghosszabbítható.
- (8) A nettó zéró szabályozói tesztkörnyezeteket úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy azok adott esetben elősegítsék az illetékes nemzeti hatóságok közötti, határokon átnyúló együttműködést. Azok a tagállamok, amelyek nettó zéró szabályozói tesztkörnyezetet hoztak létre, összehangolják tevékenységeiket, és a Nettó Zéró Európa Platform keretében együttműködnek, hogy megosszák egymással a releváns információkat. Évente jelentést tesznek a Bizottságnak a szabályozói tesztkörnyezetek végrehajtásának eredményeiről, beleértve a bevált gyakorlatokat, a levont tanulságokat és a tesztkörnyezetek kialakítására vonatkozó ajánlásokat, valamint adott esetben az e rendeletnek és más uniós jogszabályoknak a szabályozói tesztkörnyezetben, a tesztkörnyezet céljához igazított módon való alkalmazását.

26a. cikk

Innováció a versenyképesség és a dekarbonizáció érdekében

Az e szakaszban szereplő intézkedések célja, hogy felgyorsítsák az energiatechnológiákkal kapcsolatos innovációt az Unión belül annak érdekében, hogy felgyorsítsák e technológiák telepítését az Unió dekarbonizációs erőfeszítéseinek előmozdítása érdekében, valamint hogy növeljék az Unió nettó zéró iparának globális versenyképességét az Unió nyílt stratégiai autonómiájának biztosítása érdekében azáltal, hogy növelik az említett technológiák exportját és a hazai kínálatot.

26b. cikk

Az innováció elve

A Bizottság – a Szerződések szerinti hatásköreinek sérelme nélkül és a minőségi jogalkotásra vonatkozó, 2021. november 3-i iránymutatásokkal összhangban – az új uniós jogi aktusok előkészítése, valamint a meglévő uniós jogi aktusok felülvizsgálata és átdolgozása során a „Megújított európai kutatási és innovációs menetrend – Esély Európának a jövője alakítására” című, 2018. május 15-i bizottsági közleményben leírt innováció elvét alkalmazza annak biztosítása érdekében, hogy a belső piac szabályozási kerete elősegítse és támogassa az innovációt.

26c. cikk

A SET-tervtanács

- (1) A 26d. cikkben említett SET-terv létrehozása és végrehajtása céljából a Bizottság létrehozza a SET-tervtanácsot. A SET-tervtanács felel a stratégiai irányításért, valamint a SET-tervre és annak végrehajtására vonatkozó általános döntésekért, beleértve a beépítendő technológiákra vonatkozó döntést is.*
- (2) A SET-tervtanács a tagállamokból és a Bizottságból áll. Az elnöki tisztséget a Bizottság egyik képviselője tölti be. Ez magában foglalja az ipar és a kutatás szereplőinek strukturális és állandó bevonását.*
- (3) Minden tagállam magas szintű képviselőt jelöl ki a SET-tervtanácsba. Amennyiben az a funkció és a szakértelem szempontjából releváns, egy tagállam egynél több képviselővel is rendelkezhet a SET-tervtanács munkájával összefüggő különböző feladatokkal kapcsolatban. A SET-tervtanács minden tagja mellé póttagot kell kinevezni.*
- (4) A Bizottság javaslata alapján a SET-tervtanács a tagok egyszerű többségével fogadja el eljárási szabályzatát.*

- (5) *A SET-tervtanács rendszeres időközönként ülésezik, hogy biztosítsa az e rendeletben meghatározott feladatainak hatékony ellátását. Szükség esetén a SET-tervtanács a Bizottságnak vagy a tagok egyszerű többségének indokolt kérésére is ülésezik.*
- (6) *A Bizottság egy technikai és logisztikai támogatást nyújtó végrehajtó titkárság közreműködésével is segítséget nyújt a SET-tervtanácsnak.*
- (7) *A SET-tervtanács létrehozhat olyan állandó vagy ideiglenes alcsoportokat, amelyek konkrét kérdésekkel és feladatokkal foglalkoznak.*
- (8) *A SET-tervtanács meghívja az Európai Parlament képviselőit, hogy megfigyelőként vegyenek részt az ülésein, többek között a (7) bekezdésben említett állandó vagy ideiglenes alcsoportok ülésein.*
- (9) *Adott esetben a SET-tervtanács vagy a Bizottság szakértőket és más harmadik feleket is meghívhat a SET-tervtanács és az alcsoportok üléseire, vagy írásbeli észrevételek benyújtására kérheti fel őket.*
- (10) *A SET-tervtanács meghozza a szükséges intézkedéseket a bizalmas és az érzékeny üzleti adatok biztonságos kezelésének és feldolgozásának biztosítása érdekében.*
- (11) *A SET-tervtanács mindent megtesz annak érdekében, hogy konszenzusra jusson.*

26d. cikk

Stratégiai energiatechnológiai terv (SET-terv)

- (1) *A 26c. cikkben említett SET-tervtanács [e rendelet hatálybalépésétől számított 3 hónap]-ig létrehozza a stratégiai energiatechnológiai tervet (SET-terv). A SET-terv célja, hogy uniós, nemzeti és szubnacionális szinten biztosítsa a különböző finanszírozási rendszerekre és forrásokra való összpontosítást és az azok közötti koordinációt, támogassa az éghajlat-semleges energiatechnológiák fejlesztését, valamint biztosítsa a tisztaenergia-technológiák kutatására, innovációjára és alkalmazására vonatkozó prioritások stratégiai összehangolását.*
- (2) *A SET-terv meghatározza az Unió számára stratégiai fontosságú energiatechnológiákat, figyelembe véve azok hozzájárulását az Unió éghajlat-semlegességi célkitűzéseéhez, valamint az Unió ipari versenyképességéhez, és amelyek teljes körű alkalmazásához kutatási és innovációs tevékenységekre van szükség.*

- (3) *A SET-terv végrehajtásáért a 26c. cikkben említett SET-tervtanács felel. A SET-terv végrehajtása céljából a Bizottság a 34. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében végrehajtási jogi aktus révén elfogadja a SET-tervben meghatározott technológiák jegyzékét.*
- (4) *A SET-tervtanács felügyelete alatt és az érintett ágazatok – beleértve a kutatási ágazatot is – érdemi bevonásával a SET-tervben meghatározott valamennyi energetikai technológia tekintetében kutatási és innovációs menetrendeket kell kidolgozni. Ezek a menetrendek képezik az Unió és a tagállamok közötti koordináció alapját a menetrendben meghatározott tevékenységek finanszírozása, valamint az e technológiákhoz szükséges technológiai infrastruktúrák tekintetében. A menetrendekhez a SET-tervtanács jóváhagyása szükséges.*
- (5) *A Bizottság a Tanács és az Európai Parlament számára évente jelentést készít a SET-terv előrehaladásáról. A SET-tervet minden európai parlamenti választást követően 18 hónapon belül felül kell vizsgálni, és szükség esetén módosítani kell.*

27. cikk

Intézkedések a kkv-k és az induló vállalkozások számára

- (1) A tagállamok a következő intézkedéseket hajtják végre:
- a) a **kkv-k** számára elsőbbségi hozzáférést biztosítanak az innovatív nettó zéró szabályozói tesztkörnyezetekhez, amennyiben azok teljesítik a 26. cikkben meghatározott pályázati feltételeket;
 - b) figyelemfelkeltő tevékenységeket szerveznek a **kkv-k** szabályozói tesztkörnyezetekben való részvételével kapcsolatban;
 - c) adott esetben külön kommunikációs csatornát hoznak létre a **kkv-kal** folytatandó kommunikációra, hogy iránymutatást nyújtsanak részükre, és megválaszolják a 26. cikk végrehajtásával kapcsolatos kérdéseket.
- (2) A tagállamok figyelembe veszik a **kkv-k** sajátos érdekeit és szükségleteit, és megfelelő adminisztratív támogatást nyújtanak számukra a szabályozói tesztkörnyezetekben való részvételhez. Az **EUMSZ** 107. és 108. cikke alkalmazásának sérelme nélkül a tagállamoknak tájékoztatniuk kell a **kkv-kat** a szabályozói tesztkörnyezetben folytatott tevékenységeikhez rendelkezésre álló pénzügyi támogatásról.

(2a) *E cikk az induló vállalkozásokra alkalmazandó.*

VII. fejezet

Irányítás

28. cikk

A Nettó Zéró Európa Platform létrehozása és feladatai

- (1) *Ezennel* létrejön a Nettó Zéró Európa Platform (a továbbiakban: platform).
- (2) A platform az e rendeletben meghatározott feladatokat látja el.
- (3) A platform tanácsot és segítséget nyújthat a Bizottságnak és a tagállamoknak az e rendelet I. fejezetében meghatározott célkitűzések megvalósítására irányuló tevékenységeikkel kapcsolatban, figyelembe véve a tagállamoknak az (EU) 2018/1999 rendelet¹ alapján benyújtott nemzeti energia- és klímaterveit.
- (4) A Bizottság és a tagállamok a platformon belül és az érintett harmadik országokkal is **együtműködnek** ■ annak érdekében, hogy világszerte előmozdítsák a nettó zéró technológiák bevezetését, **közreműködjenek az innovatív nettó zéró technológiák fejlesztésében**, továbbá támogassák az uniós ipar kapacitásait a tiszta energiára való globális átállás előkészítése terén, összhangban e rendeletnek az 1. cikkéből eredő általános célkitűzéseivel. A platform:
 - a) *eszmecserét folytat a Bizottsággal és a tagállamokkal, és szükség esetén ajánlásokat tesz nekik* az Unió és a harmadik országok közötti együtműködés a nettó zéró értéklánc mentén **megvalósuló együtműködés, know-how és technológiamegosztás javítására és előmozdítására irányuló lehetőségekről**;
 - aa) *eszmecserét folytat a Bizottsággal, és szükség esetén ajánlásokat tesz neki e rendelet más uniós kezdeményezésekkel vagy a zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv hatálya alá tartozó ideiglenes rendszerekkel való összekapcsolása és összehangolása biztosításának lehetőségeiről;*

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (EGT-vonatkozású szöveg) (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

- ab) nyomon követi a nettó zéró technológiák értékláncai terén elért eredmények és a technológiai és ipari változásokat, valamint azonosítja a jövőben megjelenő stratégiai értékláncokat;*
- ac) nyomon követi az állami támogatások tagállamok általi, időben történő bejelentésének és Bizottság általi engedélyezését;*
- ad) nyomon követi az uniós alapokból és programokból nyújtott támogatások e rendelethez kapcsolódó célokra való igénybevétele iránti kérelmeket, és szükség esetén ajánlásokat tesz az eljárás összehangolására, felgyorsítására és megkönnyítésére;*
- ae) felméri a beruházási és finanszírozási igényeket, iránymutatást nyújt a készségfejlesztéssel kapcsolatban, valamint megvitatja a II. fejezet I. szakaszának végrehajtásával, valamint a 12. és 13. cikkkel és az engedélyezési határidők felgyorsításával kapcsolatos bevált gyakorlatokat;*
- b) eszmecserét folytat a Bizottsággal, és szükség esetén ajánlásokat tesz neki arra vonatkozóan, hogy miként kezelhetők a nem vámjellegű kereskedelmi akadályok, például a megfelelőségértékelés kölcsönös elismerése vagy az exportkorlátozások elkerülésére irányuló kötelezettségvállalások révén;*
- c) ajánlásokat tesz a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy mely harmadik országokat kell előnyben részesíteni a nettó zéró ipari partnerségek kialakításánál, figyelembe véve az alábbiakat:*
- i. az ellátás biztonságához való potenciális hozzájárulás, figyelembe véve a nettó zéró technológiákra irányuló gyártási kapacitást;*
- ii. léteznek-e már együttműködési megállapodások az adott harmadik ország és az Unió között;*
- ii.a. szén-dioxid besajtolási és -tárolási kapacitások a saját területükön;*
- ca) értékeli a harmadik országok részéről esetlegesen felmerülő és az 1. cikkben meghatározott célkitűzéseket veszélyeztető intézkedések elleni kereskedelemvédelmi eszközöket.*

(5) A tagállamok támogatják a Bizottságot a nettó zéró ipari partnerségben meghatározott együttműködési intézkedések végrehajtásában. A nettó zéró ipari partnerségek célja a

résztevők közötti kereskedelem megkönnyítése, többek között az Unión belüli és a harmadik országokban szükséges beruházások előnyben részesítése, a támogató értékláncok rezilienciájának és fenntarthatóságának fokozása, valamint az egyenlő versenyfeltételek garantálása révén.

- (5a) *A platform rendszeresen, legalább évente egyszer felméri az e rendelet hatálya alá tartozó európai iparágak globális versenyképességét, és intézkedéseket javasol a versenyképességük javítására.*
- (5b) *A Bizottság [e rendelet hatálybalépésének időpontjától kezdve három hónap]-ig és azt követően háromhavonta jelentést nyújt be a platformnak, valamint a nettó zéró iparral foglalkozó tanácsadó csoportnak és a felülvizsgálattal és szabályozásból eredő terhekkal foglalkozó európai tudományos tanácsadó testületnek a versenyképességi ellenőrzés végrehajtásáról. A jelentés ismerteti, hogy a jelentés által lefedett három hónap alatt milyen jogalkotási javaslatok születtek, hogyan alkalmazták a versenyképességi ellenőrzést az említett javaslatok kidolgozása során, és milyen változtatásokat eszközöltek a javaslatokkal kapcsolatban annak biztosítása érdekében, hogy azok ne károsítsák szükségtelenül az Unió versenyképességét. A platform évente legalább kétszer, a nettó zéró iparral foglalkozó tanácsadó csoport észrevételei alapján megvitatja a versenyképességi ellenőrzés végrehajtását.*
- (5c) *A platform rendszeresen egyeztet a szabványosítással foglalkozó magas szintű fórummal annak megvitatása céljából, hogy miként használható a szabványosítás a nettó zéró technológiák európai fejlesztésének támogatásához.*

29. cikk

A Nettó Zéró Európa Platform felépítése és működése

- (1) A platform a tagállamokból, a Bizottságból és az **Európai Parlamentből** áll. Az elnöki tisztséget a Bizottság egyik képviselője tölti be.
- (2) Minden tagállam és az **Európai Parlament** egy magas szintű képviselőt nevez ki a platformba. Amennyiben az a funkció és a szakértelem szempontjából releváns, egy tagállam és az **Európai Parlament** egynél több képviselővel is rendelkezhet a platform munkájával összefüggő különböző feladatokkal kapcsolatban. A platform minden tagjának van egy helyettese.

- (3) A Bizottság javaslata alapján a platform a tagok egyszerű többségével elfogadja eljárási szabályzatát.
- (4) A platform rendszeres időközönként ülésezik, hogy biztosítsa az e rendeletben meghatározott feladatainak hatékony ellátását. Szükség esetén a platform a Bizottságnak vagy a tagok egyszerű többségének az indokolt kérésére is ülésezik.
- (5) A Bizottság egy technikai és logisztikai támogatást nyújtó végrehajtó titkárság révén segíti a platformot.
- (6) A platform létrehozhat olyan állandó vagy ideiglenes alcsoportokat, amelyek konkrét kérdésekkel és feladatokkal foglalkoznak.

A platform legalább a következő állandó alcsoportokat hozza létre:

- a) a stratégiai nettó zéró projektek pénzügyi szükségleteit és szűk keresztmetszeteit, a potenciális bevált gyakorlatokat megvitató alcsoport, különösen az uniós határokon átnyúló ellátási láncok fejlesztése érdekében, valamint a stratégiai nettó zéró projektek finanszírozásának koordinálása érdekében;*
 - b) a 6., 7. és 8. cikk szerinti rendelkezések végrehajtását megvitató alcsoport;*
 - c) a 28. cikkben említett nettó zéró ipari partnerségeket megvitató és koordináló alcsoport, biztosítva az együttműködést más releváns koordinációs fórumokkal;*
 - d) a nettó zéró ipari akadémiák V. fejezet szerinti megfelelő megvalósítását biztosító alcsoport;*
 - e) a 26. cikkben említett nettó zéró szabályozói tesztkörnyezettel foglalkozó alcsoport, amelynek célja, hogy a határokon átnyúló együttműködés megkönnyítése és a piaci és versenytorzulások kockázatának korlátozása révén az egész Unióban maximalizálja az esetleges továbbgyűrűző hatásokat.*
- (6a) A Testület legalább évente egyszer ülésezik a 26b. cikkben említett SET-tervtanáccsal, hogy megvitassák e rendelet végrehajtásának a SET-tervvel való stratégiai összehangolását.*

I

- (7a) A platformon belül létrejön a nettó zéró iparral foglalkozó tanácsadó csoport. A*

nettó zéró iparral foglalkozó tanácsadó csoport az e rendelet hatálya alá tartozó ipari ágazatok képviselőiből áll. A tanácsadó csoport tagjainak legalább egyharmada a kkv-k közül kerül ki vagy azokat képviseli. A nettó zéró iparral foglalkozó tanácsadó csoport saját kezdeményezésre vagy a platform felkérésére ajánlásokat tesz a platformnak. A nettó zéró iparral foglalkozó tanácsadó csoport elősegíti a platform és az uniós iparpolitika keretében létrehozott konzultatív vagy tanácsadó testületek közötti együttműködést.

- (8) A platform adott esetben *meghívja az ipart, a civil társadalmi szervezeteket, a tudományos életet, a szakszervezeteket* és más harmadik feleket *képviselő szakértőket* a platform és az al csoportok üléseire, vagy írásbeli észrevételek benyújtására kérheti fel őket.
- (9) A platform megteszi a szükséges intézkedéseket a bizalmas és kereskedelmi szempontból érzékeny információk biztonságos kezelésének és feldolgozásának biztosítására.
- (10) A platform mindent megtesz annak érdekében, hogy konszenzusra jusson.
- (11) A platform egyeztet és együttműködik a meglévő ipari szövetségekkel, *valamint meghívja őket, hogy vegyenek részt az ülésein, beleértve az e cikk (6) bekezdésében említett állandó vagy ideiglenes al csoportok üléseit is, annak érdekében, hogy beszámoljanak az 1. cikkben meghatározott célok helyzetéről, illetve ajánlásokat fogalmazzanak meg az említett célokkal kapcsolatban.*

29a. cikk

A felülvizsgálattal és szabályozásból eredő terhekkel foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület

- (1) *Létrejön a felülvizsgálattal és szabályozásból eredő terhekkel foglalkozó európai tudományos tanácsadó testület (a továbbiakban: tudományos tanácsadó testület).*
- (2) *A tudományos tanácsadó testület 15 vezető tudományos szakértőből áll, akik a releváns tudományágak széles skáláját lefedik. A tudományos tanácsadó testület tagjainak meg kell felelniük a (4) bekezdésben meghatározott kritériumoknak.*
- (3) *A tudományos tanácsadó testület tagjai közül egyazon tagállam állampolgárságával legfeljebb két személy rendelkezhet. A tudományos tanácsadó testület tagjainak függetlenségéhez nem férhet kétség.*

- (4) *A tudományos tanácsadó testület tagjait nyílt, tisztességes és átlátható kiválasztási eljárást követően négyéves időtartamra jelölik ki, amely megbízatás egy alkalommal megújítható. A tagok kiválasztásának alapjául szolgáló kritériumok a következők:*
- a) tudományos kiválóság;*
 - b) tudományos értékelések elvégzésében és tudományos tanácsadásban szerzett tapasztalat a szakterületeken;*
 - c) a közigazgatás terén vagy a testület feladatai szempontjából lényeges más területeken szerzett tapasztalat;*
 - d) nemzetközi környezetben, interdiszciplináris területen szerzett szakmai tapasztalat.*
- (5) *A tudományos tanácsadó testület tagjait személyes minőségükben nevezik ki, és álláspontjaikat a tagállamoktól és az uniós intézményektől teljesen függetlenül alakítják ki. A tudományos tanácsadó testület a tagjai közül négyéves időtartamra elnököt választ, valamint elfogadja eljárási szabályzatát.*
- (6) *A tudományos tanácsadó testület – feladatai ellátása során függetlenül eljárva – segíti a Bizottság, az Európai Parlament és a tagállamok munkáját, tanácsadói jelentéseket készítve a következőkről:*
- a) a meglévő uniós jogszabályok szabályozási hatása és terhe;*
 - b) a hatályos felhatalmazáson alapuló jogi aktusokból és végrehajtási jogi aktusokból eredő szabályozási hatások és terhek; valamint*
 - c) az uniós irányelveket átültető hatályos tagállami jogszabályok.*
- (7) *A tudományos tanácsadó testület a Bizottsággal folytatott konzultációt követően független módon elkészíti éves munkaprogramját. A tudományos tanácsadó testület elnöke tájékoztatja a Bizottságot, az Európai Parlamentet és a tagállamokat éves munkaprogramjának tartalmáról és végrehajtásáról. A tudományos tanácsadó testület az Európai Parlament, valamely biztos vagy az egyes tagállamok kérésére vagy valamely érdekelt fél indokolt kérése alapján tanácsot adhat az uniós jogszabálytervezetek szabályozási hatásaival és terheivel kapcsolatban, illetve a döntéshozatali folyamat során.*
- (8) *Az (5) bekezdésben említett tanácsadói jelentéseket meg kell osztani az Európai*

Parlamenttel, a Bizottsággal és a tagállamokkal, és azokat nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

(9) A Bizottság biztosítja a tudományos tanácsadó testület titkárságát.

30. cikk

A nemzeti energia- és klímatervekhez való kapcsolódás

A tagállamok az (EU) 2018/1999 rendelet 3., 9. és 14. cikke alapján benyújtott nemzeti energia- és klímatervekben és azok aktualizált változataiban, továbbá az említett rendelet 17. cikke szerinti kétévenkénti eredményjelentéseik benyújtásakor ***részletezik az e rendelet célkitűzéseinek végrehajtása érdekében bevezetni tervezett intézkedéseket***, különös tekintettel az energiaunió „kutatás, innováció és versenyképesség” dimenziójára. ***A tagállamok e rendelet célkitűzéseinek elérése érdekében különösen a kutatás, a fejlesztés és az innováció előmozdítására szolgáló intézkedéseket határoznak meg e rendelet célkitűzéseinek elérése érdekében.***

VIII. fejezet

Nyomon követés

31. cikk

Nyomon követés

(1) A Bizottság folyamatosan nyomon követi a következőket:

- a) az Unió által az 1. cikkben említett uniós célkitűzések tekintetében elért eredmények, és e rendeletnek az ezzel összefüggő hatása;
- b) a 16. cikkben említett, szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós szintű célkitűzés tekintetében elért haladás;

ba) a tagállamok igazgatási kapacitásának megfelelése az e rendelet szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez.

(2) A tagállamok és az általuk erre a célra kijelölt nemzeti hatóságok összegyűjtik és rendelkezésre bocsátják az (1) bekezdés a) és b) pontjában előírt adatokat és egyéb bizonyítékokat. A tagállamok minden évben összegyűjtik és bejelentik a Bizottságnak a következőkre vonatkozó adatokat:

- a) a nettó zéró technológiák terén megfigyelhető fejlemények és piaci tendenciák, beleértve az átlagos gyártási beruházási költségeket és termelési költségeket,

valamint a vonatkozó nettó zéró technológiák piaci árait; b) a nettó zéró technológiák terén fennálló gyártási kapacitás és kapcsolódó tevékenységek, beleértve a foglalkoztatásra és a készségekre, valamint a (13) preambulumbekzdésben említett, 2030-ra megvalósítandó célok felé tett előrehaladásra vonatkozó adatokat;

c) a nettó zéró technológiák Unióba irányuló behozatalának és Unióból történő kivitelének értéke és volumene;

ca) a nettó zéró technológiák gyártására irányuló projekteken részt vevő a kkv-k száma;

d) az e rendelet szerinti engedélyezési eljárások átlagos időtartama;

e) az elmúlt 12 hónapban nemzeti szinten kiadott engedélyek típusa és száma;

f) az elmúlt 12 hónapban befejezett, megszakított vagy törölt engedélyezési eljárások száma, valamint a megszakítás vagy törlés esetén felmerült akadályok típusa;

g) az elmúlt 12 hónapban létrehozott tesztkörnyezetek száma;

h) a tartósan föld alatt tárolt szén-dioxid mennyisége a 2009/31/EK irányelvvel összhangban.

(3) Az adatok magukban foglalják legalább az „Iránymutatás a tagállamok számára a 2021–2030-as időszakra vonatkozó nemzeti energia- és klímatervek aktualizálásához” című bizottsági közleményben kért információkat.

(4) Az első jelentést minden tagállam az e rendelet hatálybalépését követő év májusának végén megküldi a Bizottságnak. Az ezt követő jelentéseket minden év májusának végéig kell elküldeni.

(5) A tagállamok a 2. cikk alapján összegyűjtött adatokat a 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹ összhangban, statisztikák összeállítása és közzététele

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 223/2009/EK rendelete (2009. március 11.) az európai statisztikákról és a titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó statisztikai adatoknak az Európai Közösségek Statisztikai Hivatala részére történő továbbításáról szóló 1101/2008/EK, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet, a közösségi statisztikákról szóló 322/97/EK tanácsi rendelet és az Európai Közösségek statisztikai programbizottságának létrehozásáról szóló 89/382/EGK, Euratom tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 87., 2009.3.31., 164. o.).

céljából a nemzeti statisztikai hivataloknak és az Eurostatnak is továbbítják. A tagállamok kijelölik az adatoknak a nemzeti statisztikai hivatalok és az Eurostat részére történő továbbításáért felelős nemzeti hatóságot.

- (6) Az e cikk (2) bekezdése szerint benyújtott jelentések alapján a Bizottság nyomon követi az Unió által elért, az *e cikk* (1) *bekezdésének* a) pontjában említett előrehaladást, és az (EU) 2018/1999 rendelet 35. cikke (2) bekezdésének m) pontja szerinti, a tisztaenergia-technológiák versenyképességéről szóló éves jelentések részeként évente közzéteszi a kapcsolódó ajánlásokat.
- (7) A 2009/31/EK irányelv 10. cikke szerint benyújtott engedélykérelmek tervezete, valamint az e rendelet 17. cikkének (2) bekezdése, 18. cikkének (4) és (6) bekezdése értelmében benyújtott jelentések alapján a Bizottság nyomon követi az e cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett, a szén-dioxid-besajtolási kapacitásra vonatkozó uniós szintű célérték elérése felé tett előrehaladást, és évente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. *E célból a Bizottság létrehoz egy, a szén-dioxid-tárolással kapcsolatban az Unióban rendelkezésre álló összes adatot tartalmazó, nyilvánosan hozzáférhető adatbázist azzal a céllal, hogy elősegítse a szén-dioxid-tárolók feltérképezését és a 16. cikkben meghatározott átfogó cél elérésének nyomon követését.*
- (7a) *A Bizottság a 18. cikk (1) bekezdésében említett szervezetek által 2025. január 31-ig benyújtott, a 16. cikk (2) bekezdésében és a 18. cikk (4) bekezdésében említett jelentések alapján értékeli e rendelet hatékonyságát, és arról – szükség esetén felülvizsgálat kíséretében – jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.*

IX. fejezet

Záró rendelkezések

I

33. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.

- (2) A Bizottságnak **a 1. cikk (3) bekezdésében, a 3. cikk (2) bekezdésében és a 18. cikk (7) bekezdésében** említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól, [az alkalmazás kezdőnapja]-tól/-től kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja **az 1. cikk (3) bekezdésében, a 3. cikk (2) bekezdésében és a 18. cikk (7) bekezdésében** említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) **Az 1. cikk (3) bekezdése, a 3. cikk (2) bekezdése vagy a 18. cikk (7) bekezdése** alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az értesítést követő kéthónapos időtartam leteltéig sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt kifogást a felhatalmazáson alapuló jogi aktus ellen, vagy ha az Európai Parlament és a Tanács az időtartam leteltét megelőzően egyaránt arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem emel kifogást. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

34. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.
- (4) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 8. cikkét kell alkalmazni, összefüggésben annak 4. cikkével.

35. cikk

Értékelés

- (1) A Bizottság [az e rendelet alkalmazásának kezdőnapjától számított 3 év]-ig, majd azt követően háromévente elvégzi e rendelet értékelését, és a főbb megállapításokról jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.
- (2) Az értékelés során mérlegelni kell, hogy e rendelet 1. cikkben meghatározott célkitűzései megvalósultak-e, és hogy az milyen hatást gyakorol az üzleti felhasználókra, különösen a kkv-kra és a végfelhasználókra, valamint az európai zöld megállapodás célkitűzéseire.
- (3) Az értékelés során figyelembe kell venni a 31. cikkben vázolt nyomonkövetési folyamat eredményét.
- (4) A tagállamok illetékes hatóságai kötelesek a Bizottság rendelkezésére bocsátani azokat a birtokukban lévő releváns információkat, amelyeket a Bizottság az (1) bekezdésben említett jelentés elkészítéséhez bekérhet.

36. cikk

A bizalmas információk kezelése

- (1) Az e rendelet végrehajtása során szerzett információk kizárólag e rendelet céljaira használhatók fel, és azokat a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok védik.
- (2) A Bizottság és a tagállamok biztosítják az e rendelet alkalmazása közben megszerzett és létrejött kereskedelmi és üzleti titkok, valamint más érzékeny, bizalmas és minősített információk védelmét – beleértve az ajánlásokat és a meghozandó intézkedéseket is – az uniós és a vonatkozó nemzeti joggal összhangban.

- (3) A tagállamok és a Bizottság gondoskodnak arról, hogy az e rendelet alapján rendelkezésre bocsátott vagy kicserélt minősített információt a kibocsátó előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül ne minősítsék vissza, illetve annak minősítését ne oldják fel.
- (4) Ha egy tagállam úgy ítéli meg, hogy az összesített információknak a 18. cikkel összefüggésben történő benyújtása mégis veszélyeztetheti nemzetbiztonsági érdekeit, indokolt értesítés útján kifogást emelhet a Bizottság általi ismertetés ellen.
- (5) A Bizottság és a nemzeti hatóságok, azok tisztviselői, alkalmazottai és az e hatóságok felügyelete alatt dolgozó egyéb személyek biztosítják a feladataik és tevékenységeik végzése során szerzett információk bizalmas kezelését. Ez a kötelezettség a 29. cikk értelmében a platform ülésein részt vevő valamennyi tagállami képviselőre, megfigyelőre, szakértőre és egyéb résztvevőre is vonatkozik.

37. cikk

Az (EU) 2018/1724 rendelet módosítása

Az (EU) 2018/1724 rendelet a következőképpen módosul:

1. az I. melléklet első oszlopa egy új sorral egészül ki: „R. Nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek”.
2. az I. melléklet második oszlopában az „R. Nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek” sor a következő ponttal egészül ki:
 - „1. az engedélyezési eljárásra vonatkozó információk”
 - „2. finanszírozási és befektetési szolgáltatások”
 - „3. uniós vagy tagállami szintű finanszírozási lehetőségek”
 - „4. vállalkozástámogatási szolgáltatások, beleértve többek között a társaságiadó-bevallást, a helyi adótörvényeket és a munkajogot”.
3. a II. melléklet első oszlopa egy új sorral egészül ki: „Nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek”.
4. a II. melléklet második oszlopában a „Nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek” sor a következő pontokkal egészül ki:

„A nettó zéró technológiák gyártására irányuló projektek tervezésére, építésére, bővítésére és működtetésére vonatkozó valamennyi releváns közigazgatási engedélyre kiterjedő eljárások, beleértve az építési, vegyipari- és hálózati csatlakozási engedélyeket, valamint szükség esetén a környezeti vizsgálatokat és engedélyeket, amelyek az összes közigazgatási kérelemre és eljárásra kiterjednek.”

5. a II. melléklet harmadik oszlopában a „Nettó zéró gyártási projektek” sor a következő ponttal egészül ki:

„Az eljárások valamennyi lehetséges eredménye, a kérelem érvényességének elismerésétől az eljárás eredményéről szóló átfogó határozatnak a felelős illetékes nemzeti hatóság általi bejelentéséig.”

6. a III. melléklet a következő ponttal egészül ki:

„8. A [nettó zéró iparról szóló] rendelet 4. cikke értelmében egyablakos ügyintézési pontként eljáró illetékes nemzeti hatóságok.”

38. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet ... [az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő nap]-án/-én lép hatályba.

Ezt a rendeletet [hatálybalépésének napjától] kell alkalmazni. [Az e rendelet alkalmazásának kezdőnapját követő 2 évvel]-ig a 19. cikk (2) bekezdésének a), b) és c) pontját csupán a 2014/24/EU irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 16. pontjában és a 2014/25/EU irányelv 2. cikke (1) bekezdésének 12. pontjában meghatározott központi beszerző szervek által kötött szerződésekre, valamint a legalább 25 millió EUR értékű szerződésekre kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök